Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	samlede og udgivne af Theodor Siersted.
Titel | Title:	Danske Billeder for Skole og Hjem
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 4-5
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Forlagsbureauet, 1895-99
Fysiske størrelse | Physical extent:	1-7 i 3 bd.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021444211

DANSKE BILLEDER FOR SKOLE OG HJEM.

SAMLEDE OG UDGIVNE

AF

THEODOR SIERSTED,
CAND. THEOL., SKOLEINSPEKTØR.

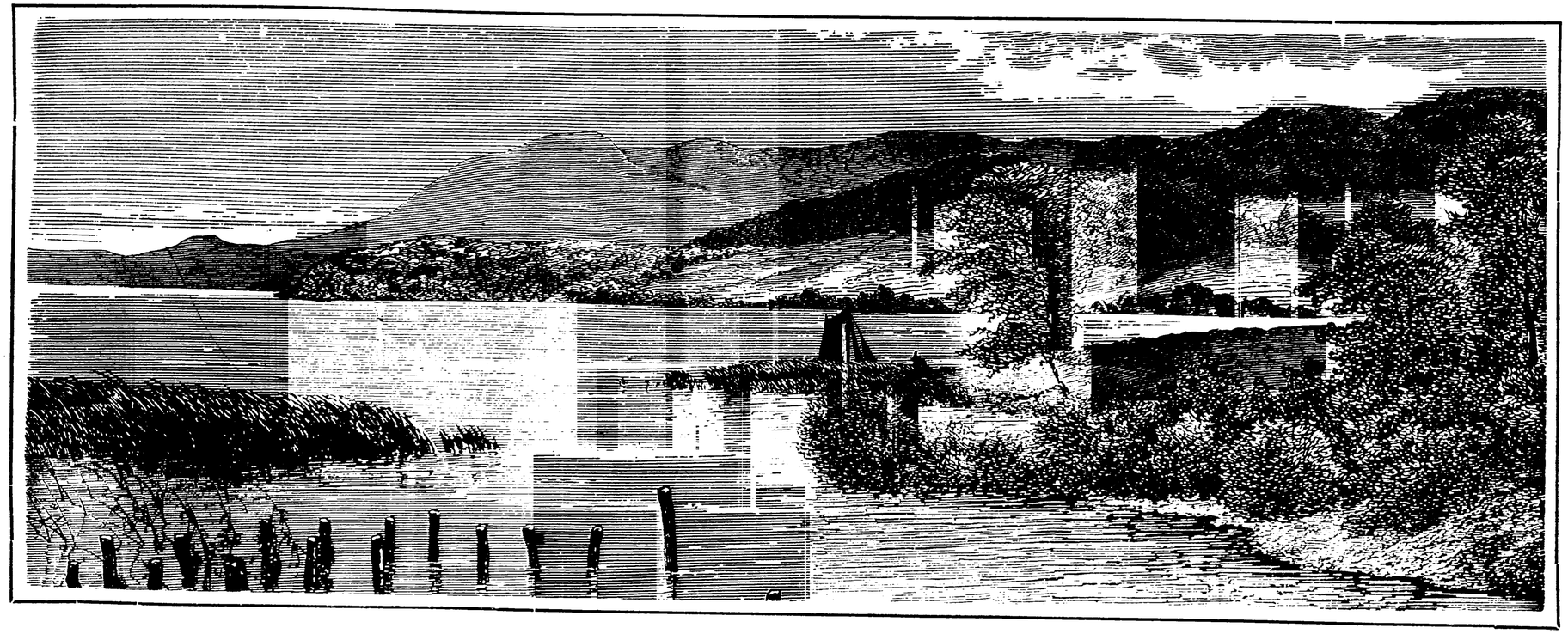

IV. JYLLAND I. VEJLE AMT, RIBE AMT, RINGKJØBING AMT, AARHUS AMT.

FORLAGSBUREAUET I KJØBENHAVN.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE.

1896.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

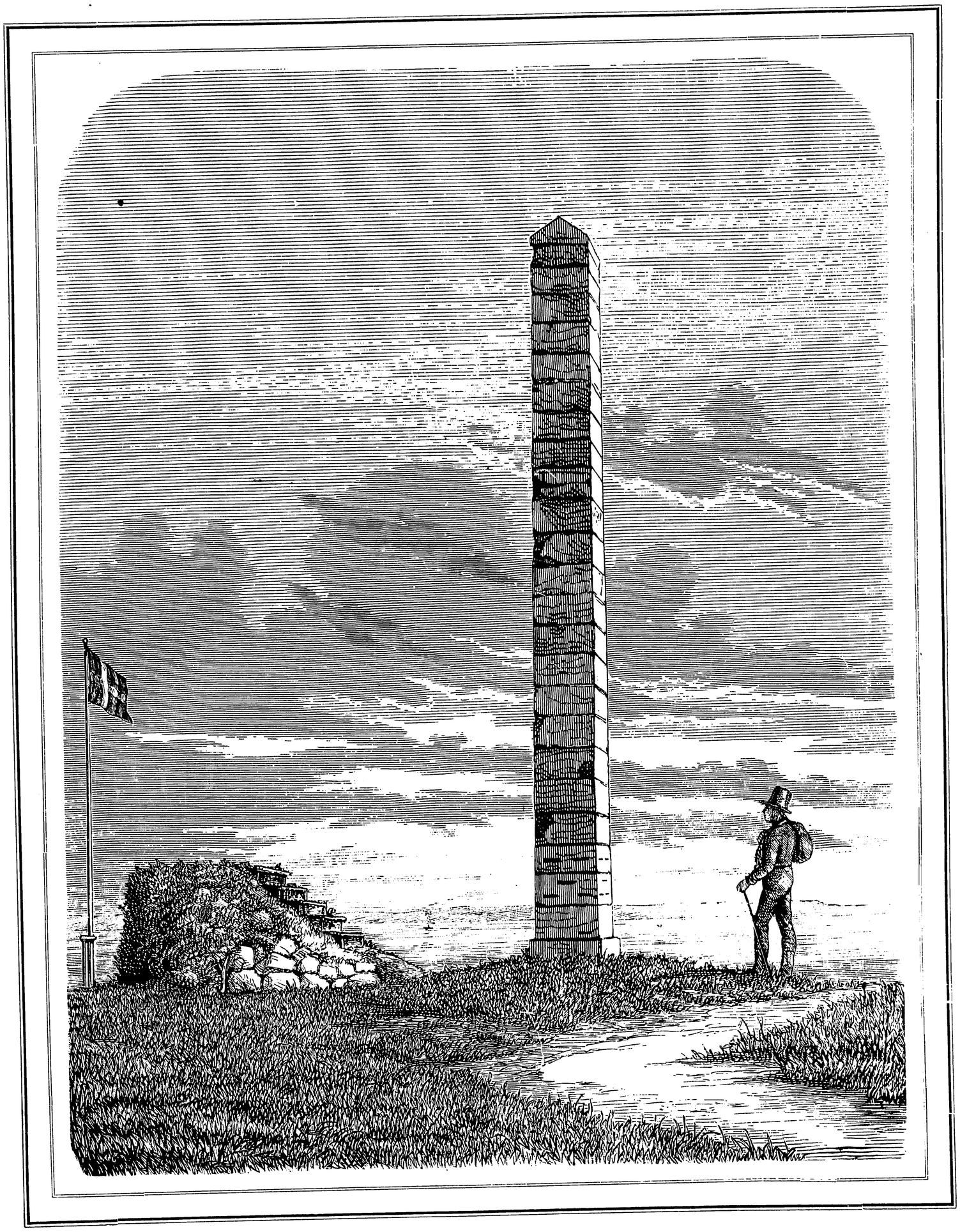

Mindestøtten paa Skamlingsbanken.

Rejst 1863 til »Minde om den danske Sags Forkæmpere i Slesvig«. Paa dens Sider ere følgende 18 Navne indhuggede: Nis Lorenzen, P. Hjort-Lorenzen, C. Poulsen, G. Manicus, C. Wimpfen, C. Jespersen, T. Høyer-Jensen, A. G. Fabricius, W. Abrahamson, E. Pontoppidan, C. H. Overbeck, H. Nissen, H. J. Staal, P. C. Koch, F. Fischer, C. Flor, L. Skau, H. Kryger. Omstyrtet af Fjenderne 1864. Atter rejst 1868.

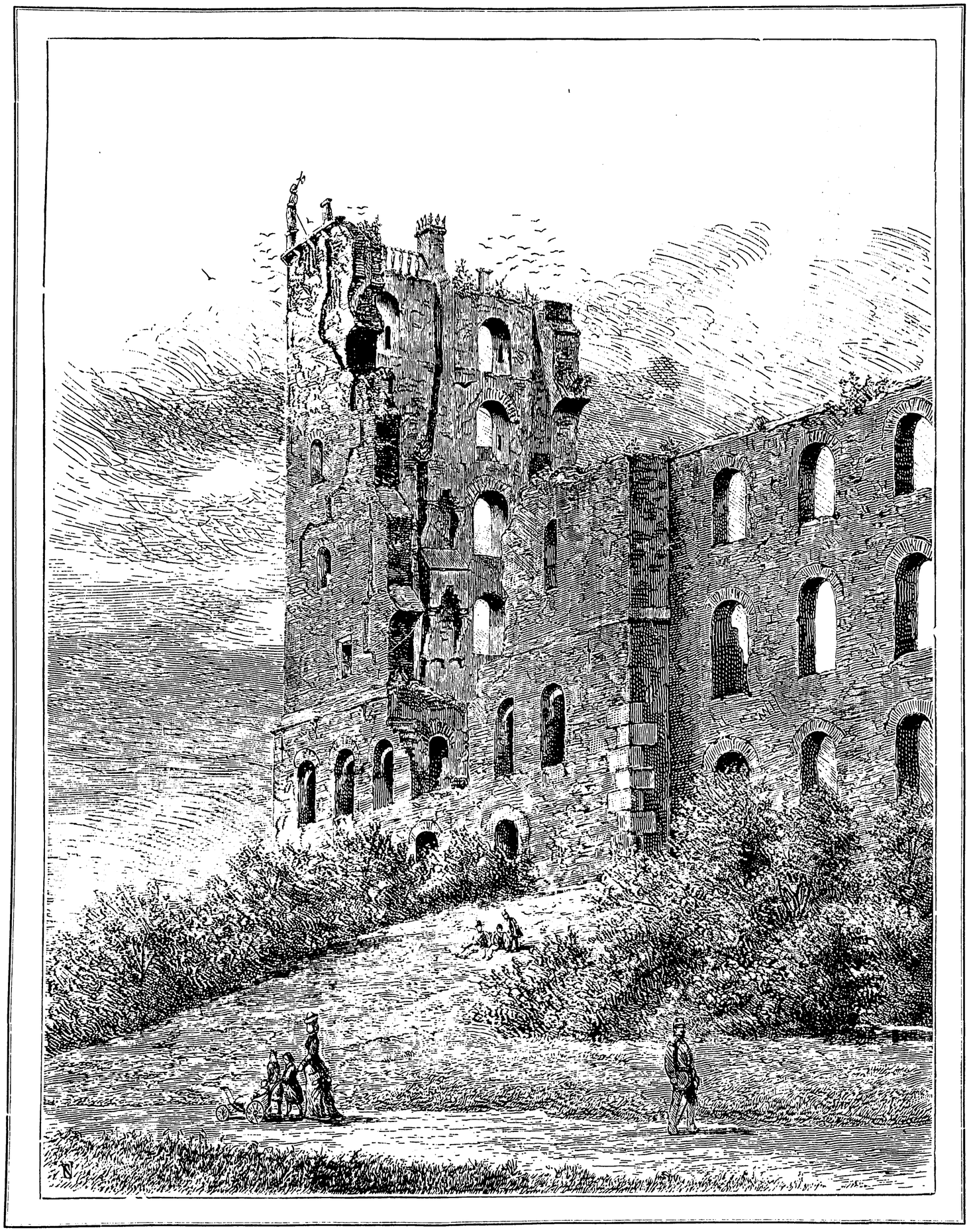

Parti af Koldinghus Ruiner (Kæmpetaarnet og den vestlige Fløj).

Kæmpen paa Koldinghus.

Oprindelig var Taarnet prydet med 4 Sandstens Statuer: Hannibal, Hektor, Scipio og Herkules. De to første ødelagdes 1658, Scipio styrtede ned under en Storm den $^{3}/_{10}$ 1854. Kun Herkules staar tilbage.

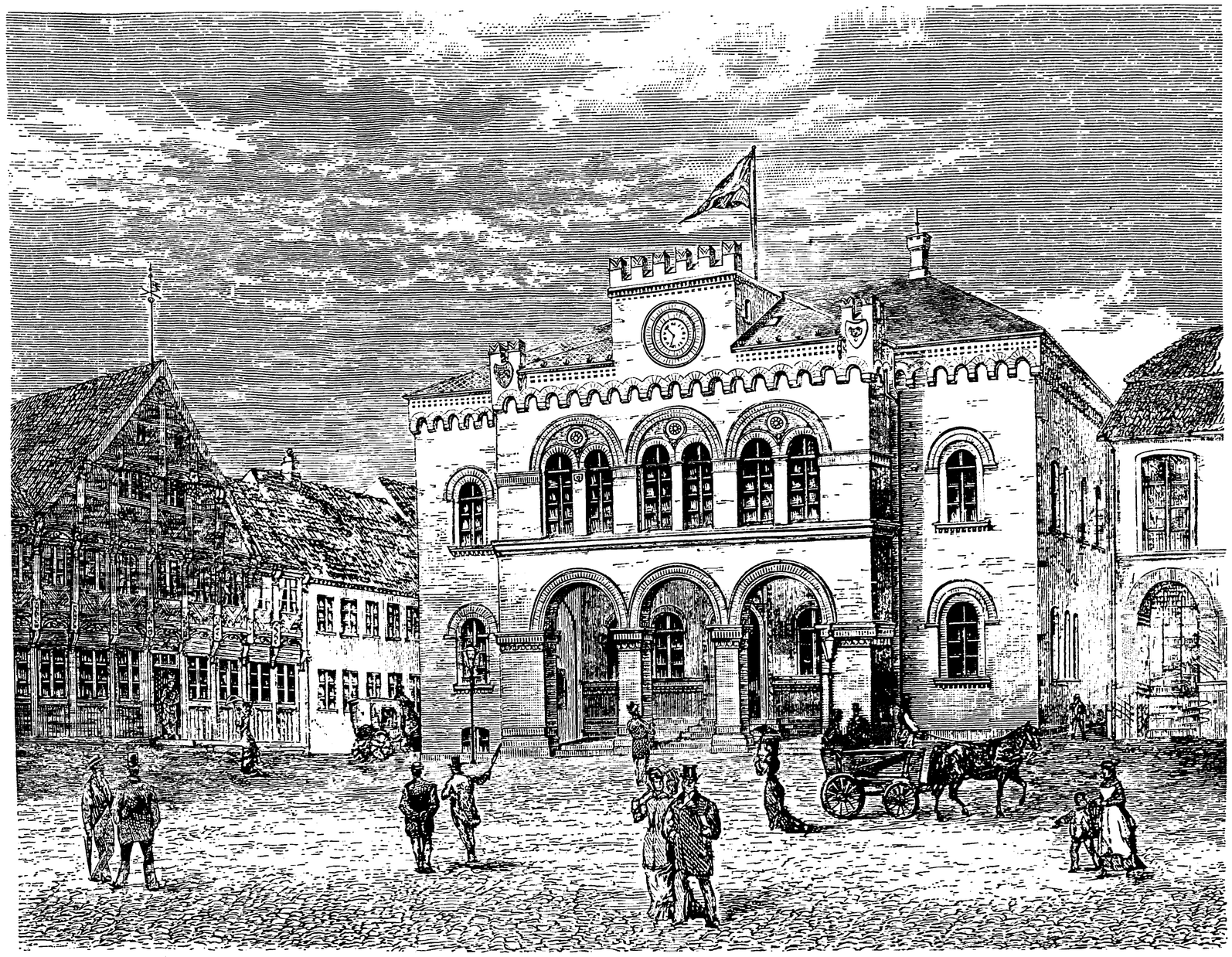

Raadhuset i Kolding.

Opført 1873—75 i romansk Stil af Winstrup. Til venstre ses Byens ældste og smukkeste Bindingsværksbygning, opført 1595; tilhører Kbmd. E. A. Borch.

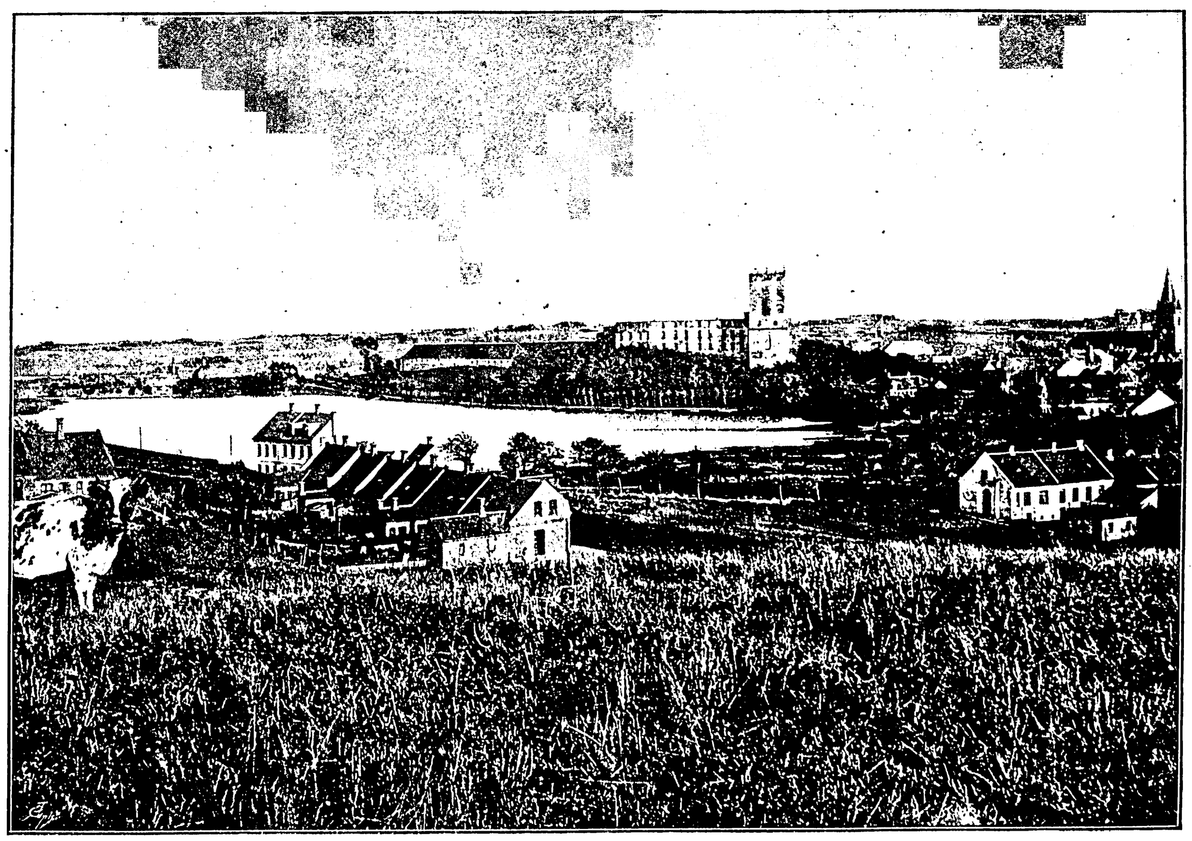

Udsigt over Slotssøen ved Kolding.

I Baggrunden Koldinghus og St. Nicolai Kirke.

Parti fra Marielund ved Kolding.

Denne smukke lille Skov ligger nær ved Byen paa Fjordens nordlige Bred.

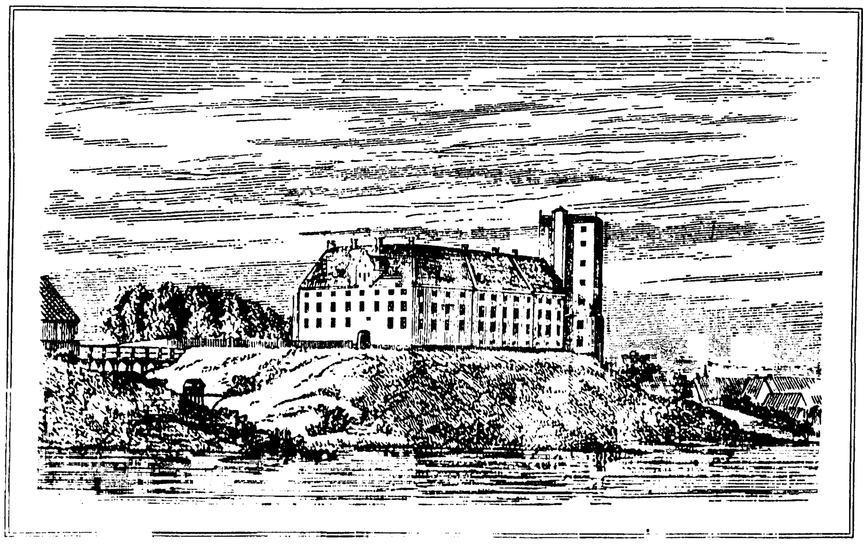

Koldinghus før Branden 1808.

Slottet blev opført af Hertug Abel 1248; senere stærkt befæstet. Kæmpetaarnet opførtes af Christian IV. Delvis ødelagt 1658, men atter istandsat under Christian V og Frederik IV. Brændte d. 30. Marts 1808.

Den danske Landsoldat,

Statue af Bissen, ved Prindsens Port i Fredericia. Mindesmærket, der er rejst for Bidrag indsamlede over hele Landet, er 6 Alen højt og hviler paa et 4 Alen højt Fodstykke af Granit. Det afsløredes d. 6. Juli 1858.

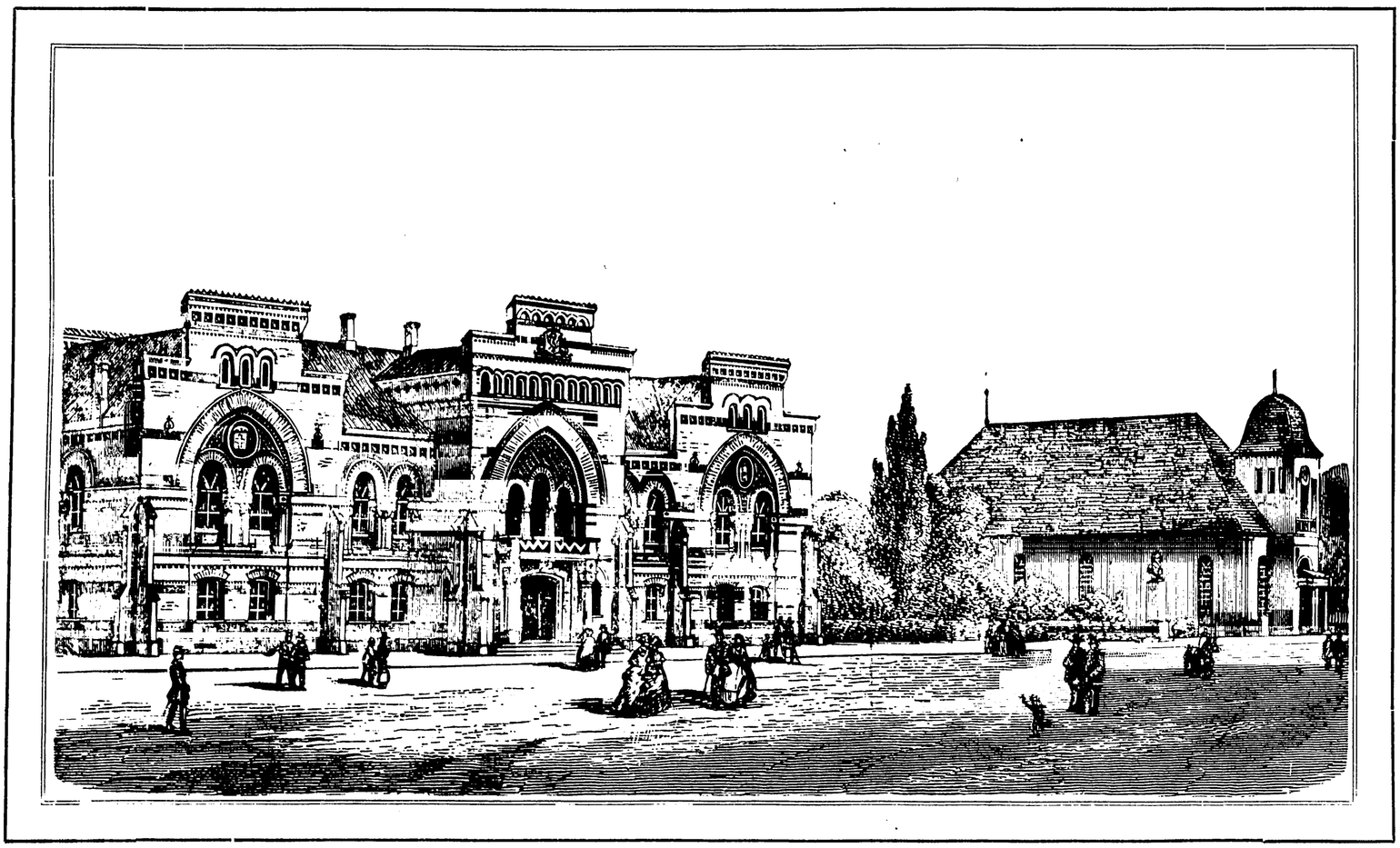

Raadhuset i Fredericia.

Opført 1859—60 af Meldahl. Til højre ses Bissens Buste af Sejerherren i Fredericiaslaget General Bülow samt Michaelis Kirke (»Tydsk Kirke«), opført 1667.

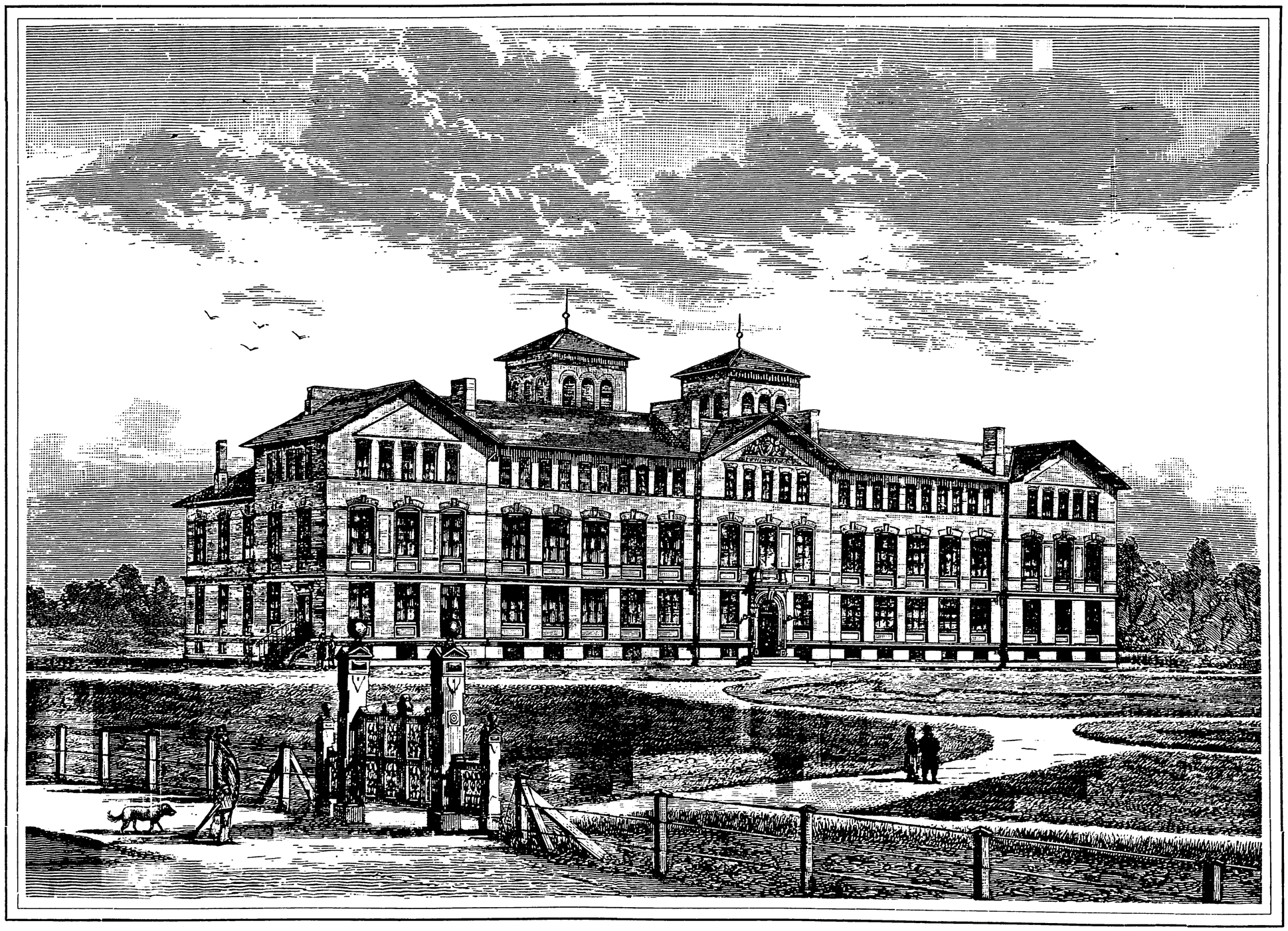

Det kgl. Døvstummeinstitut i Fredericia.

Opført 1881 efter Tegning af Arkitekt Levy.

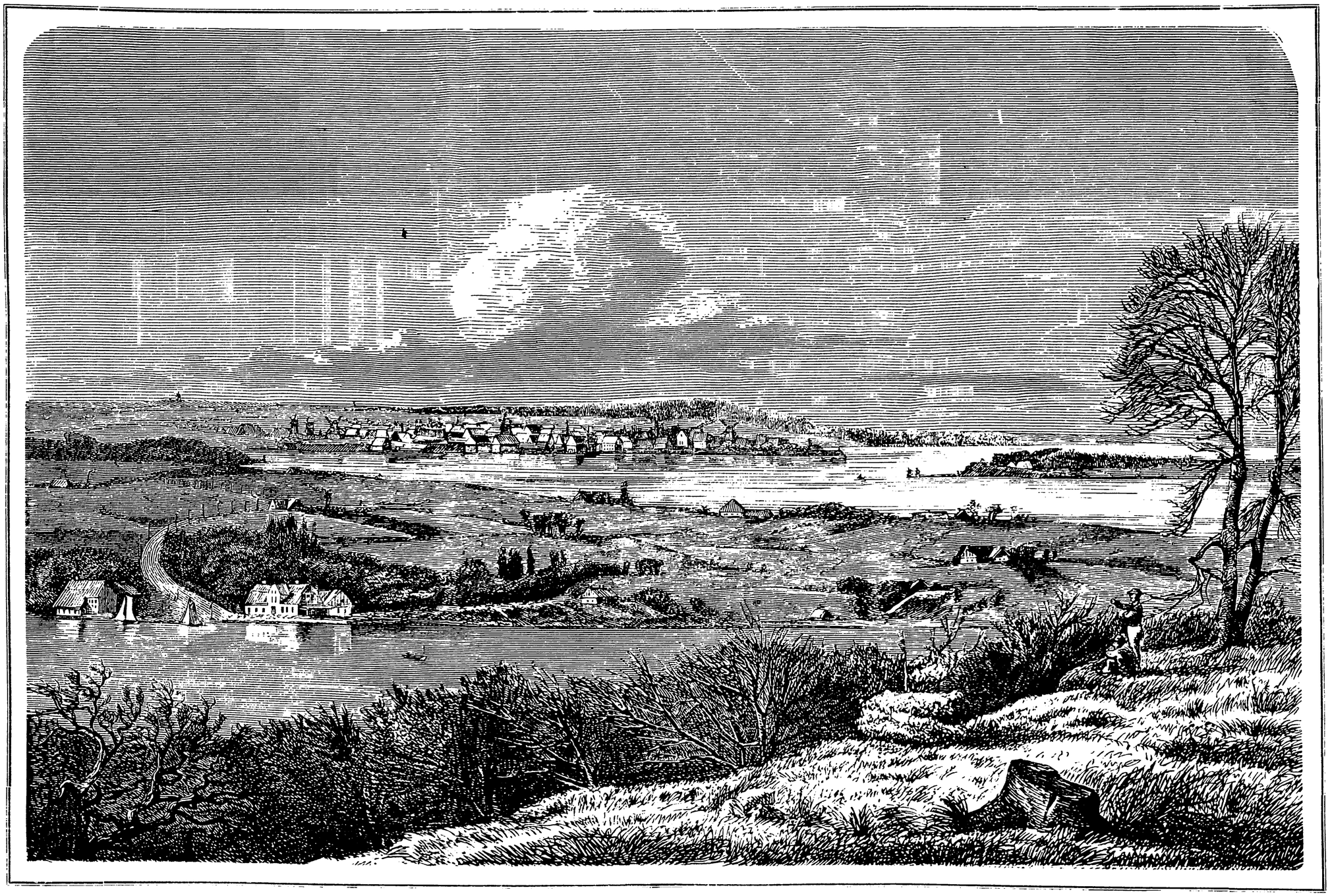

Udsigt over Lillebælt til Snoghøj. I Baggrunden Fredericia.

Bæltet er her kun 1200 Alen bredt.

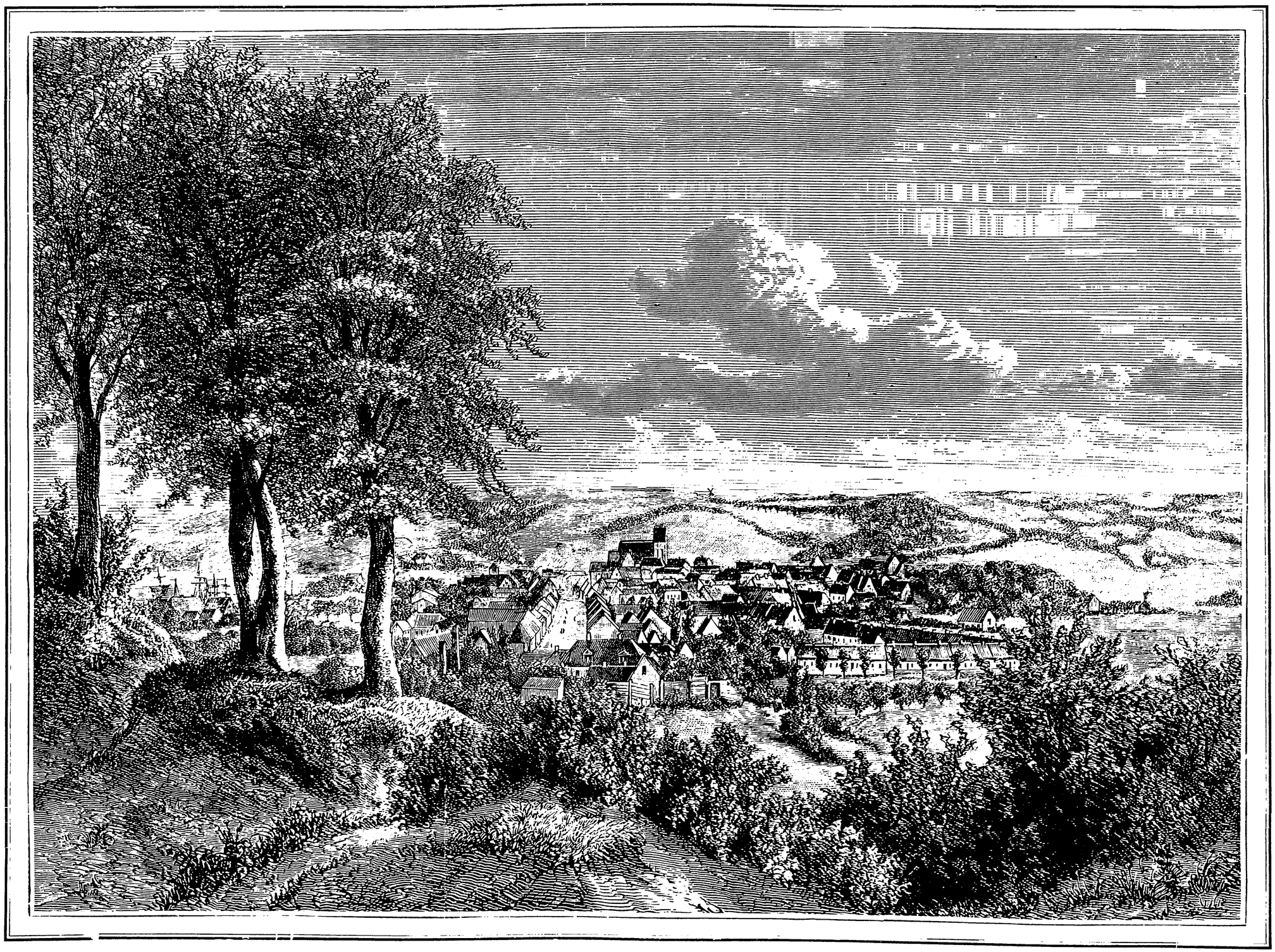

Vejle, set nordfra.

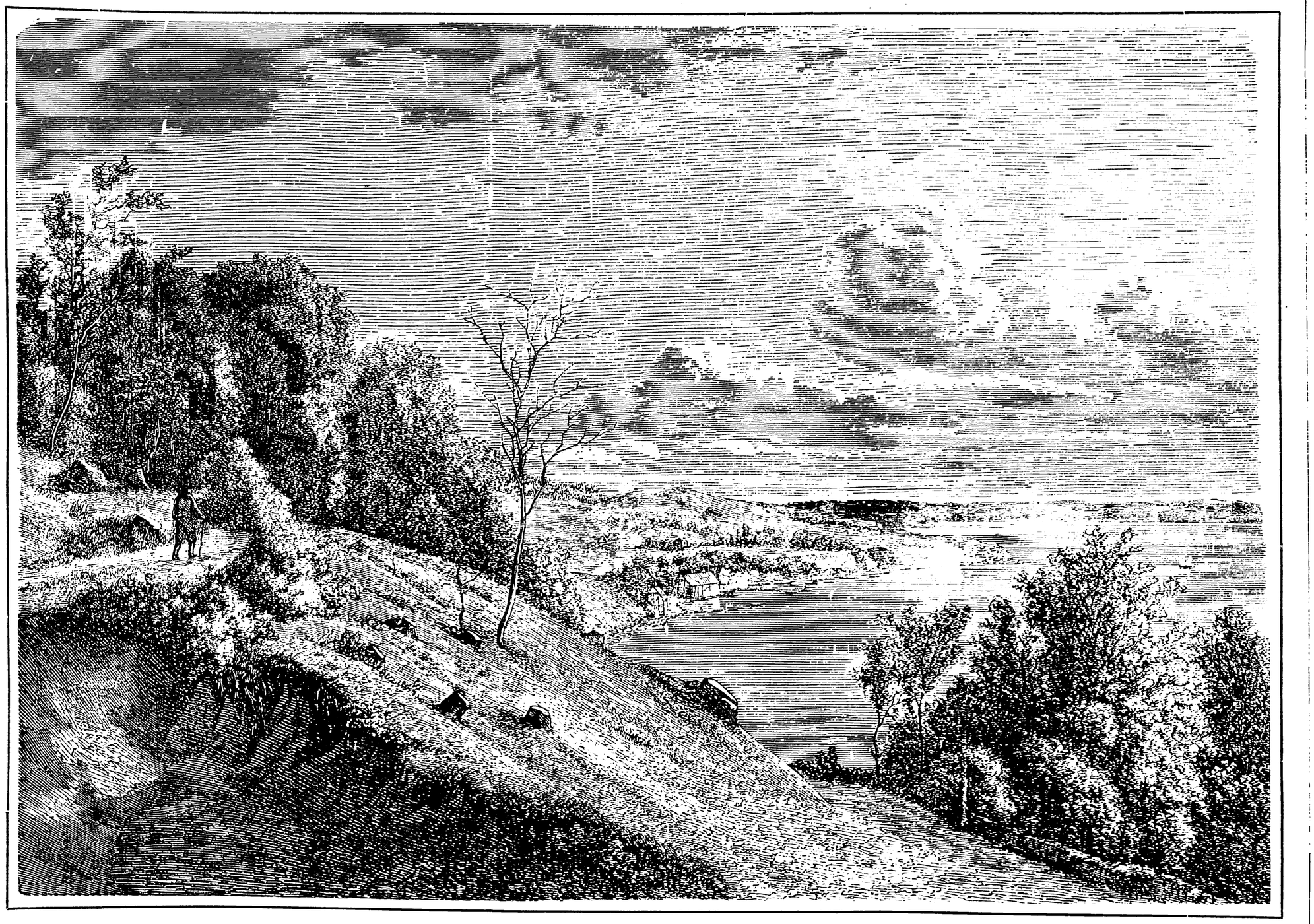

Ved Vejle Skovs Udkant.

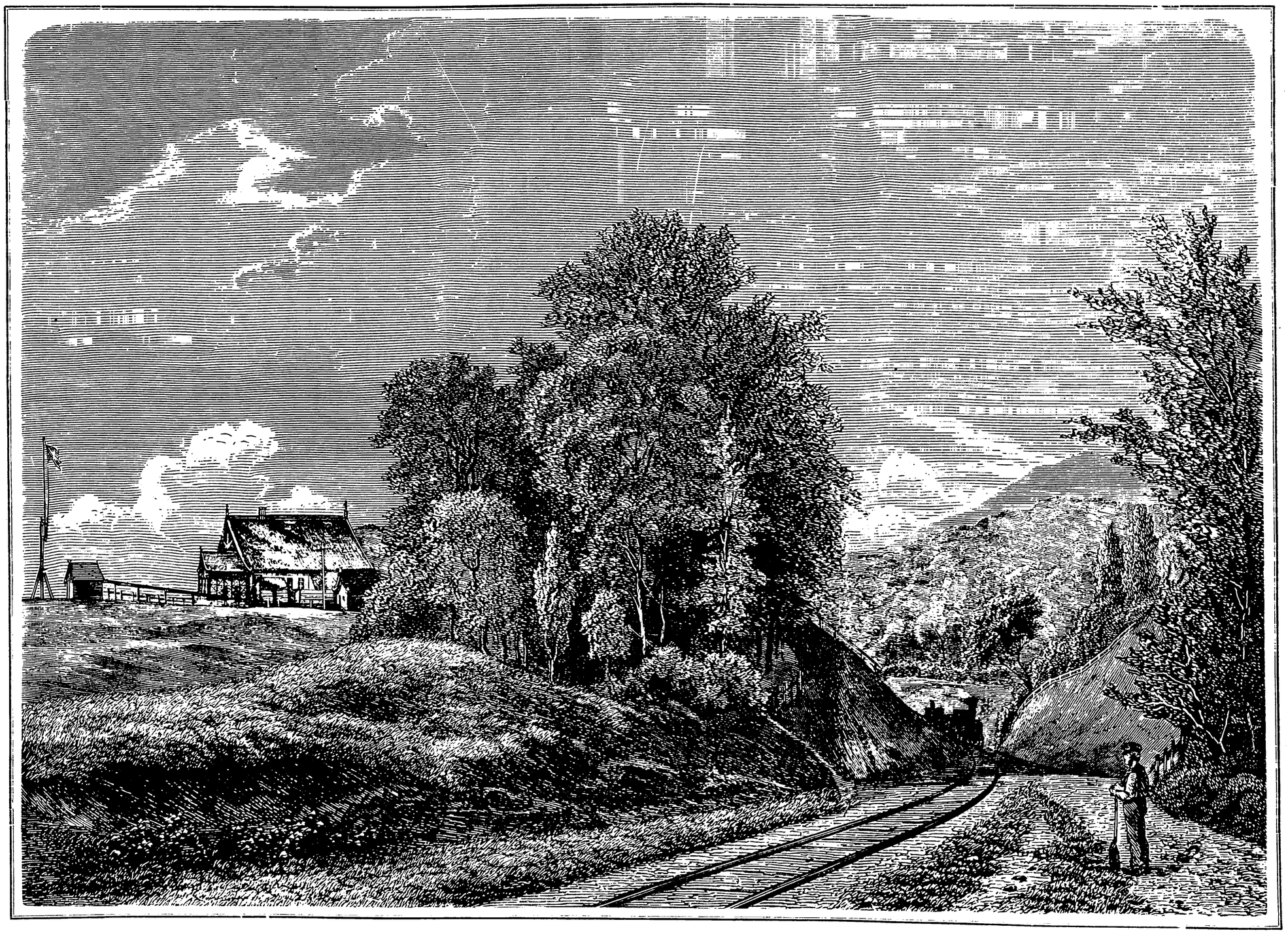

Parti fra Nørreskov ved Vejle.

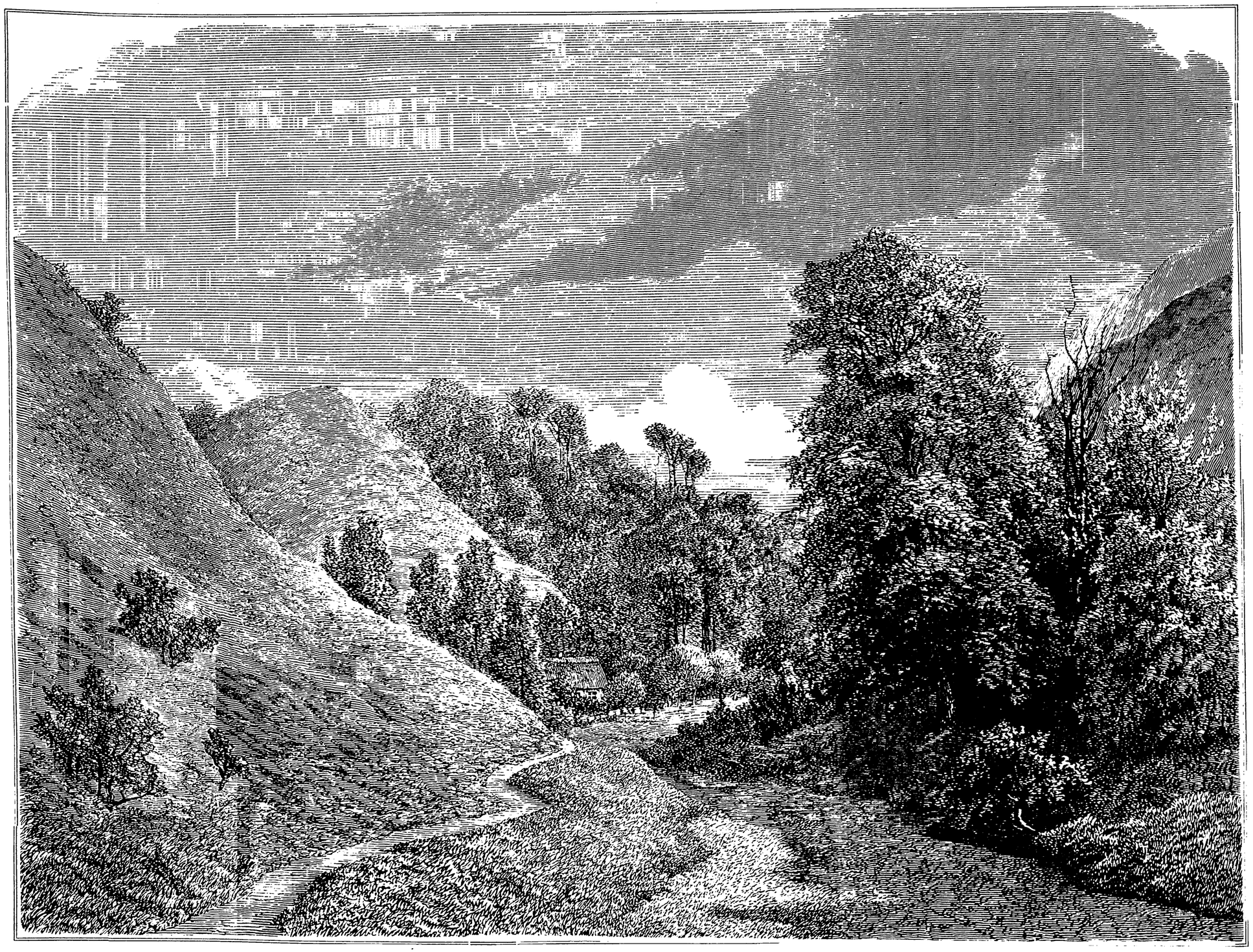

Ulvedalen paa Vejlefjords nordlige Bred.

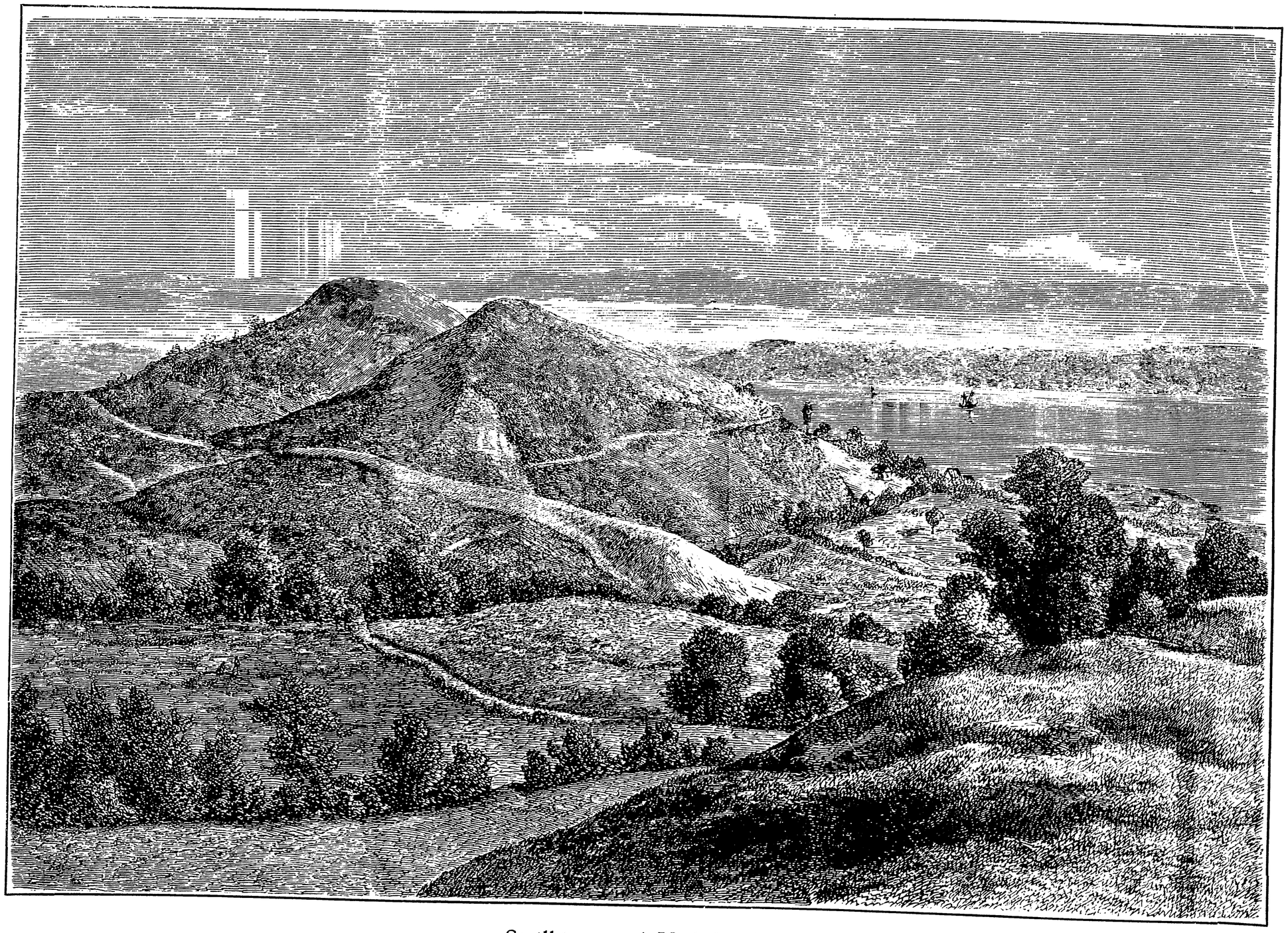

Stejlbjerg ved Vejlefjord.

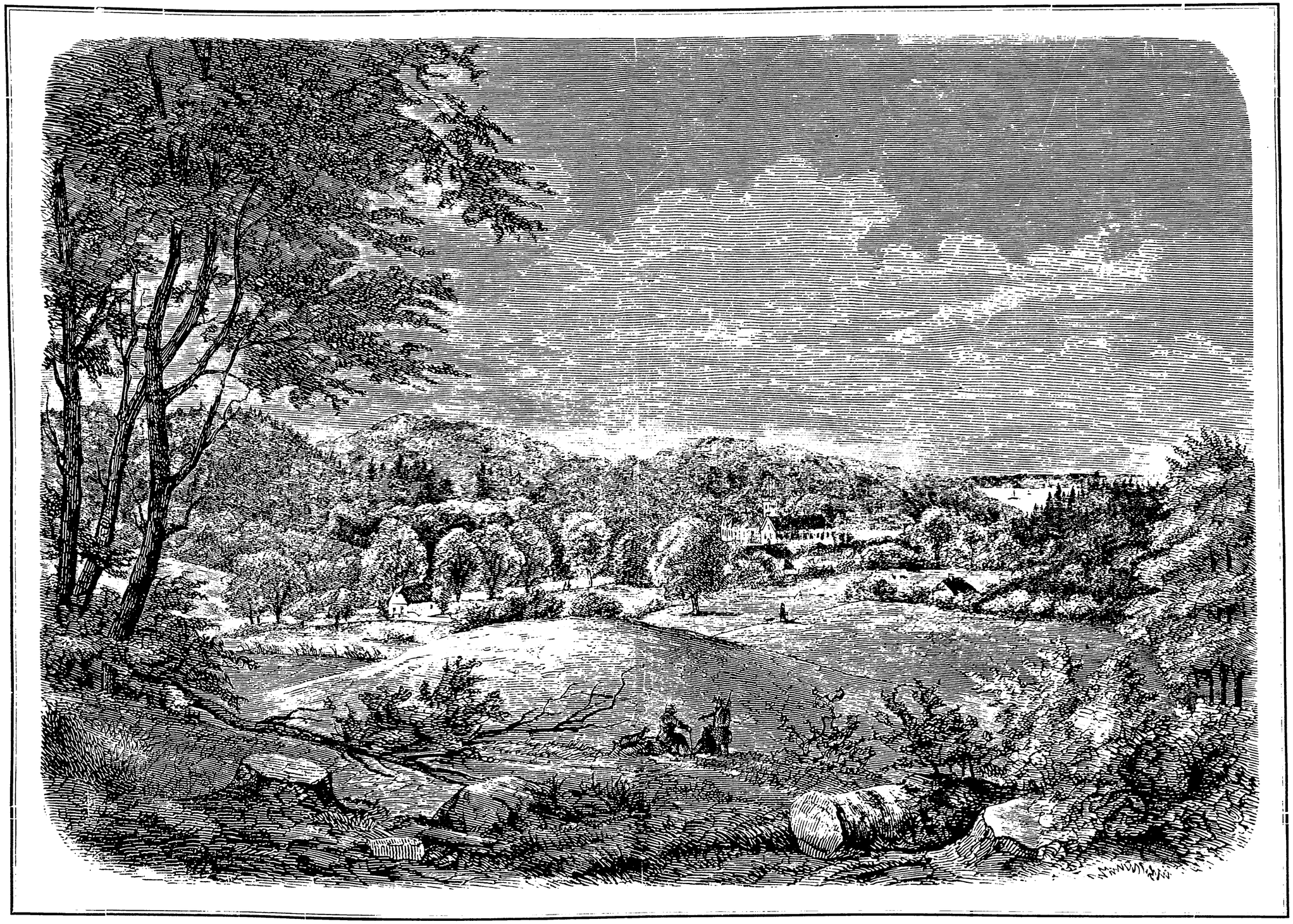

Hovedgaarden Tirsbæk ved Vejlefjord,

bekendt for sin usædvanlig smukke Beliggenhed, omtales første Gang ved Aar 1400. Tilhørte dengang Slægten Dyre; senere ejedes den af de adelige Slægter Lunge, Bryske, Bille Linden o. m. fl. Tilhører nu Enkegrevinde J. C. C. Schack.

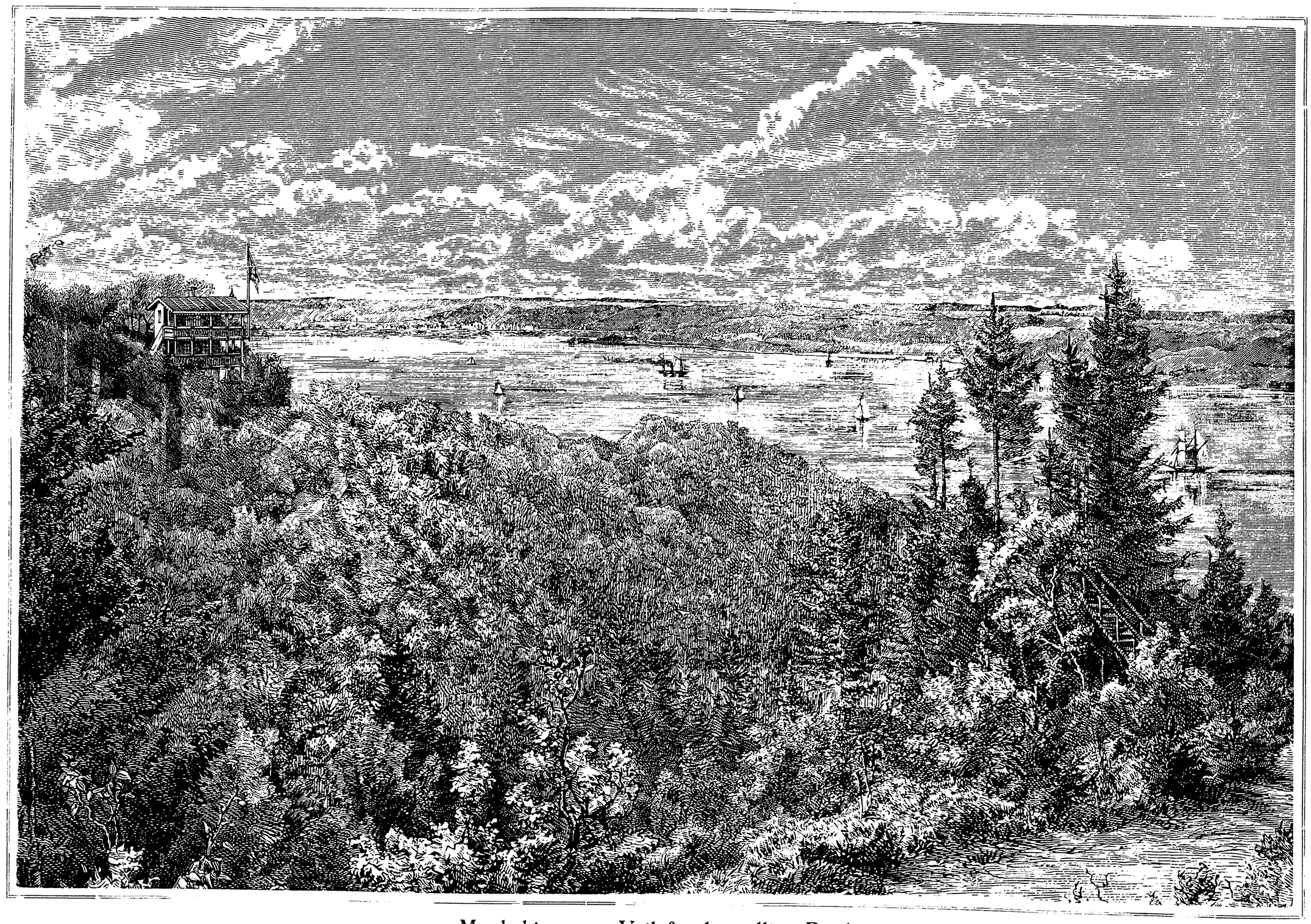

Munkebjerg paa Vejlefjords sydlige Bred.

Bakkepartiet, der naar en Højde af henved 300′, er et af de skønneste i Danmark. Skal efter Sagnet have Navn efter en Herremand af den adelige Slægt Munk, som engang ejede Stedet.

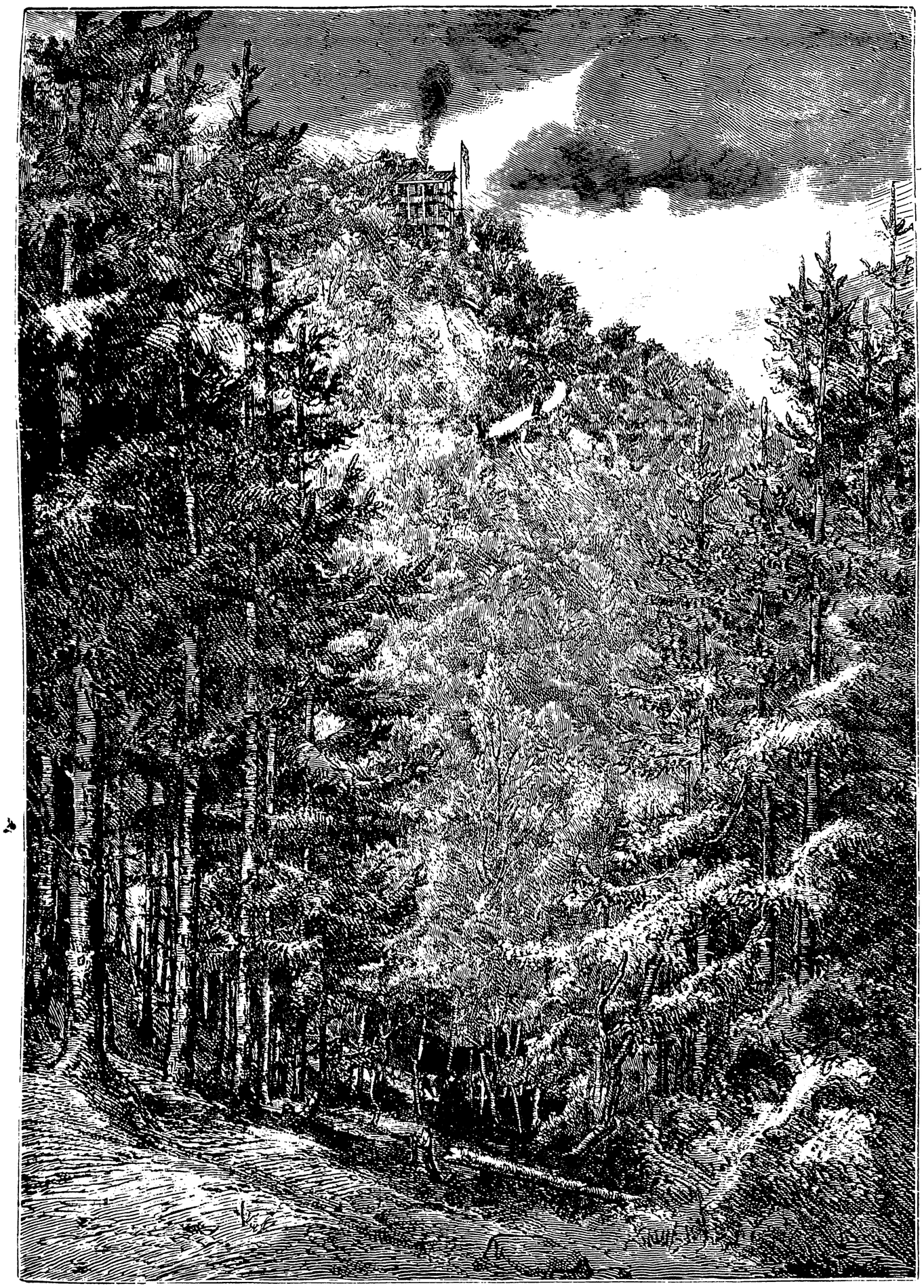

Udsigt fra »Sønderjydernes Bænk« ved Munkebjerg.

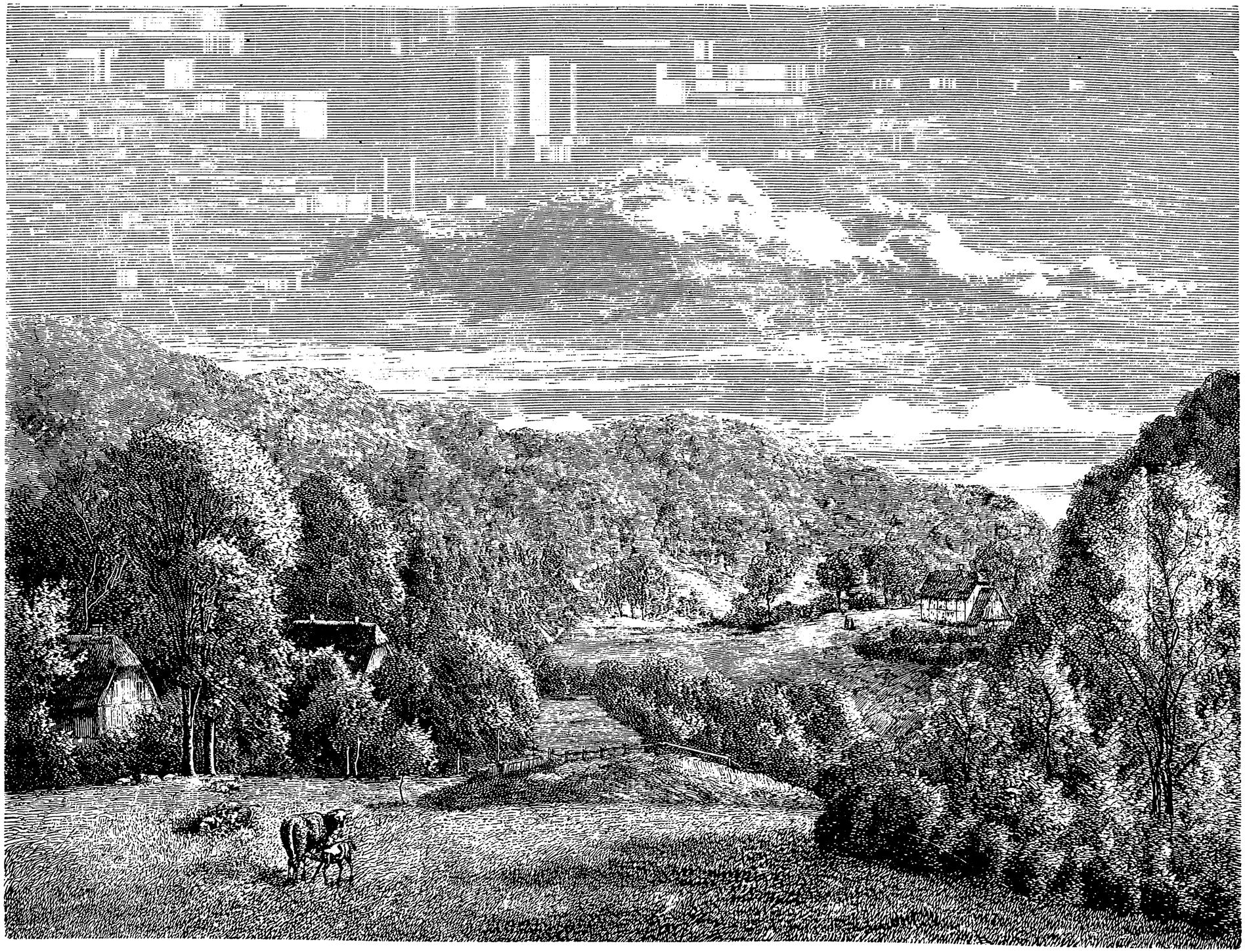

Parti af Greisdalen ved Vejle.

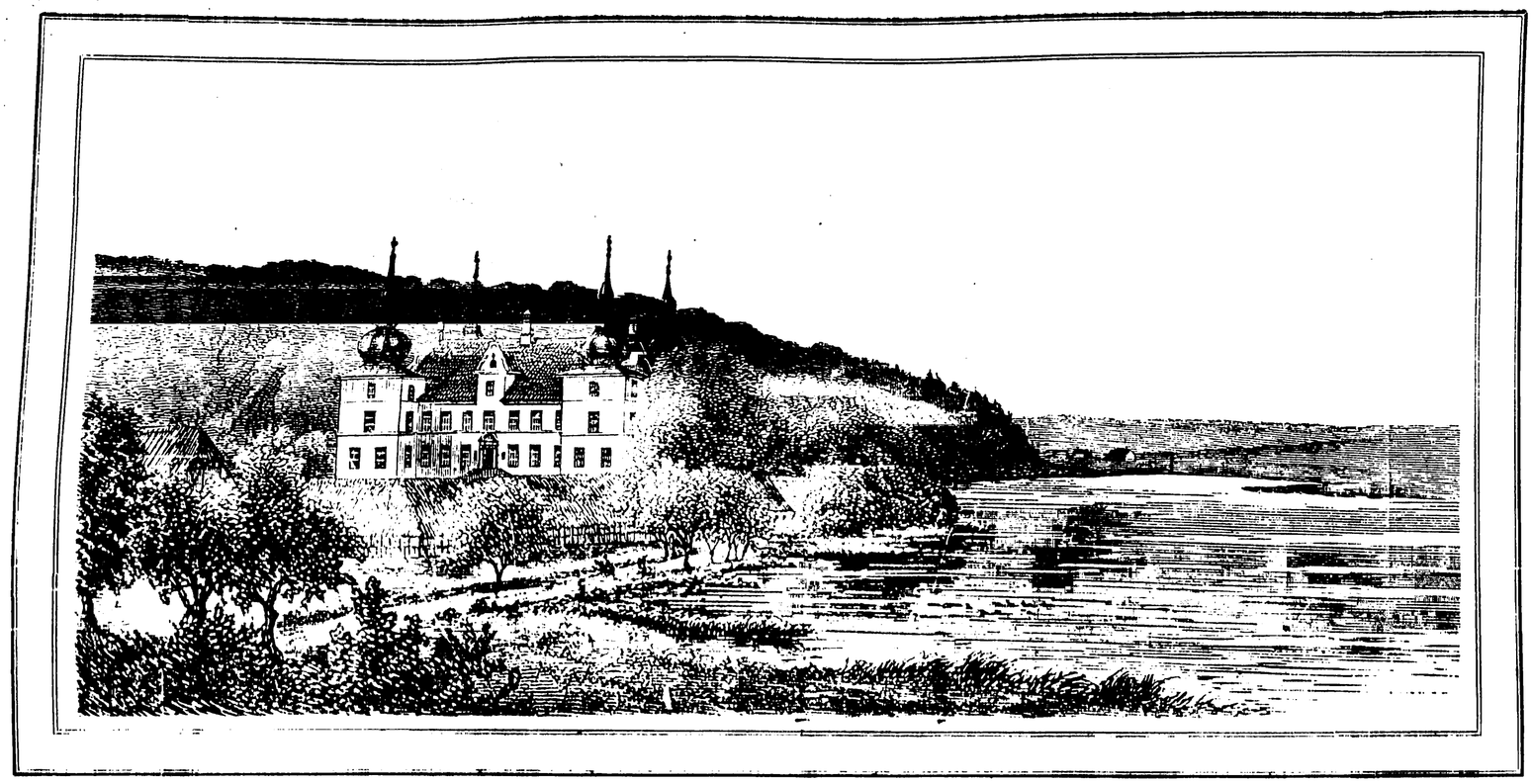

Hovedgaarden Engelsholm, vest for Vejle.

Opført 1592 af Knud Brahe, ifølge Sagnet efter Tegning af hans berømte Broder Tyge; tilhørte i henved 300 Aar Slægterne Rosenkrantz, Lange og Brahe; skiftede derefter ofte Ejere og tilhører nu cand. polit. C. Bech.

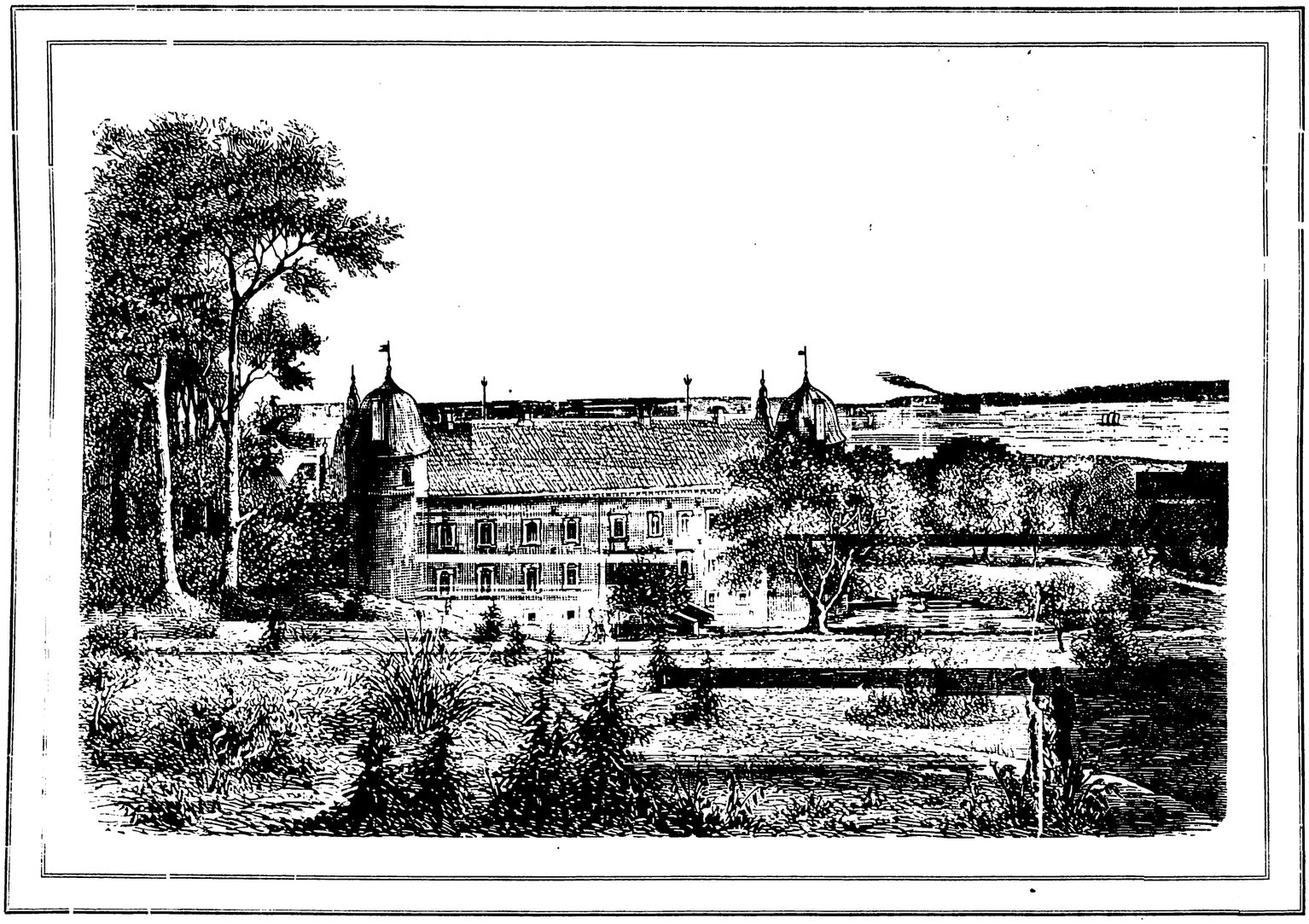

Hovedgaarden Rosenvold ved Vejlefjord.

Opført 1585 af Fru Karen Gyldenstjerne, Enke efter Rigsraad Holger Rosenkrantz; tilhørte senere Fru Ellen Marsvin og Kirstine Munk. 1658 købtes Gaarden af Gehejmeraad Henrik Rantzau, hvis Slægt endnu ejer den. Ombygget 1817.

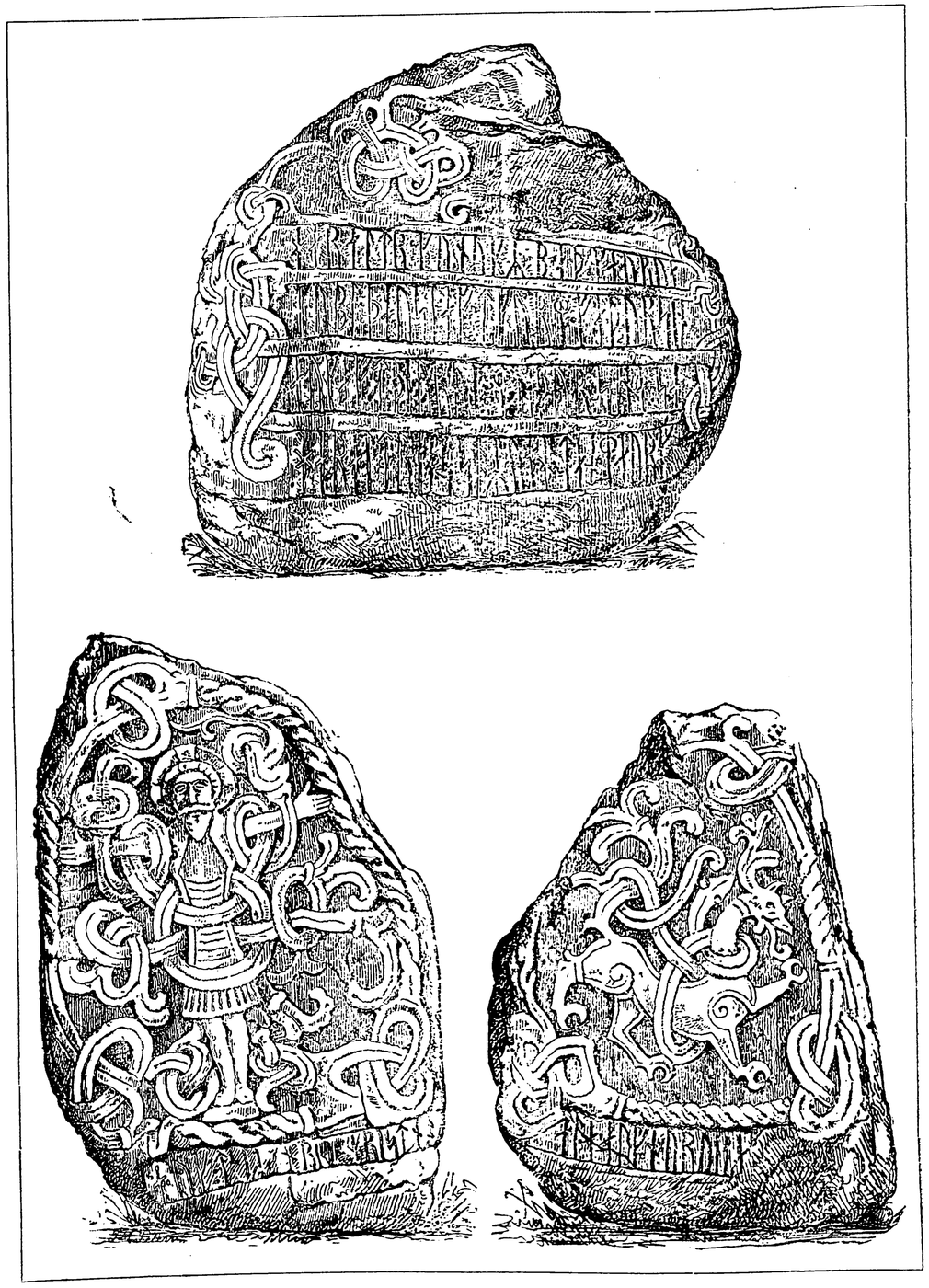

Gorms og Thyras Mindesten i Jellinge.

Stenen, der er 4 Al. høj, og som har tre Sider, er rejst af Harald Blaatand. Indskriften er læst saaledes: »Harald Konge lod gøre disse Mindesmærker efter Gorm sin Fader og Thyra sin Moder, den samme Harald, som sig vandt hele Danmark og Norge og (førte Danefolket til) Christendom.«

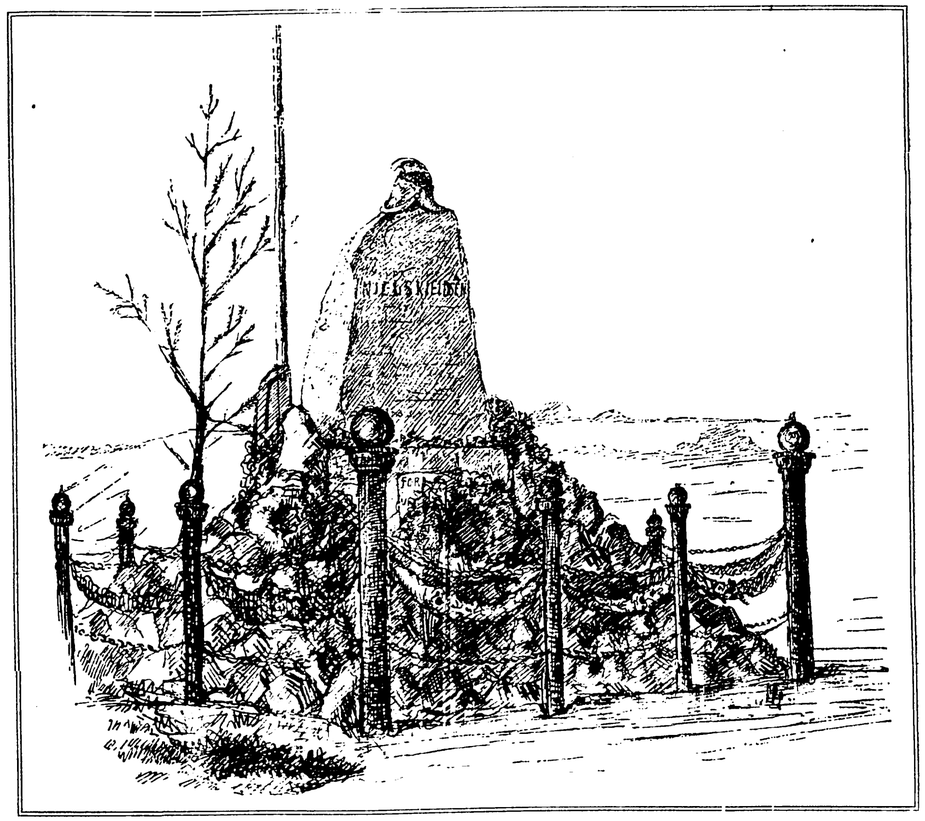

Niels Kjeldsens Mindesten.

Rejst 18. Oktbr. 1891 til Minde om Dragonen Niels Kjeldsen, som faldt her d. 28. Februar 1864 i Enekamp med preussiske Husarer.

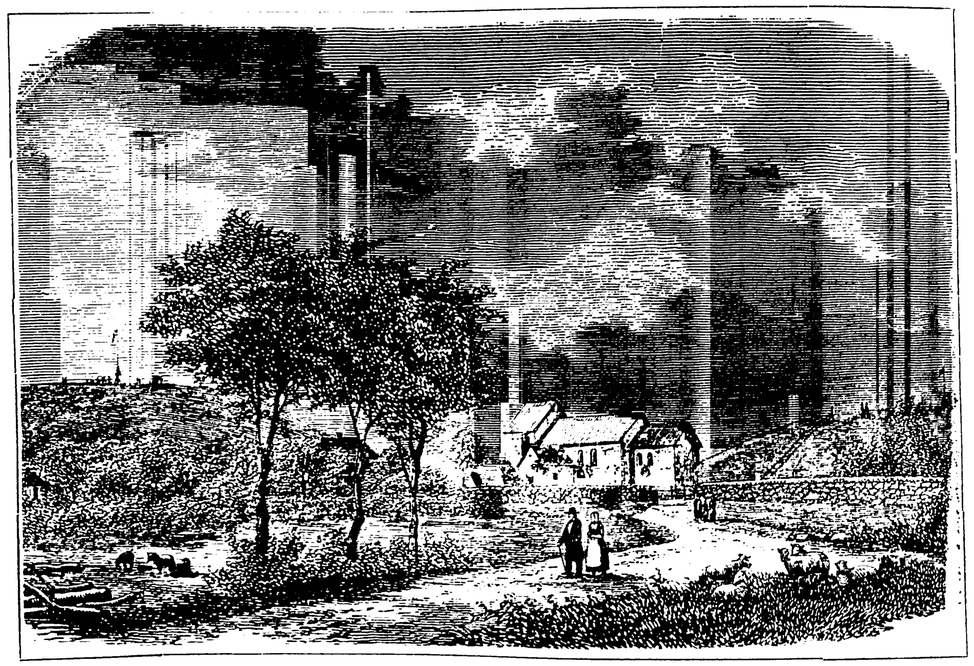

Jellinge Kirke og Jellingehøjene.

Gravhøjene, der høre til de største i Norden (30 Al. høje, 90 Al. i Tværmaal), ere opførte over Gorm den Gamle (den sydlige Høj) og Thyra Danebod (den nordlige).

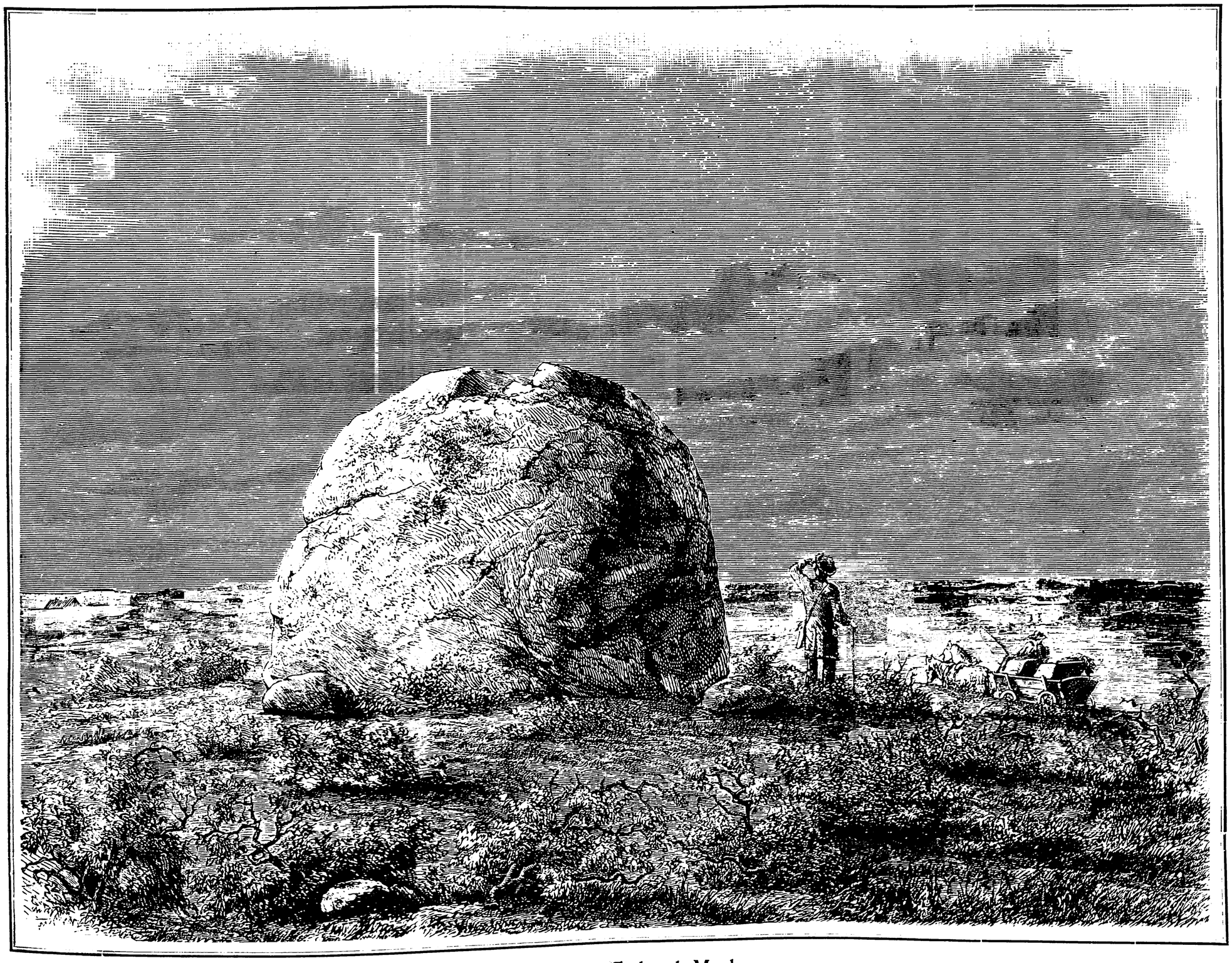

Stenen paa Tislund Mark

ligger paa en høj Bakkeknude og er 6 Al. høi, 8 Al. lang og 3 til 6 Al. bred. Den har formentlig havt en vis religiøs Betydning i Oldtiden. Folkesagnet mener — dog sikkert uden Grund — at det var denne Sten, Harald Blaatand var i Færd med at drage til Gravhøjene i Jellinge, da hans Søn Svend lod sig udraabe til Danmarks Konge.

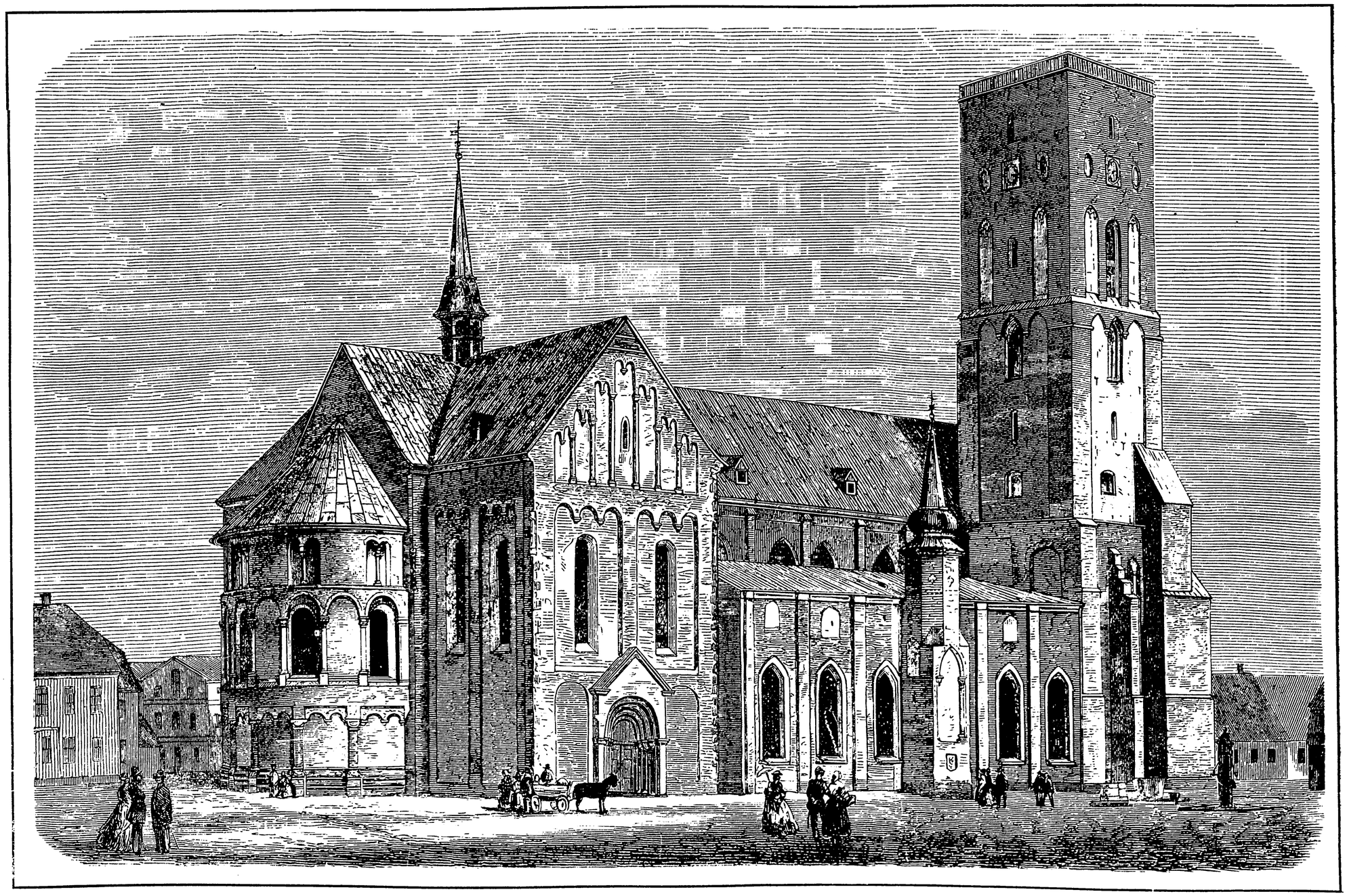

Ribe Domkirke.

Bygningen blev paabegyndt af Biskop Thore, der faldt i Slaget ved Fodevig 1134, og fuldført midt i det 12te Aarh. i romansk Stil. Tre Gange — 1176, 1242 og 1402 — har Kirken været hjemsøgt af Ildsvaade, som har havt Nybygninger til Følge. Den mægtige Kirkebygning er $102^1/_2$ Al. lang og $55^3/_4$ Al. bred. Højden er 35 Al. op til den usædvanlig smukke, runde Kuppel over Koret, som er den eneste eksisterende af denne Form nord for Alperne, og som i sin Konstruktion minder om Kuplen paa Sofiakirken i Konstantinopel.

Ribe Domkirkes Taarn

er opført 1250 og var i sin Tid Byens Vagttaarn. Dets Højde er $77^1/_2$ Alen.

Ribe Domkirkes Indre.

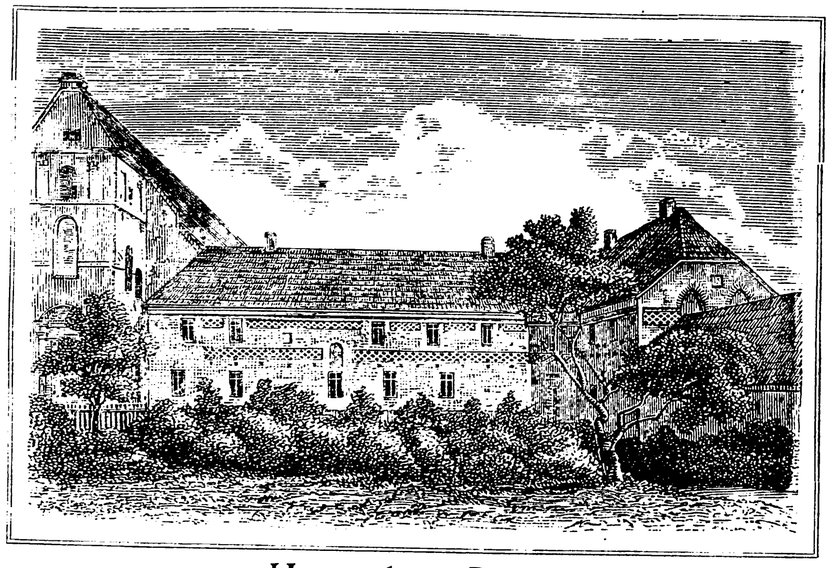

Hospitalet i Ribe

var opr. et Sortebrødrekloster, som 1543 af Christian III skænkedes til et Hospital for »fattige, syge og elendige Mennesker«.

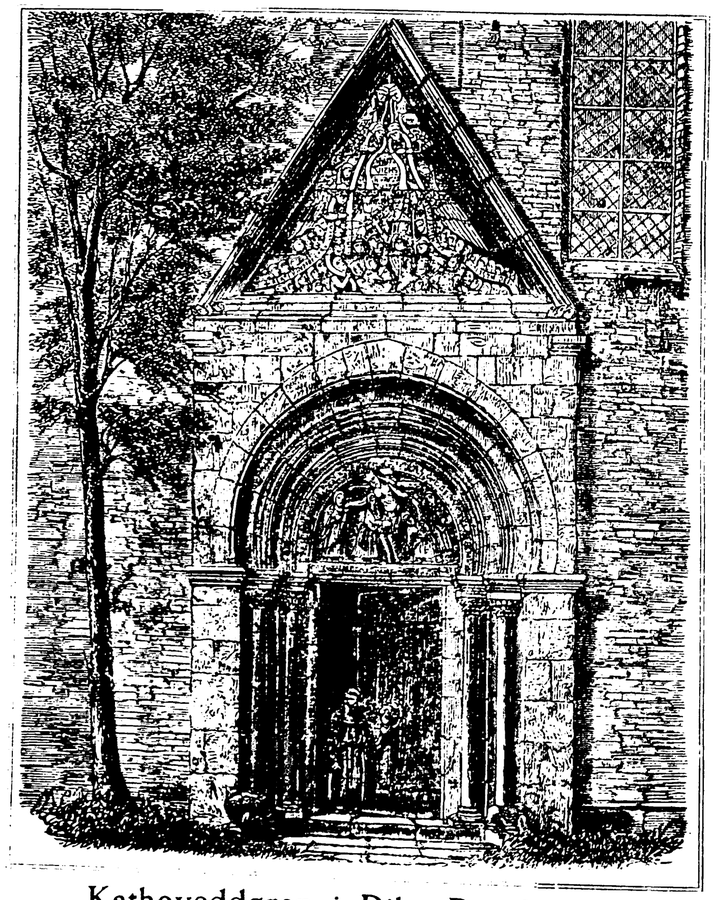

Kathoveddøren i Ribe Domkirke

paa den søndre Korsfløjs Portal har Navn efter et paa den anbragt Metalløvehoved. De interessante Relieffer over Døren forestille Nedtagelsen af Korset og det himmelske Jerusalem.

Ambrosius Stubs Bolig i Sønderportsgade i Ribe.

Digteren Ambrosius Stub (1705—58) tilbragte sine sidste Aar (fra 1752) i Ribe, hvor han i stor Fattigdom levede af at give Undervisning.

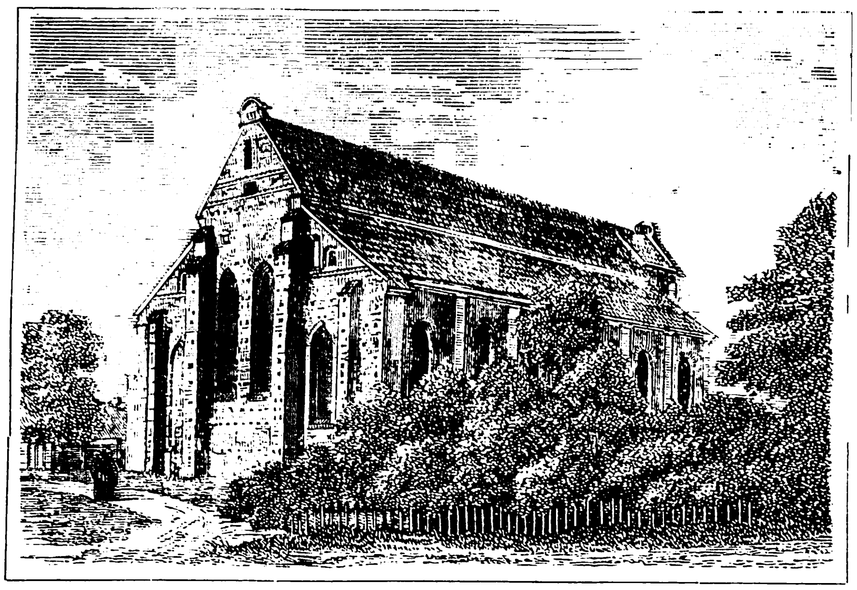

St. Catharinæ Kirke i Ribe

var oprindelig Klosterkirke for Sortebrødrene; blev efter Reformationen udlagt til Sognekirke.

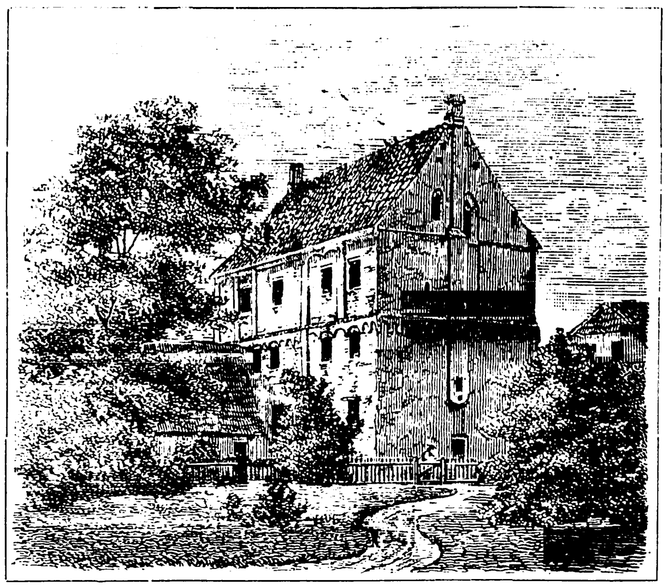

Den gamle Bispegaard i Ribe

er formentlig opført i det 15de Aarh.

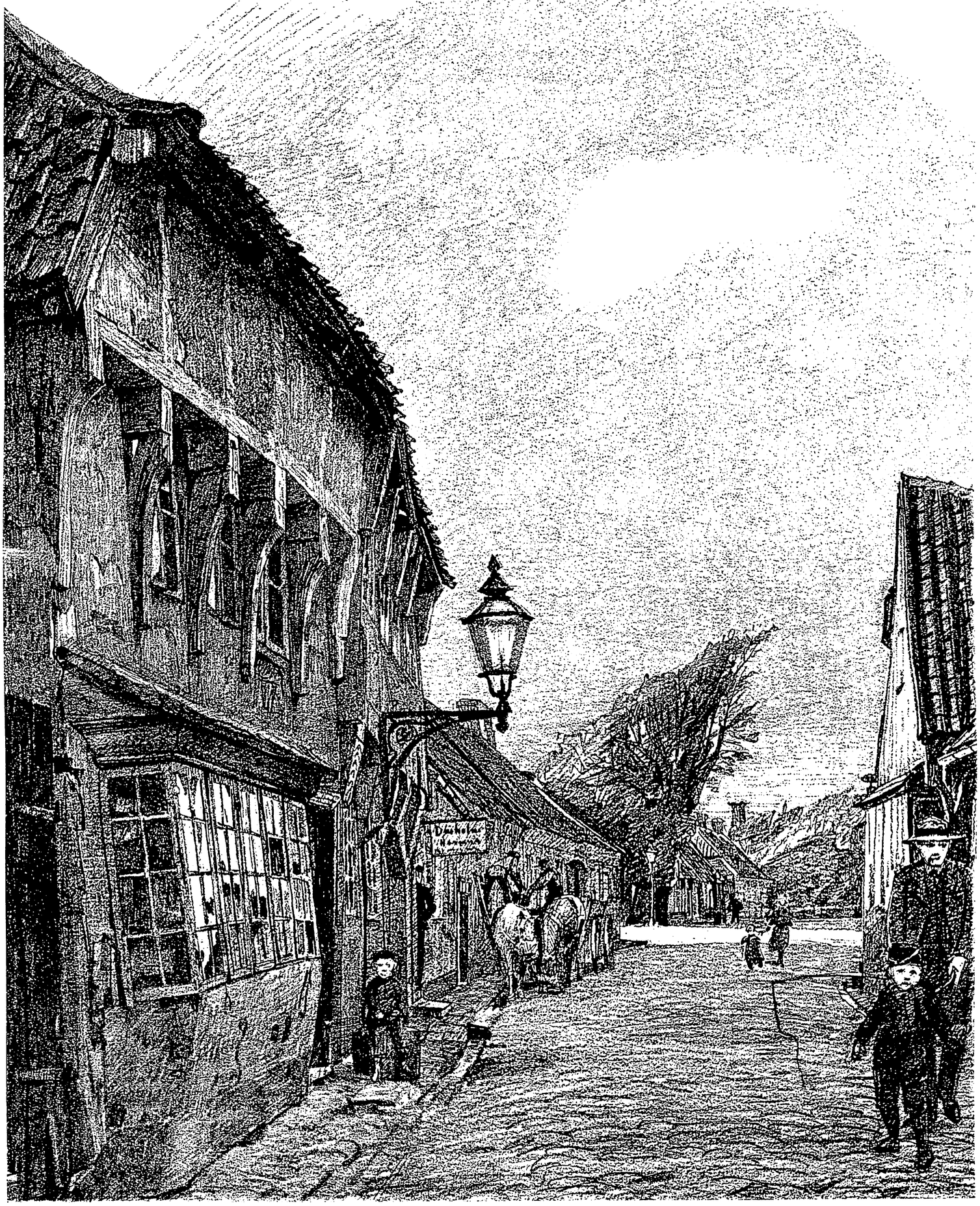

Parti af Graabrødregade i Ribe.

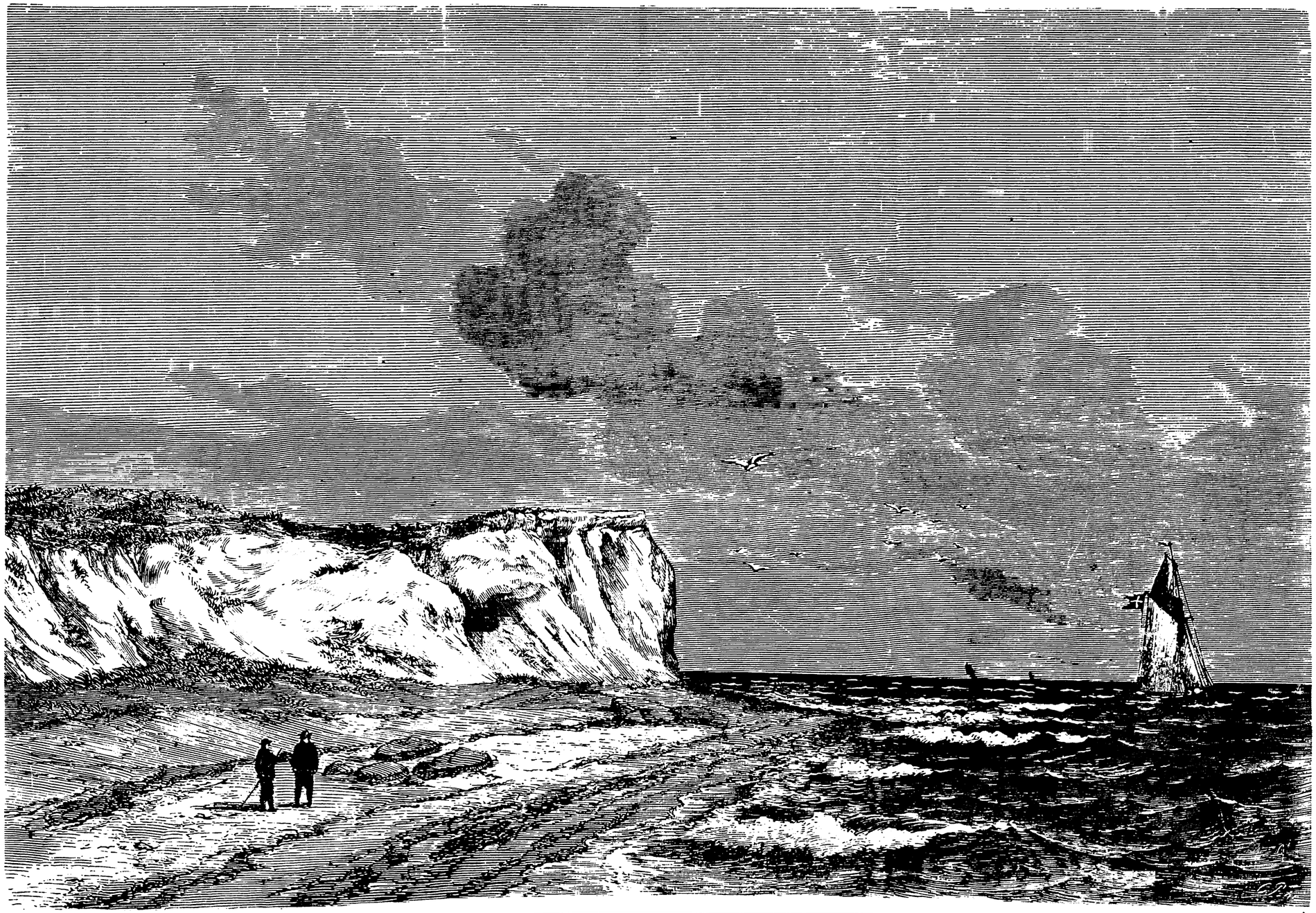

Esbjerg Klif,

hvor Esbjerg By er vokset op, efter at Esbjerg Havn er bleven anlagt ifølge Lov af 27. April 1868.

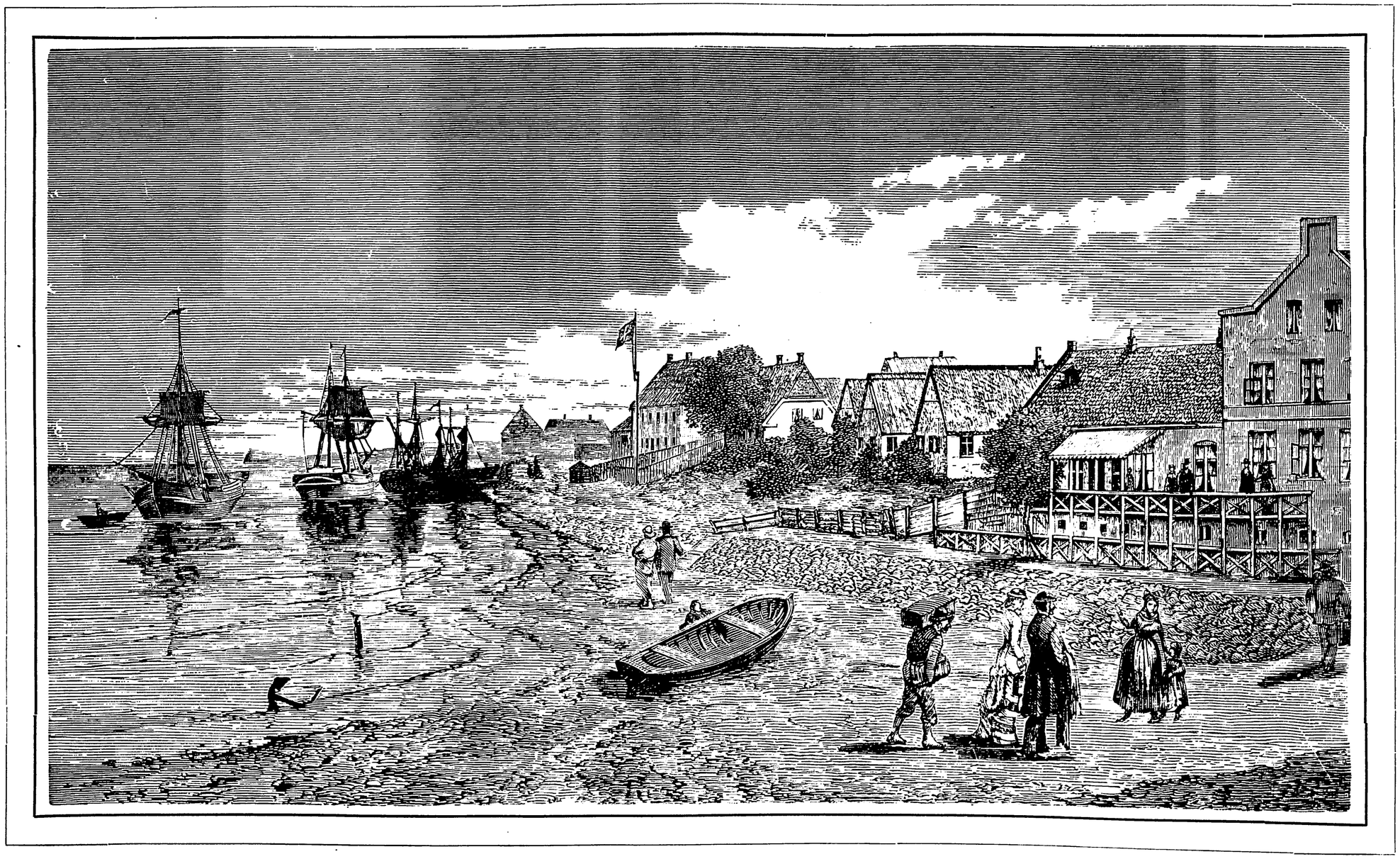

Parti af Nordby paa Fanø.

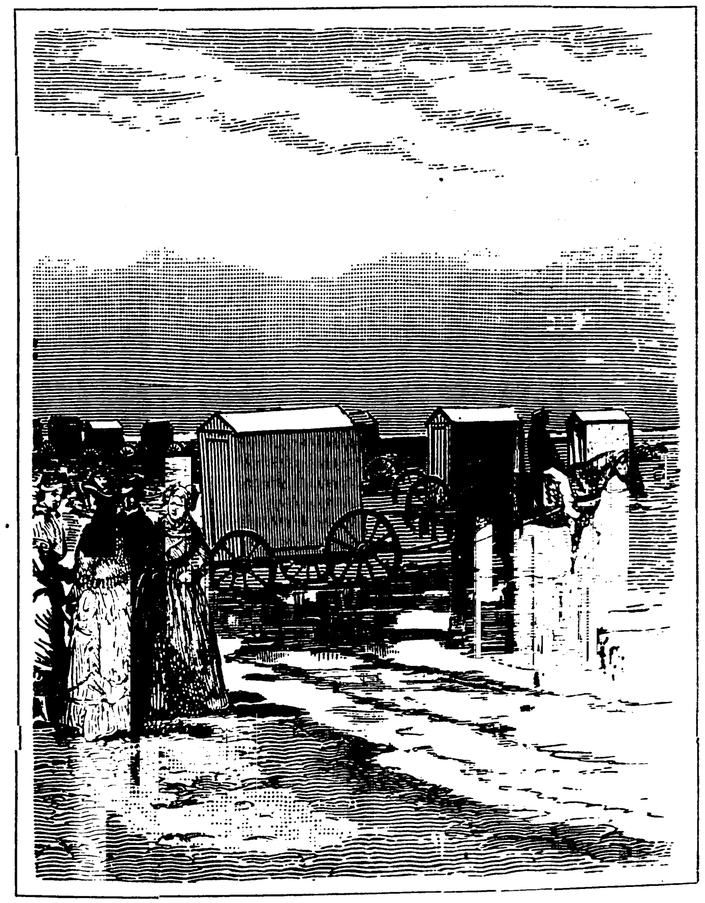

Billeder fra Fanø.

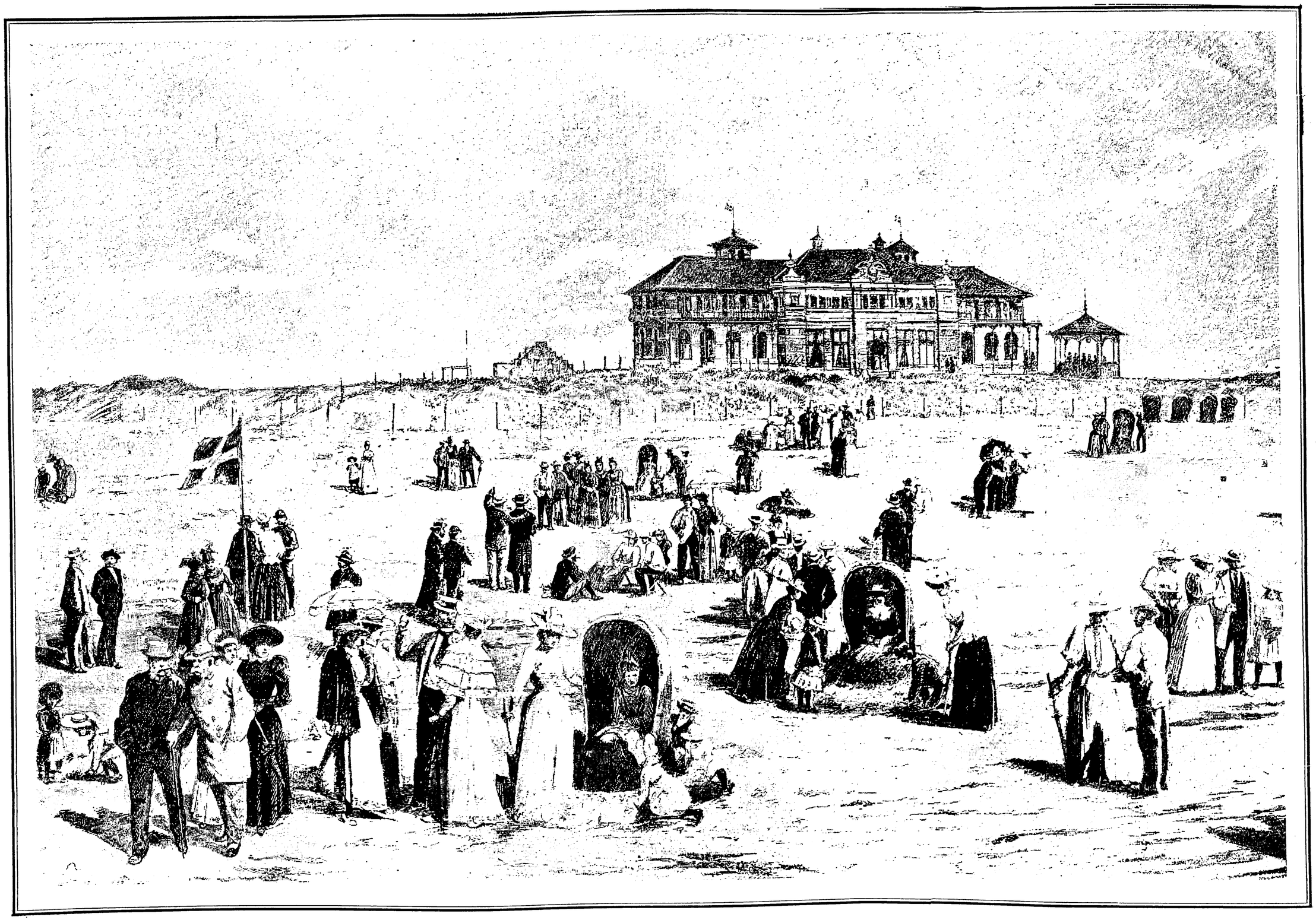

Stranden ved Fanø Vesterhavsbad.

Badehotellet er opført 1891—92.

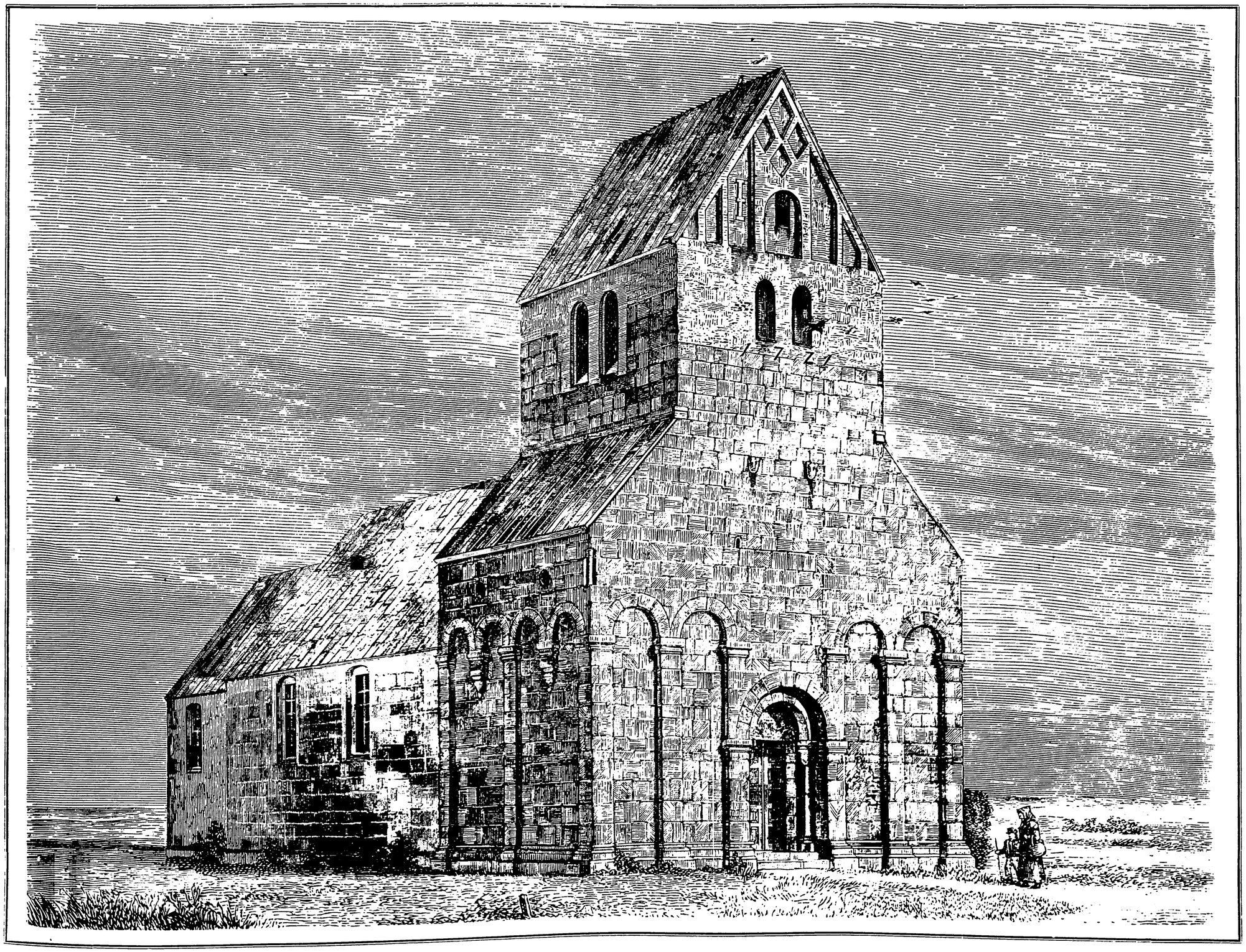

Hee Kirke ved Ringkjøbing.

Opført midt i det 12te Aarh. i romansk Stil. Taarnets øverste Del, der styrtede ned i Begyndelsen af det 18de Aarh., blev genopført 1721.

Hovedgaarden Rydhave i Ringkjøbing Amt

nævnes allerede i Slutn. af det 14de Aarh. og ejedes en Tid lang af Slægten Rosenkrantz; tilhørte senere bl. a. Malte Sehested, som døde her 1661; ejes nu af Enkegrevinde E. F. C. C. Danneskjold-Samsøe. Den nuværende Hovedbygning er opført i første Halvdel af det 17de Aarh.

Hovedgaarden Nørre Vosborg ved Nissumfjord.

Gaarden, om hvilken Sagnet fortæller, at den oprindelig var opført længere mod Vest, men maatte flyttes for Vesterhavets Skyld, er formentlig tildels opført i det 16de Aarh. Blandt dens Ejere kan nævnes Biskop Knud Gyldenstjerne, Rigsraad Predbjørn Gyldenstjerne og i den nyere Tid Landsdommer Henrik de Leth og Etatsraad Tang, der restaurerede det gamle Hus, og hvis Slægt endnu ejer Gaarden.

Stormvejrsdag i Klitterne ved Vesterhavet.

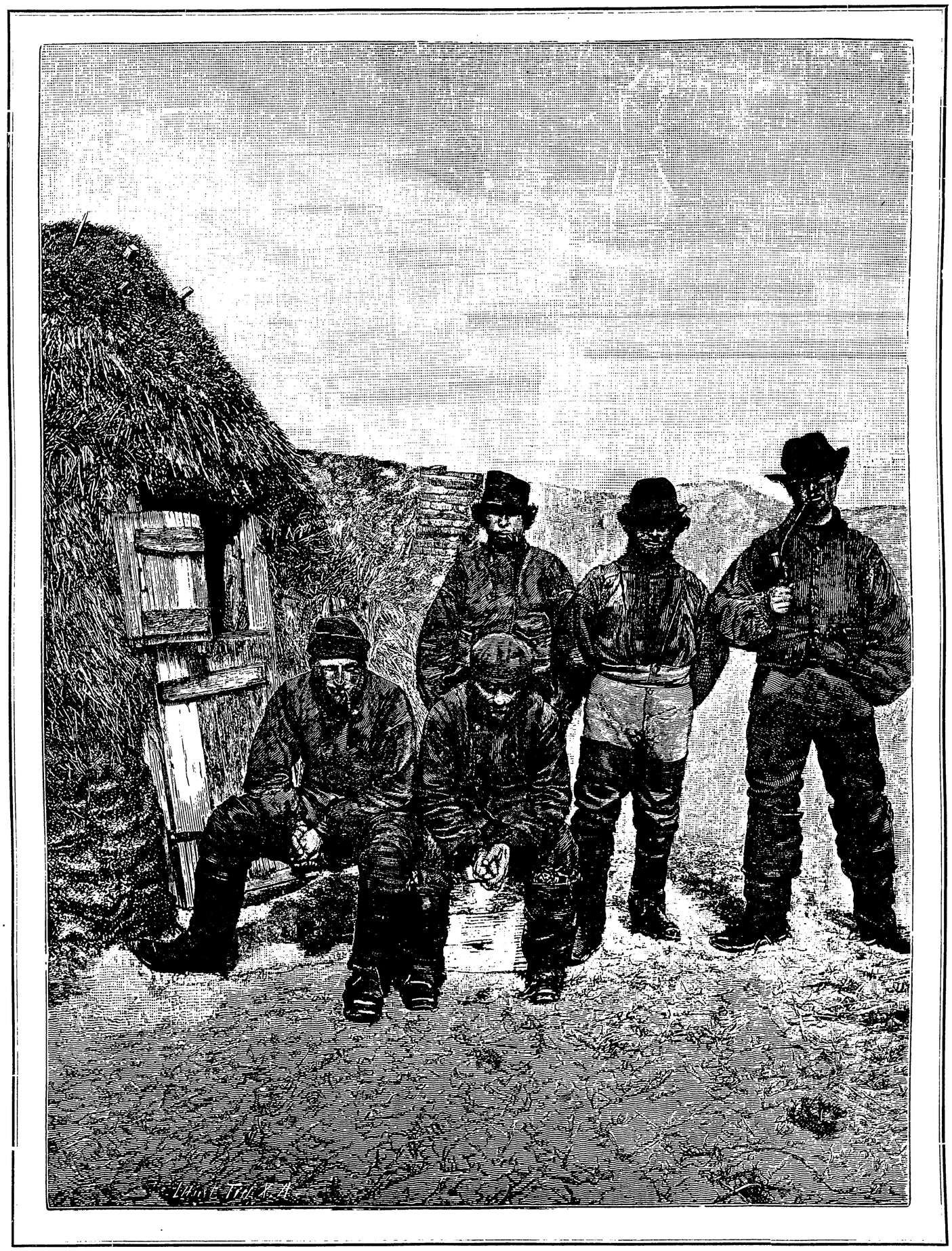

Vestjydske Fiskere fra Ringkjøbing-Egnen.

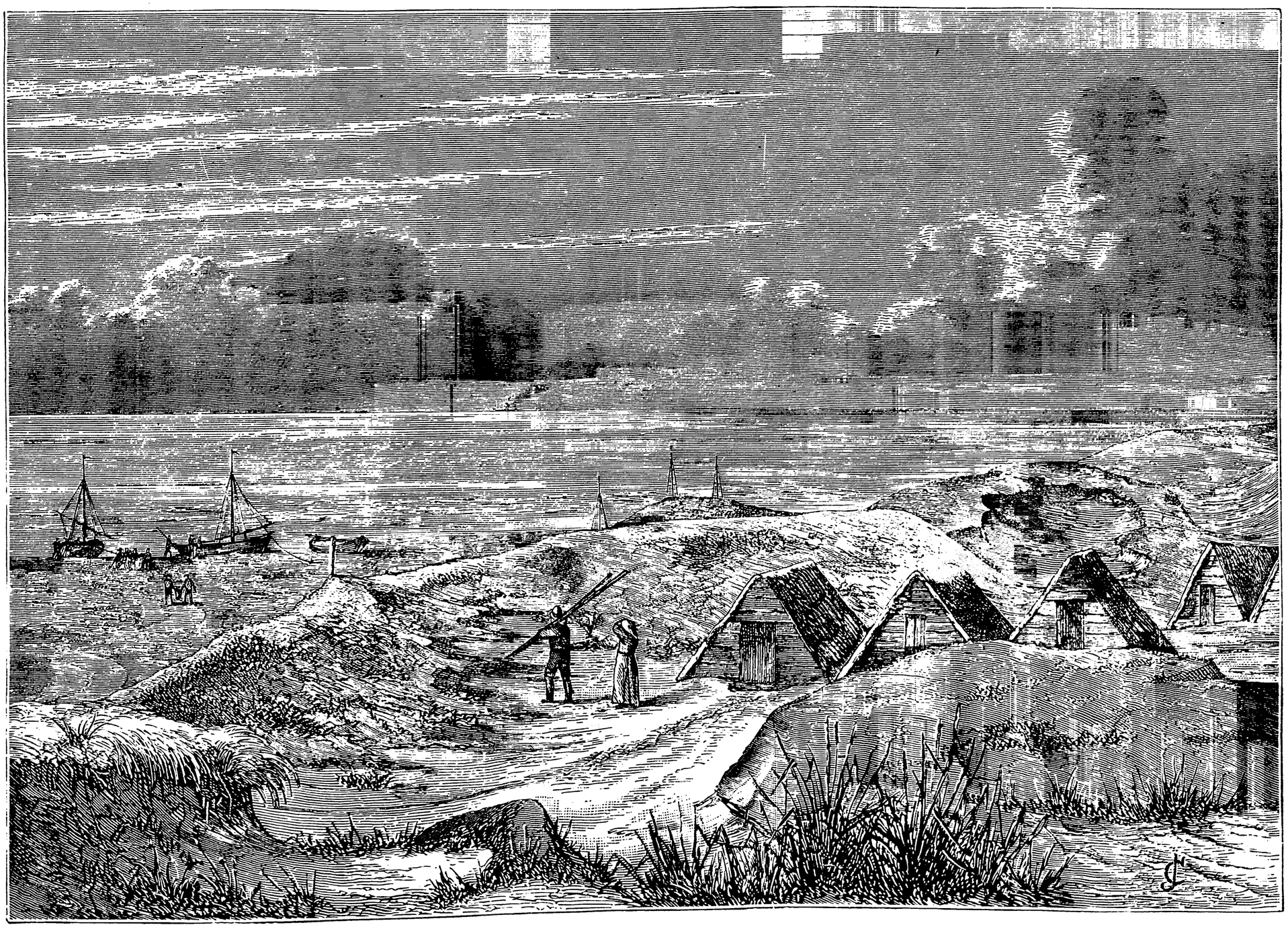

En Fiskeplads paa Jyllands Vestkyst.

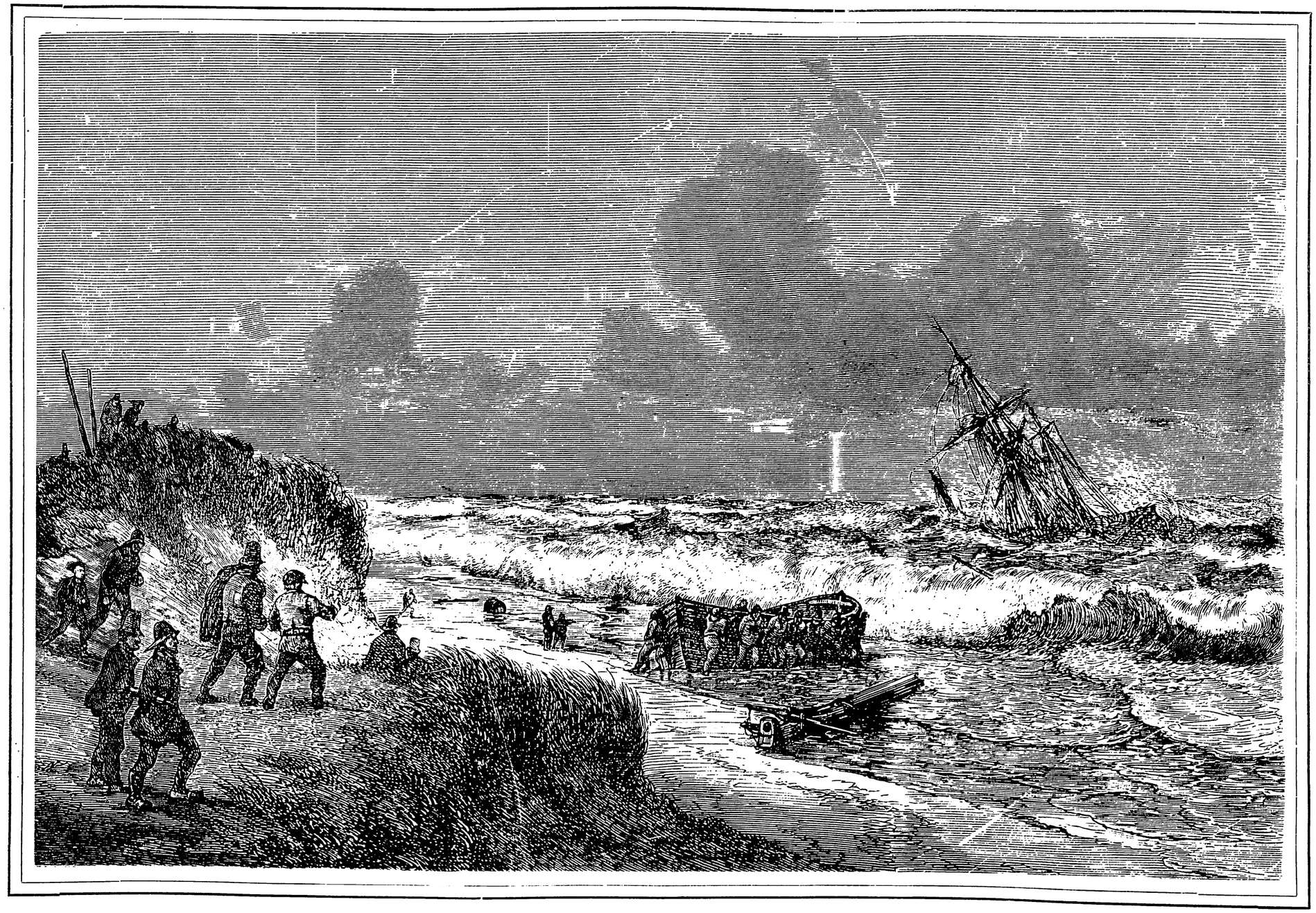

En Stranding paa Jyllands Vestkyst.

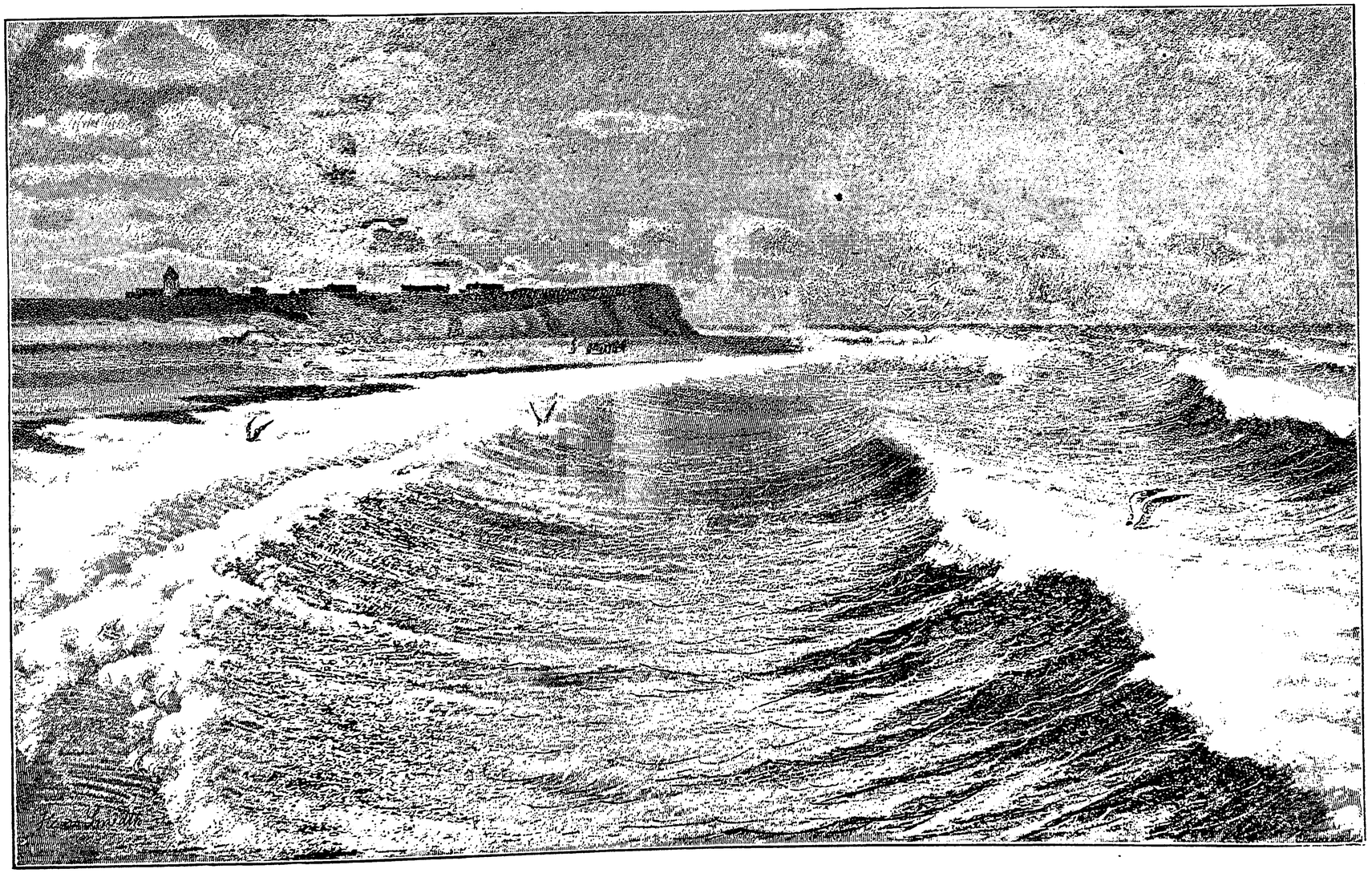

Bovbjerg ved Vesterhavet

hæver sig stejlt 147 Fod op over Havet.

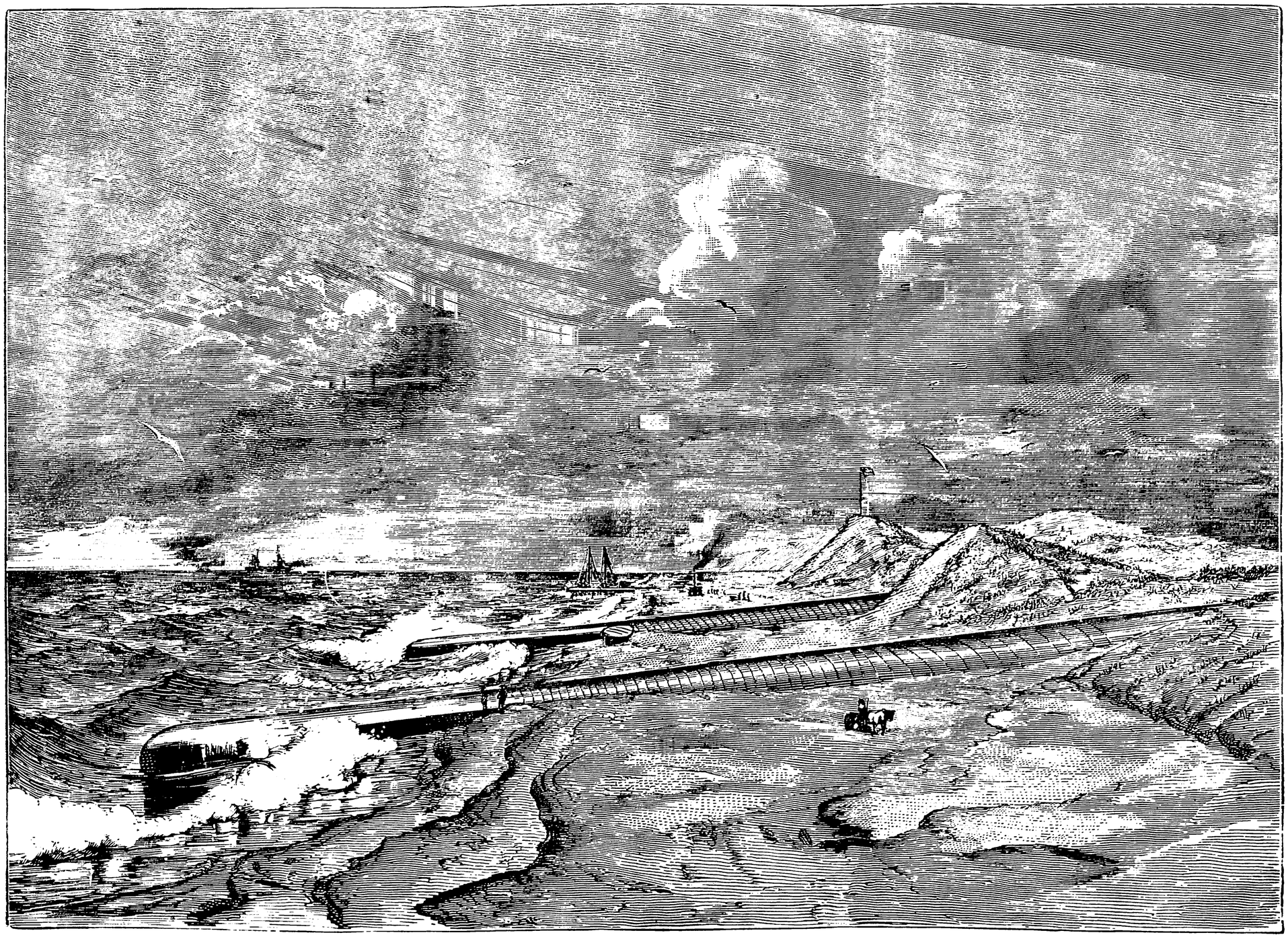

Høfdebygning nord for Bovbjerg.

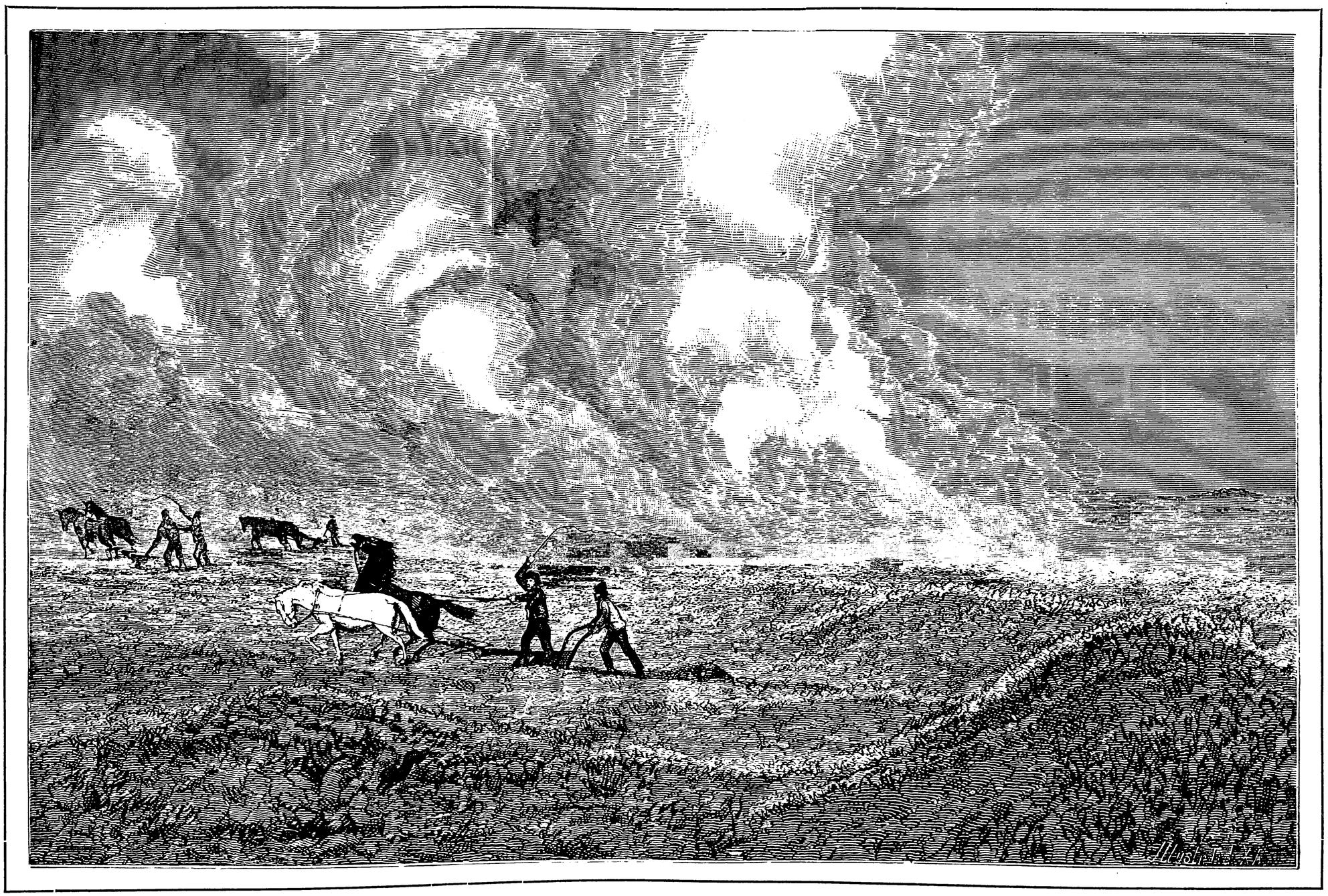

En Hedebrand.

Ilden søges standset ved Pløjning.

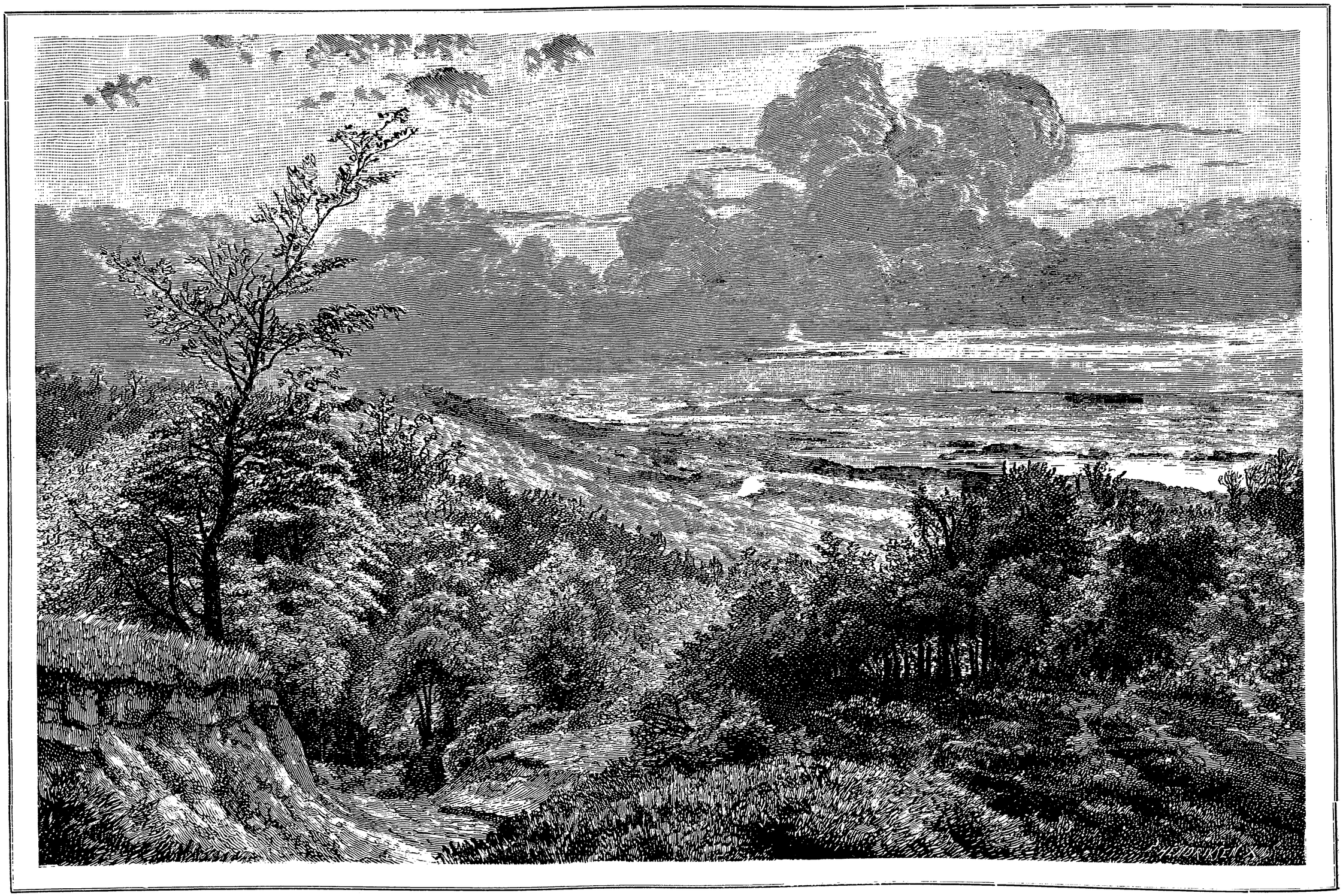

Fra Himmelbjerg-Egnen.

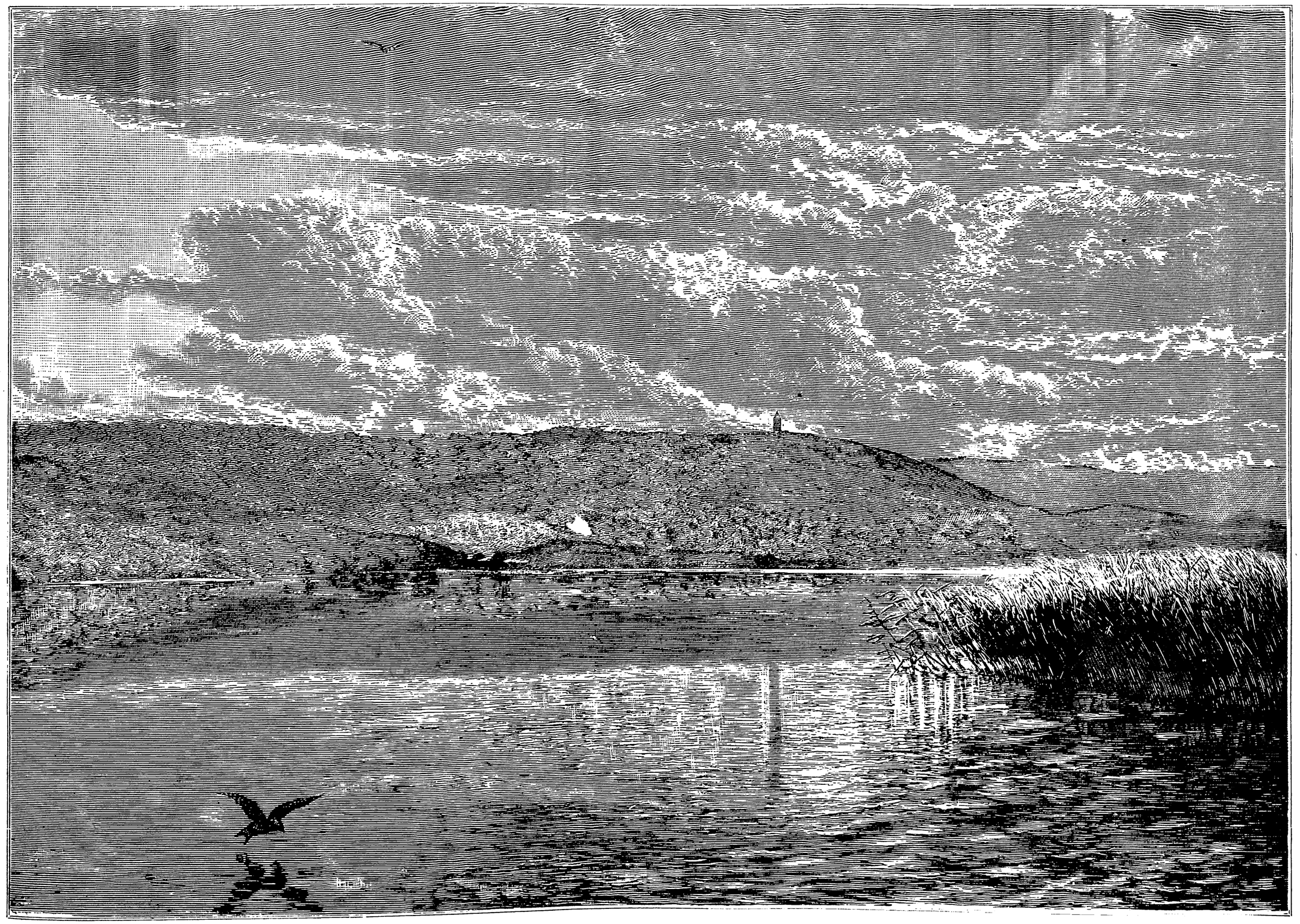

Himmelbjerget, set fra Bugten ved Laven Station.

Himmelbjerget, der længe ansaaes for at være Danmarks højeste Bakke, er 465 Fod højt.

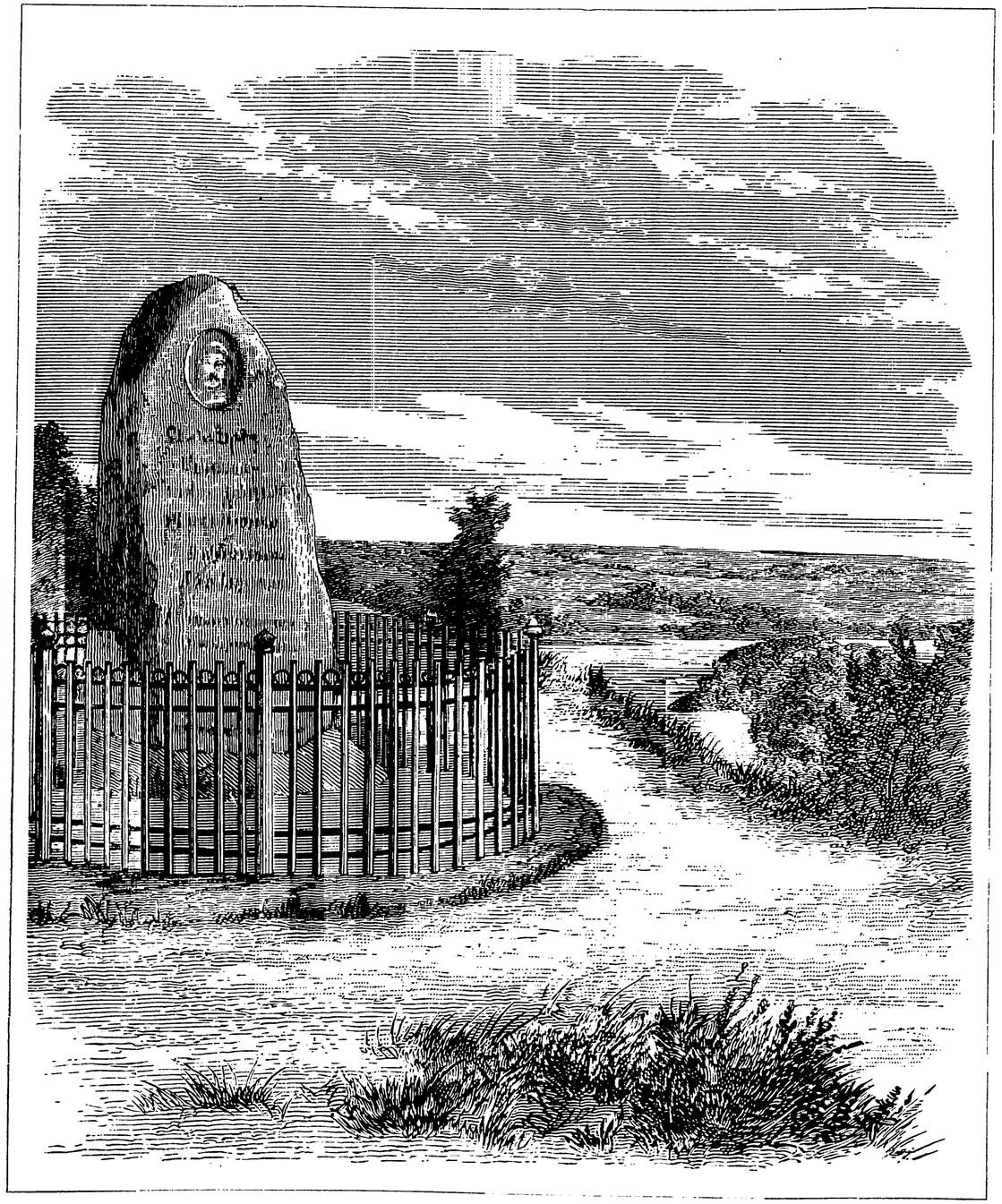

Mindesmærke for Anton Frederik Tscherning paa Himmelbjerget.

Blev rejst d. 23. Septbr. 1883.

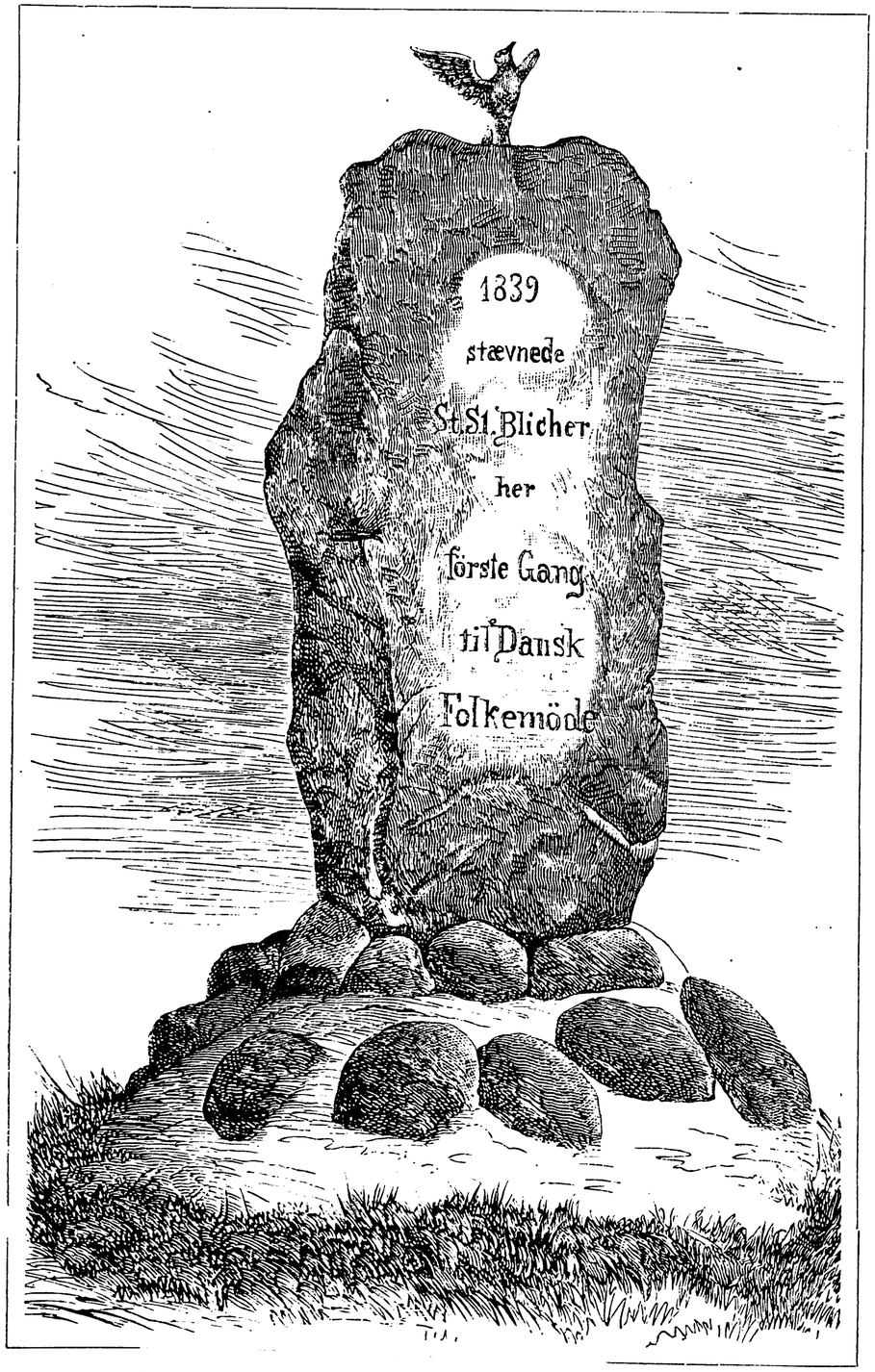

Blichers Bautasten paa Himmelbjerget.

Afsløret paa Hundredaarsdagen for Digterens Fødsel, d. 11. Oktober 1882.

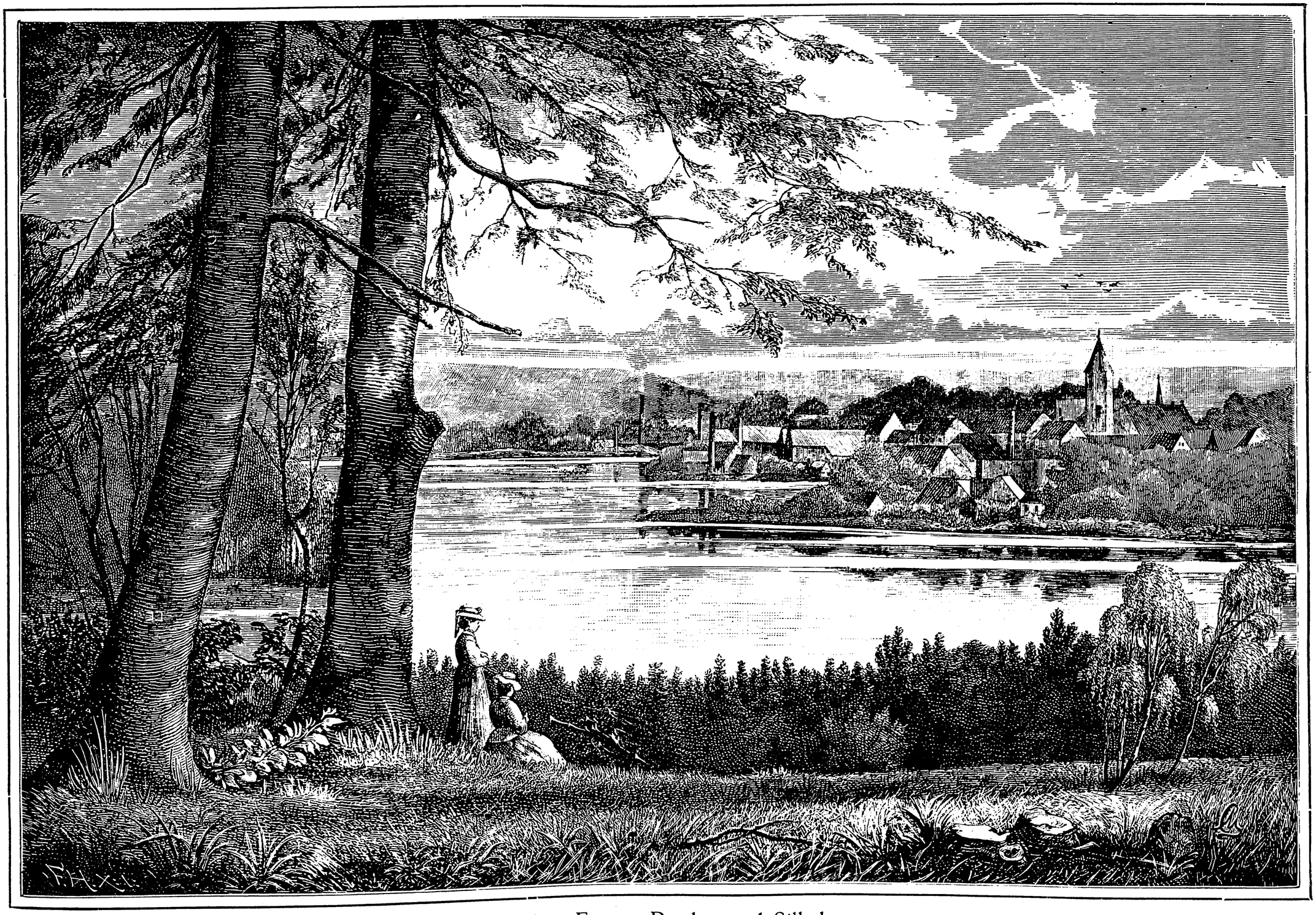

Udsigt fra »Fruens Bænk« mod Silkeborg.

»Fruens Bænk« er et Udsigtspunkt paa Toppen af Bakken ved Kalgaardsvig, der er en lille Bugt af Silkeborg Lang Sø.

Silkeborg Vandkuranstalt.

Opført i Vesterskoven ved Silkeborg efter Tegning af Prof. Dahlerup og aabnet i Sommeren 1883.

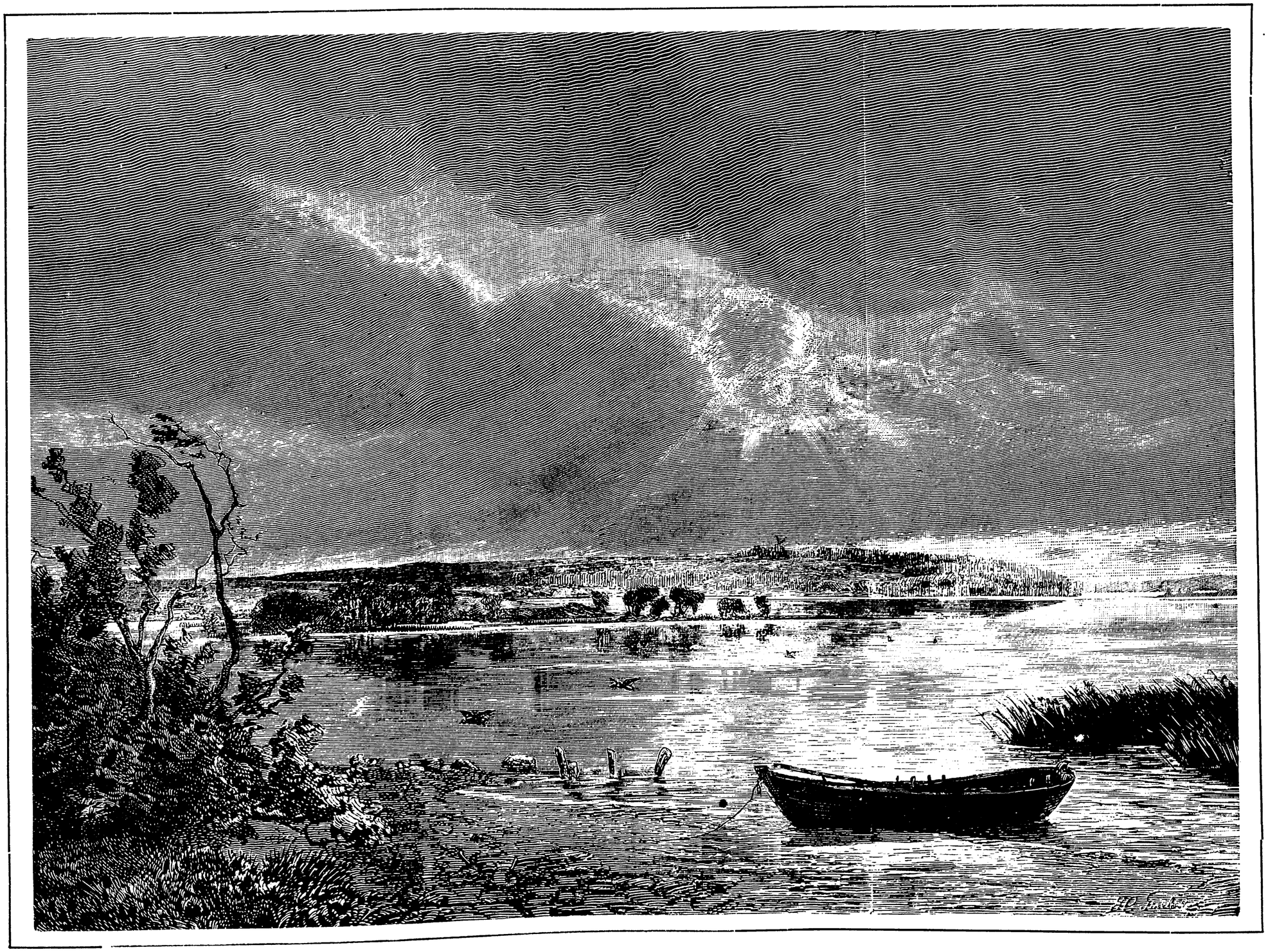

Efteraarsmorgen ved Mos Sø.

Horsens Raadhus.

Opført 1855 i smuk gothisk Stil.

Horsens Tugthus,

Straffeanstalt for mandlige Forbrydere; opført 1847—53 efter Tegning af Prof. Friis.

Mindesmærke for Peder Skram paa Østbirk Kirkegaard.

Mindestenen, der rejstes d. $^{22}/_{8}$ 1886, er over 4 Alen høj og har følgende Indskrift: »Her hviler Peder Skram, Herre til Urup, Danmarks Rigsadmiral † 1581 og hans Hustru Elsabe Krabbe † 1578.

Mens Snekkerne skride og Bølgerne rinde,
Sin Vovehals Danmark ej taber af Minde.«

Søndergade i Horsens.

Det er Byens smukkeste Gade, som fører fra Banegaarden (Jessensgade) til Torvet.

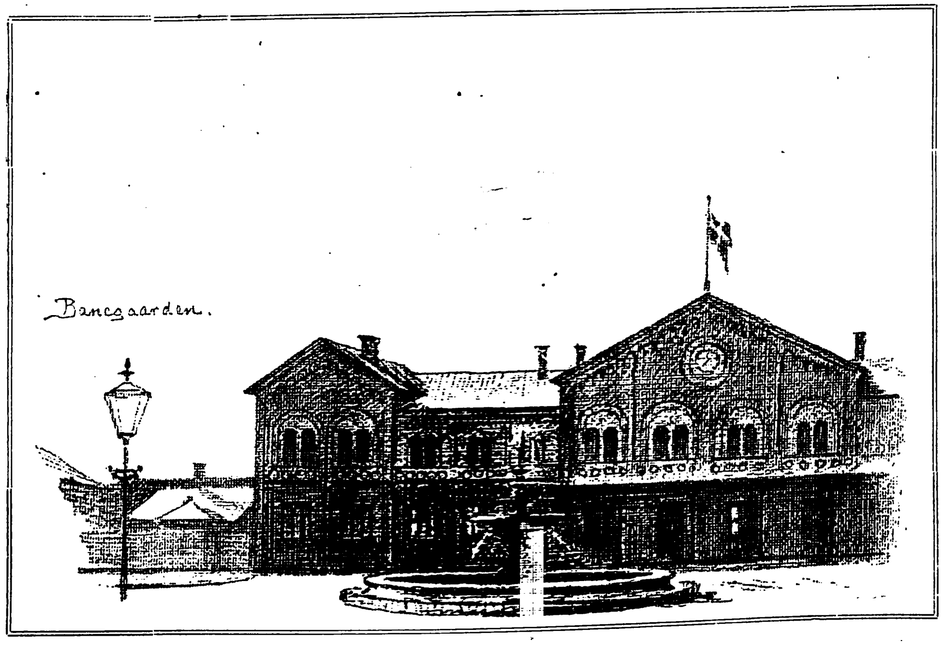

Banegaarden i Horsens.

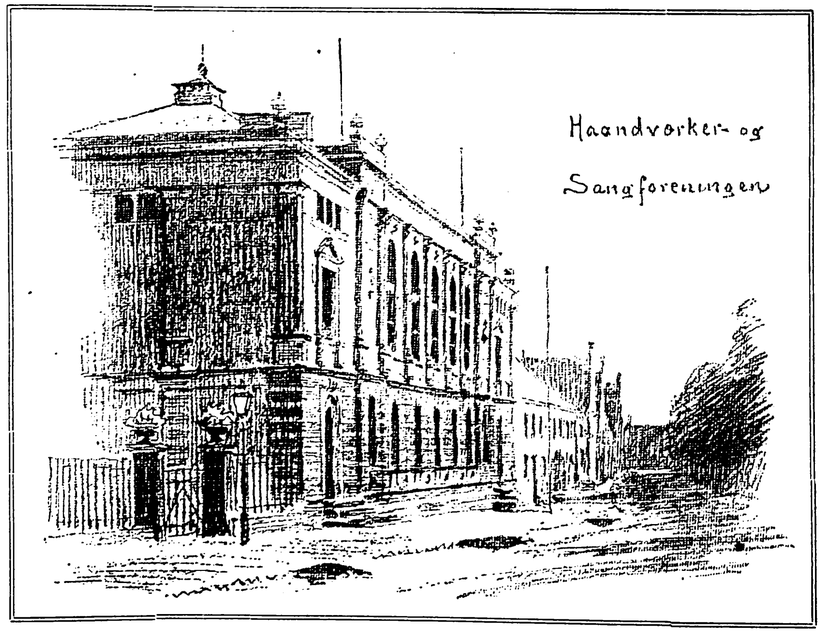

Haandværker- og Sangforeningens Bygning i Horsens.

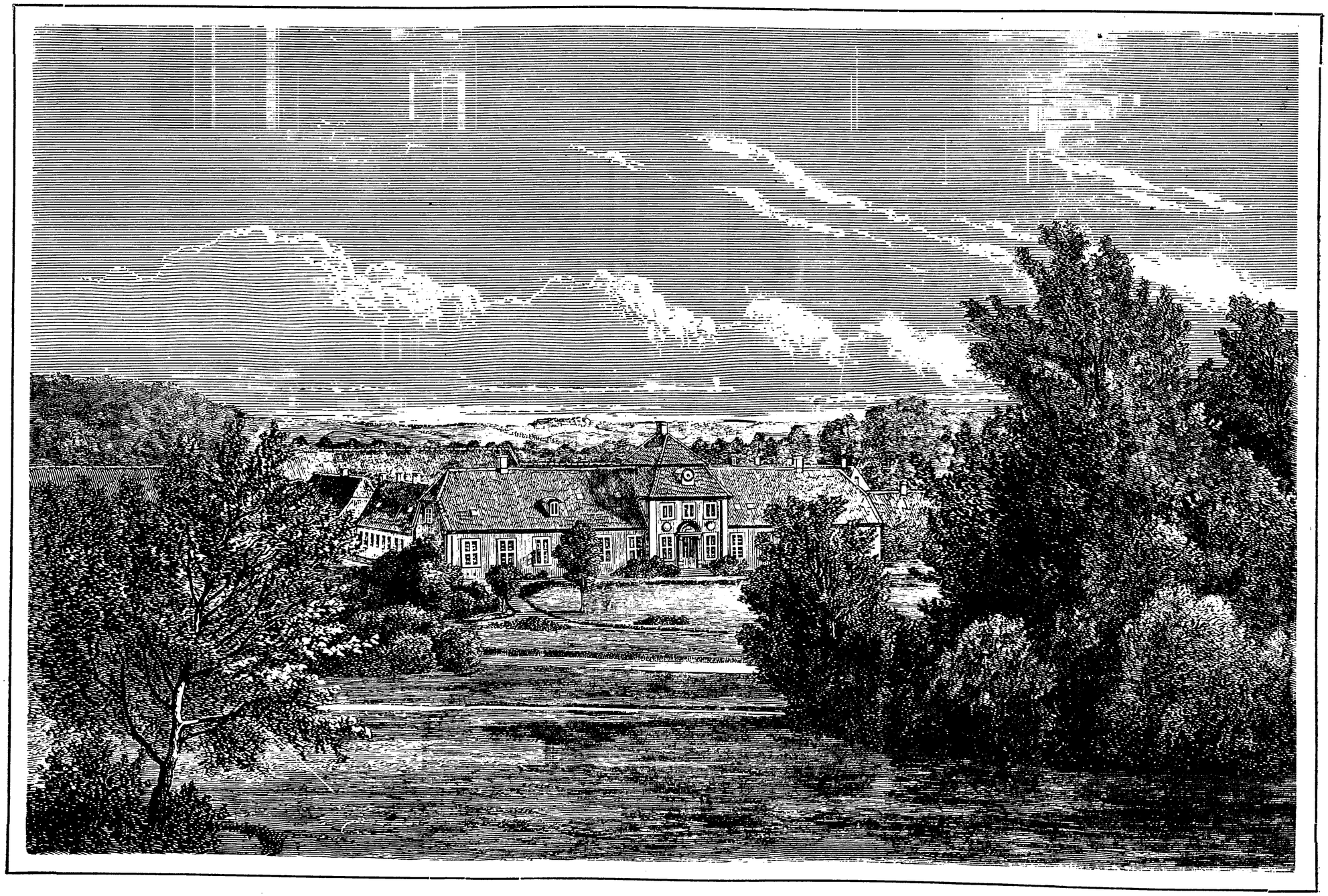

Herregaarden Rathlousdal, Herresædet i Stamhuset Rathlousdal.

Hed oprindelig Loverstrup og blev af Frederik III. mageskiftet til Rigsdrost J. Gersdorff, hvis Svigersøn Hofmester Gregorius Rathlou her opførte en Bindingsværks Gaard (1674), som han kaldte Rathlousdal. Den nuværende Hovedbygning opførtes i Slutn. af det 18de Aarh. af Statsminister Schack-Rathlou. Stamhuset, der oprettedes i Aaret 1747, ejes nu af Slægten Holstein-Rathlou.

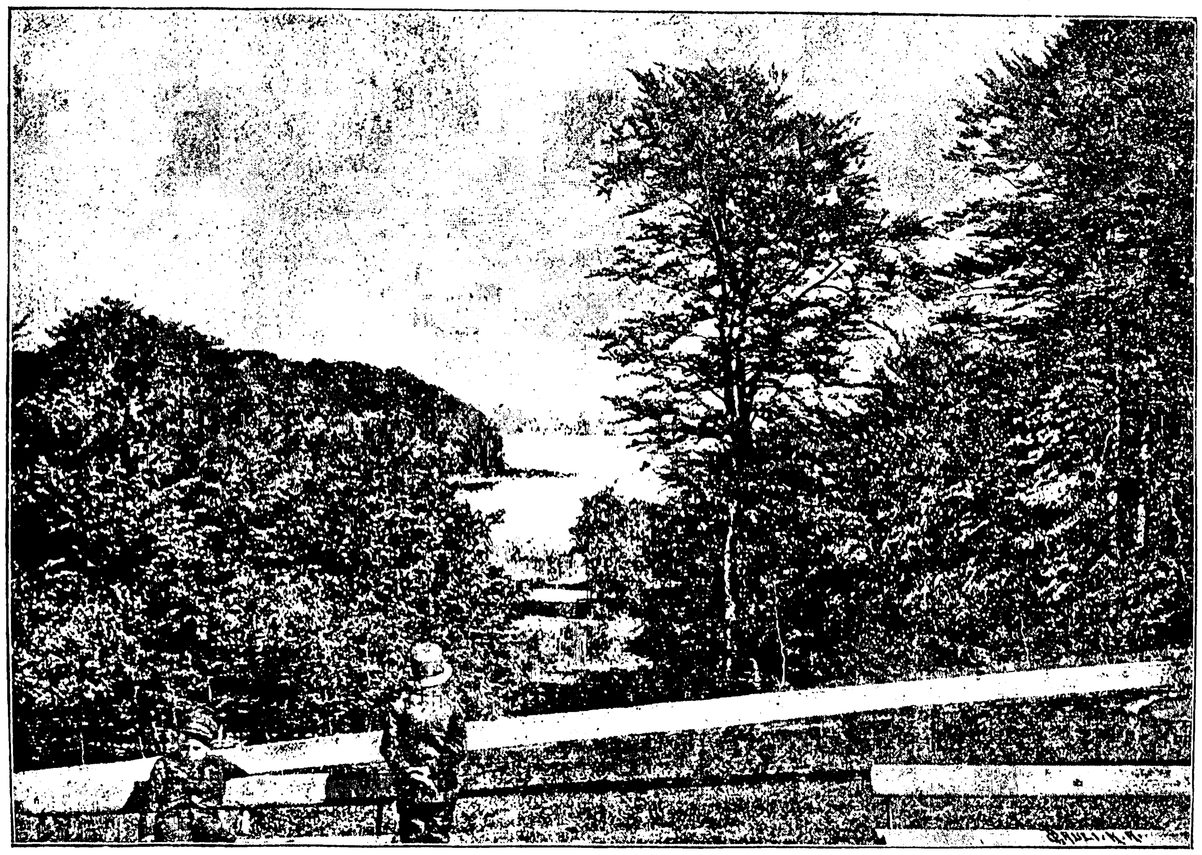

Udsigt fra Pavillonen i Skanderborg Dyrehave.

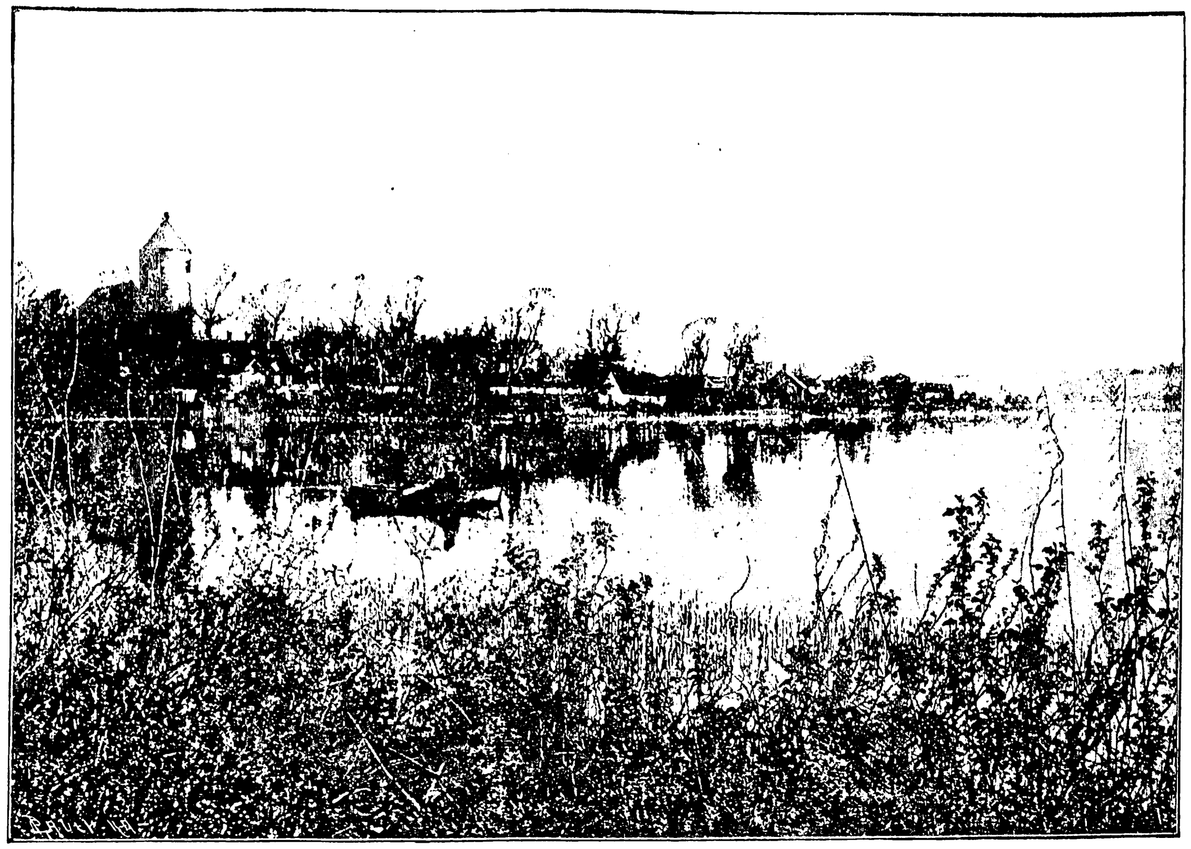

Store Sø og Slotskirken ved Skanderborg.

Slotskirken, den eneste Levning af det gamle Skanderborg Slot, der blev nedbrudt 1767, er Byens Sognekirke.

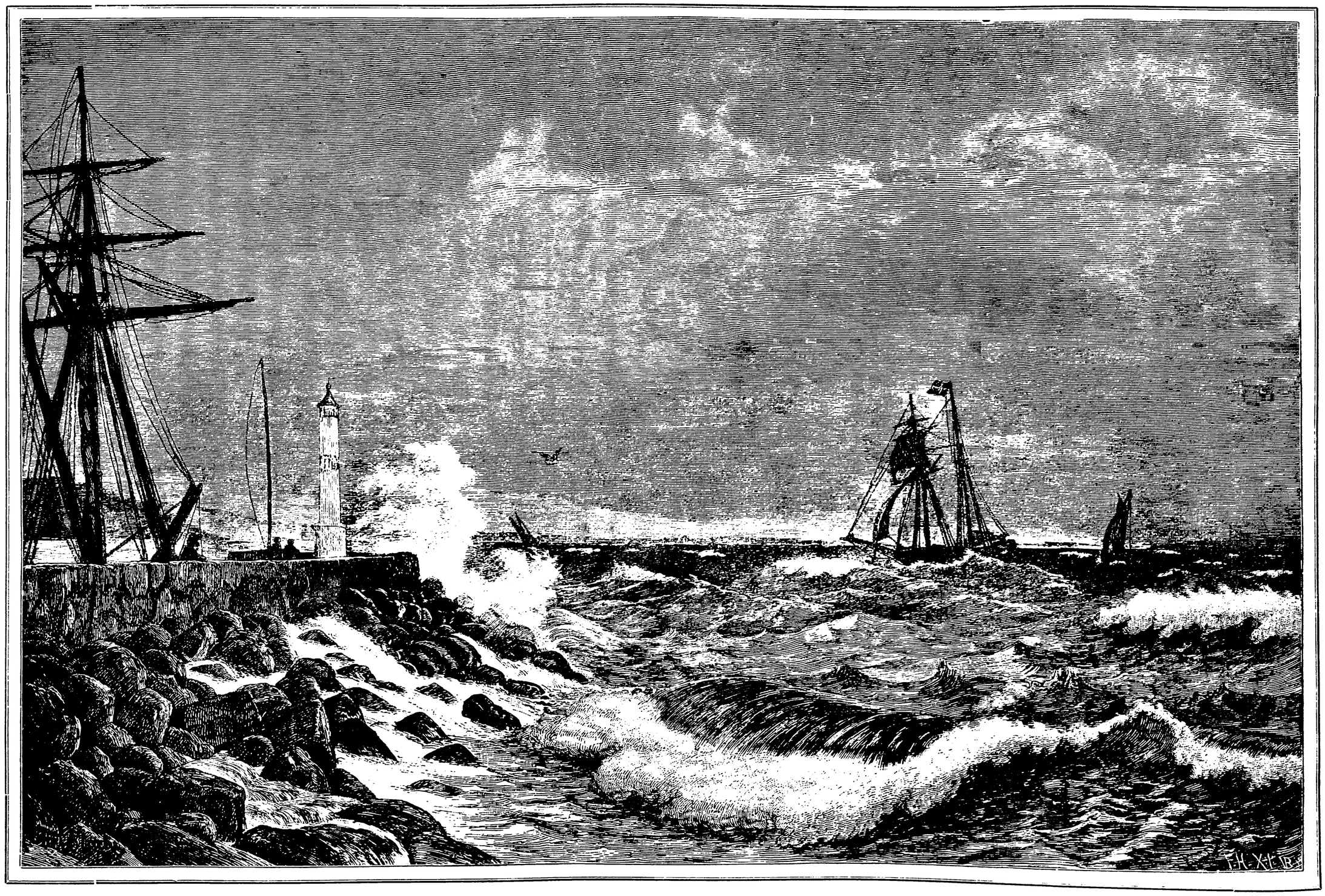

Ved Havnemolen i Aarhus.

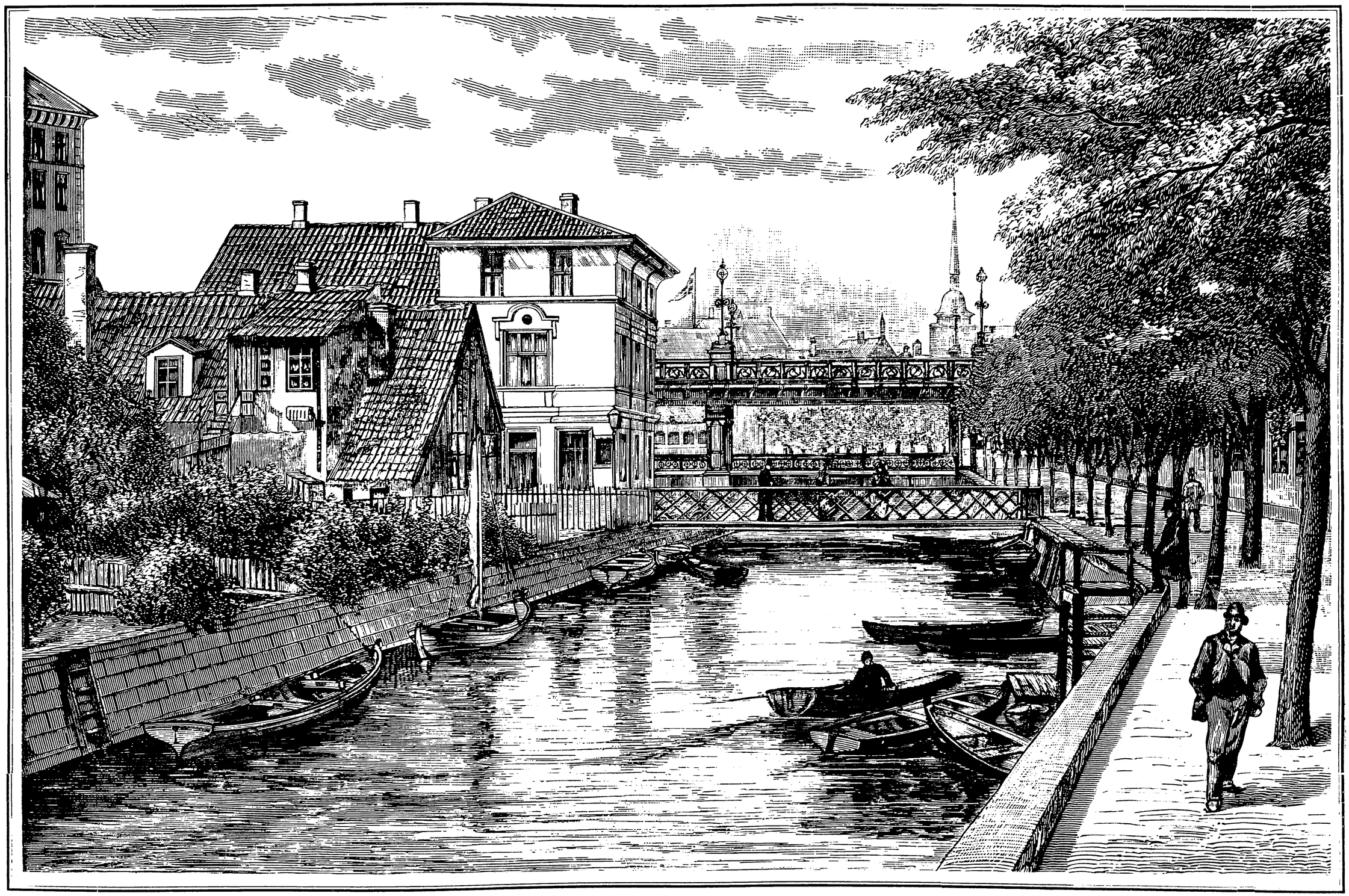

St. Clemensbro over Mølleaaen i Aarhus.

Fuldførtes i Begyndelsen af 1880'erne og bestaar dels af en Højbro fra Clemenstorvet til Søndergade, dels af en Lavbro fra Aagade til Fiskergade.

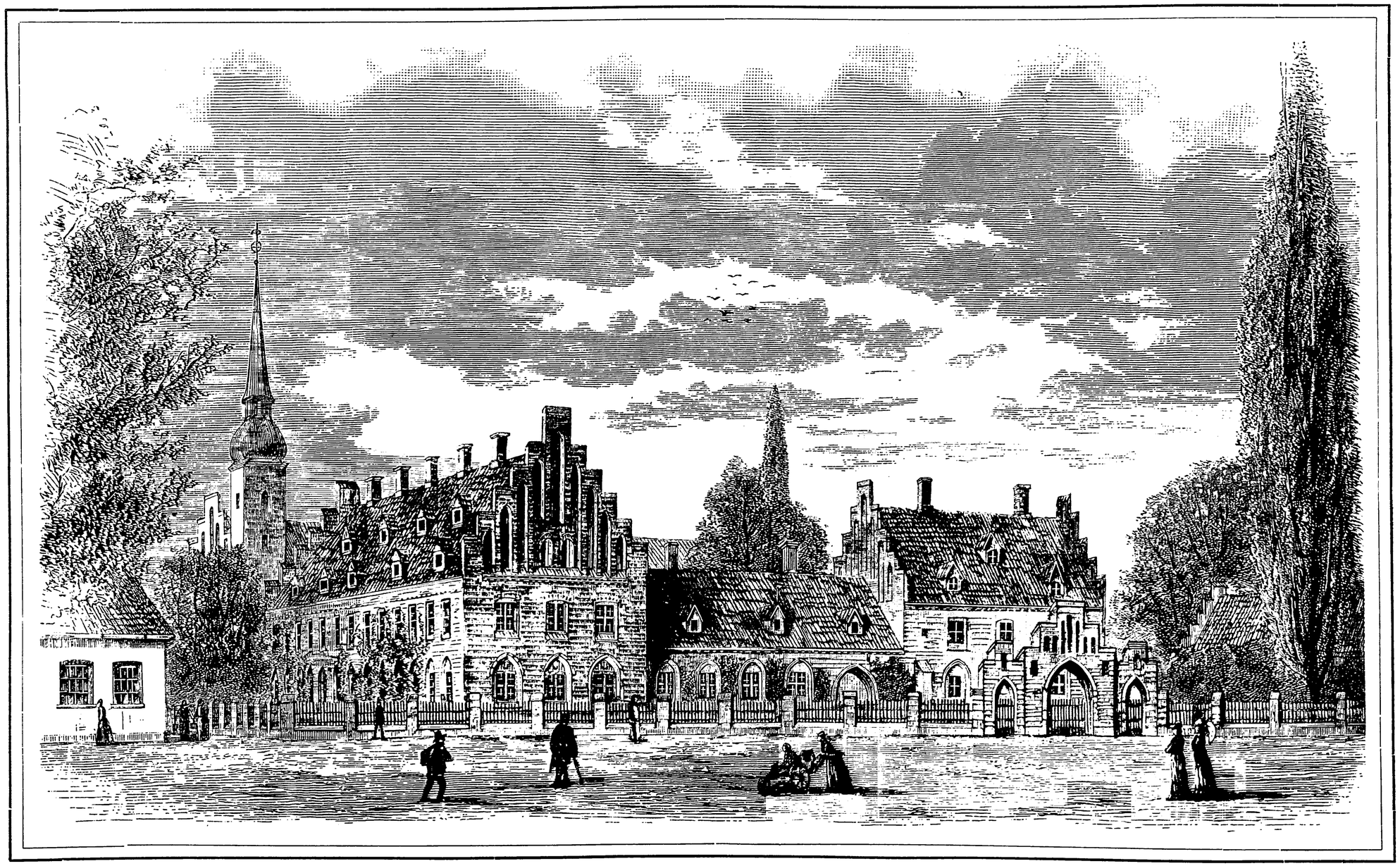

Hospitalet i Aarhus.

Var oprindelig et Sortebrødrekloster, opført midt i det 13de Aarh. Efter Reformationen blev det indrettet til Hospital for »fattige, syge og saare Mennesker.« I Aaret 1878—79 bleve Bygningerne restaurerede og delvis ombyggede efter Tegning af Arkitekt Holsøe.

Aarhus Museum.

Opført 1876 efter Tegning af Walther, udvidet 1891. Har foruden en god Malerisamling tillige en Samling af Skulpturer og en Oldsagssamling.

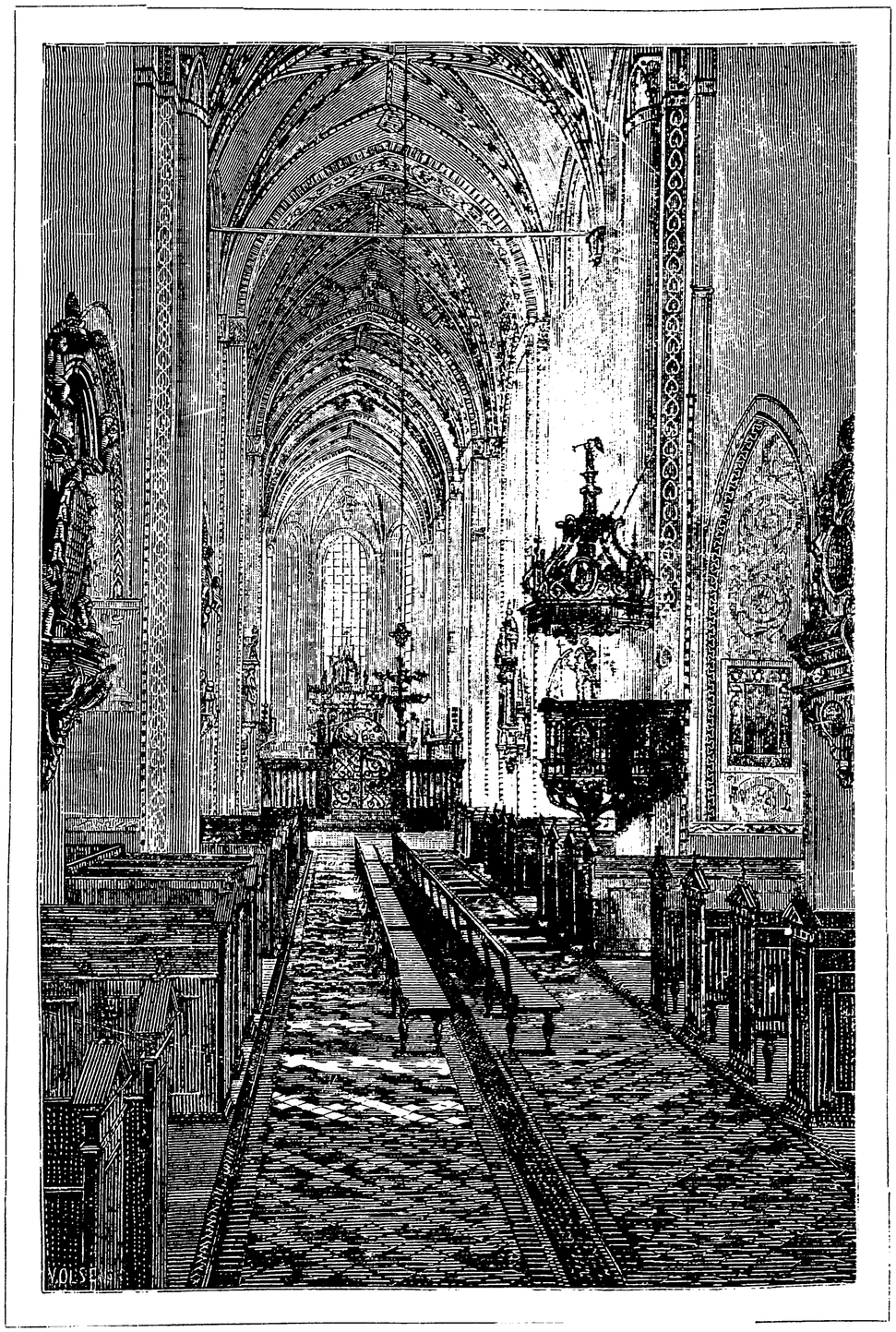

Det Indre af Domkirken i Aarhus.

Grundlagt 1201 af Biskop Peder Vagnsen og opført i Begyndelsen af samme Aarh. i romansk Stil. I det 15de Aarh. blev Kirken udvidet og forhøjet, og Kapellerne og det mægtige Taarn bleve tilbyggede. Kirken, der er 148 Alen lang og saaledes er Danmarks længste Kirkebygning, blev i Aarene 1871—82 underkastet en omfattende Restauration under Ledelse af Prof. Walther.

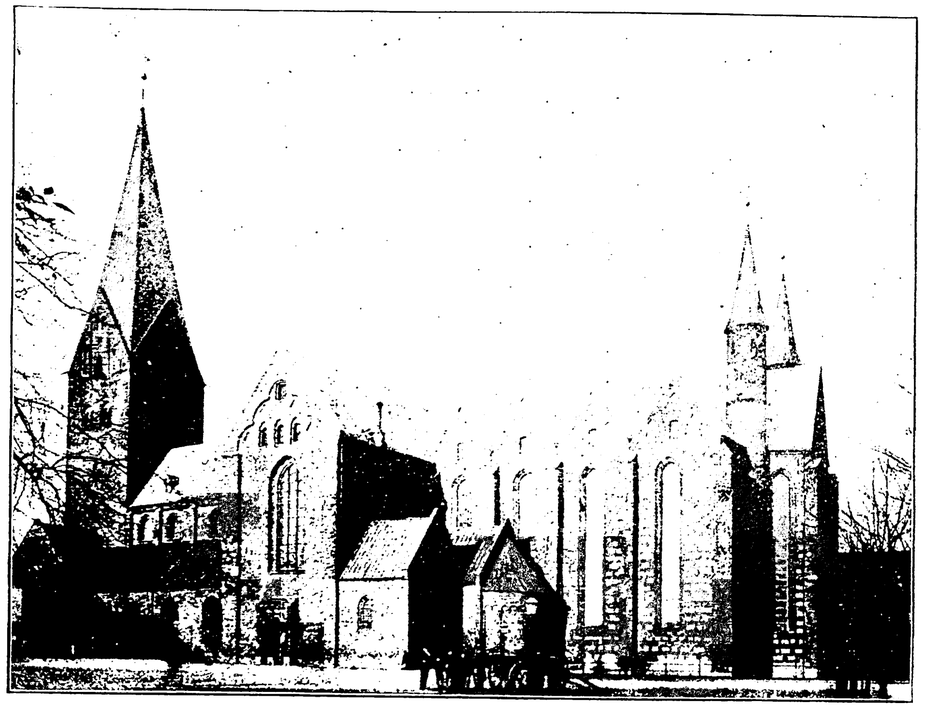

Domkirken (St. Clemens Kirke) i Aarhus.

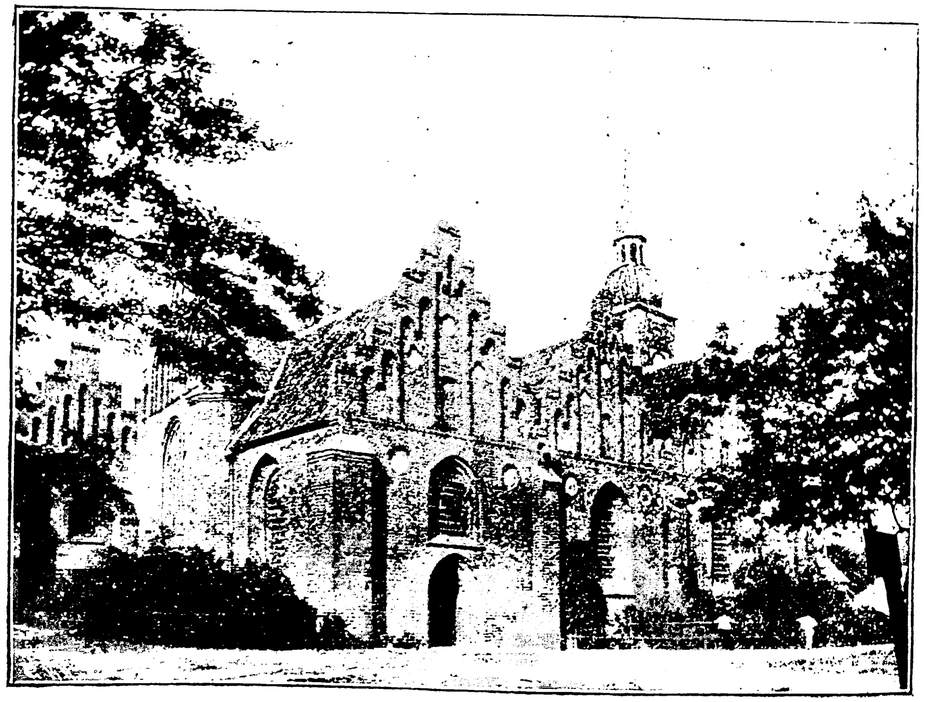

Vor Frue Kirke og Kloster i Aarhus.

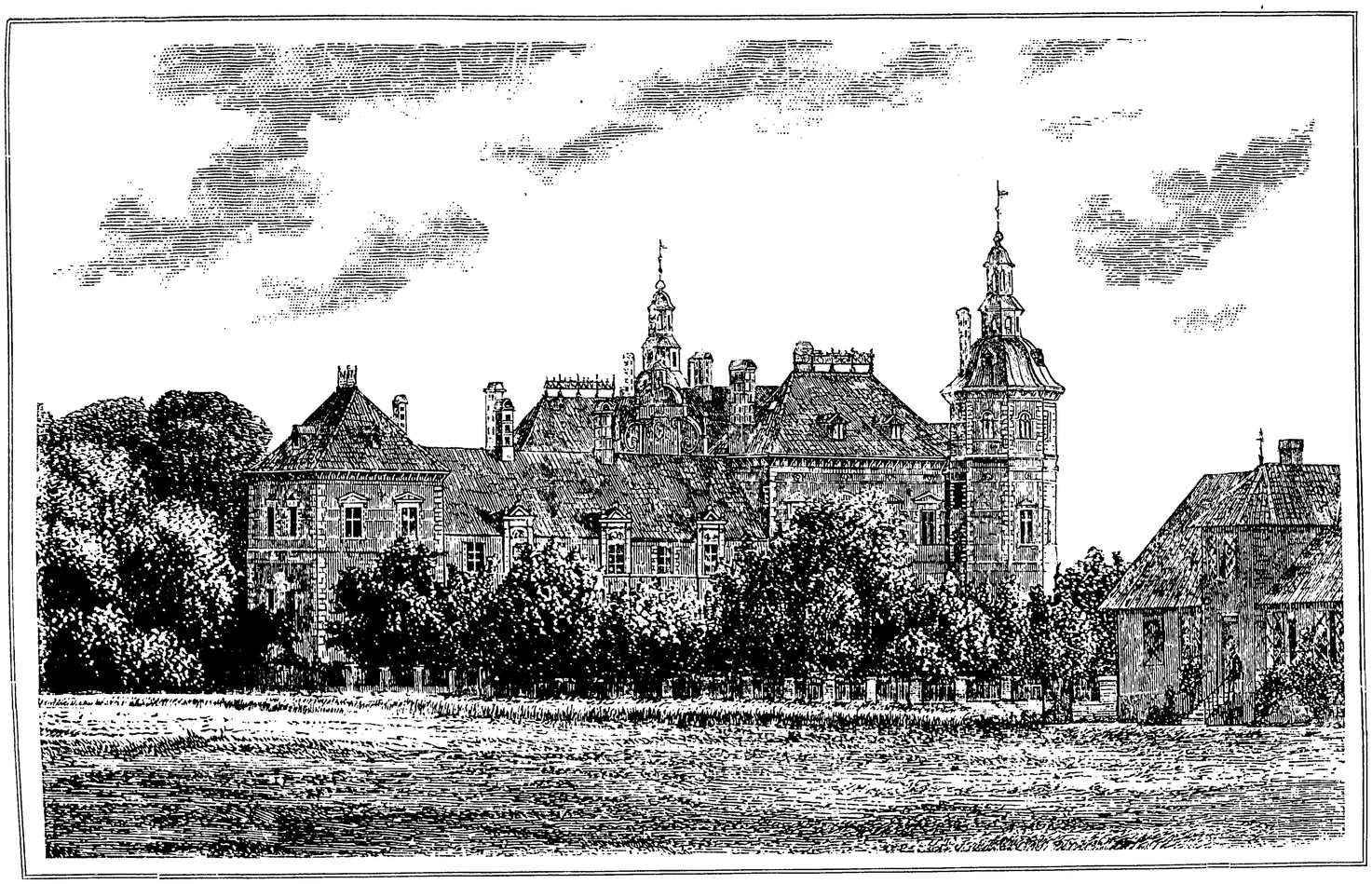

Frijsenborg, Hovedsædet i Grevskabet Frijsenborg.

Gaarden, der oprindelig hed Jernit, blev 1665 købt af Adelsmanden Mogens Frijs, der senere blev ophøjet i Grevestanden, hvorefter der 1672 af hans talrige Godser oprettedes Grevskabet Frijsenborg. Den ældste Hovedbygning blev opført c. 1700 af Grev Niels Frijs, den nuværende Bygning opførtes i Aarene 1860—67 i Renaissancestil med Bibeholdelse af de gamle Mure efter Tegning af Meldahl.

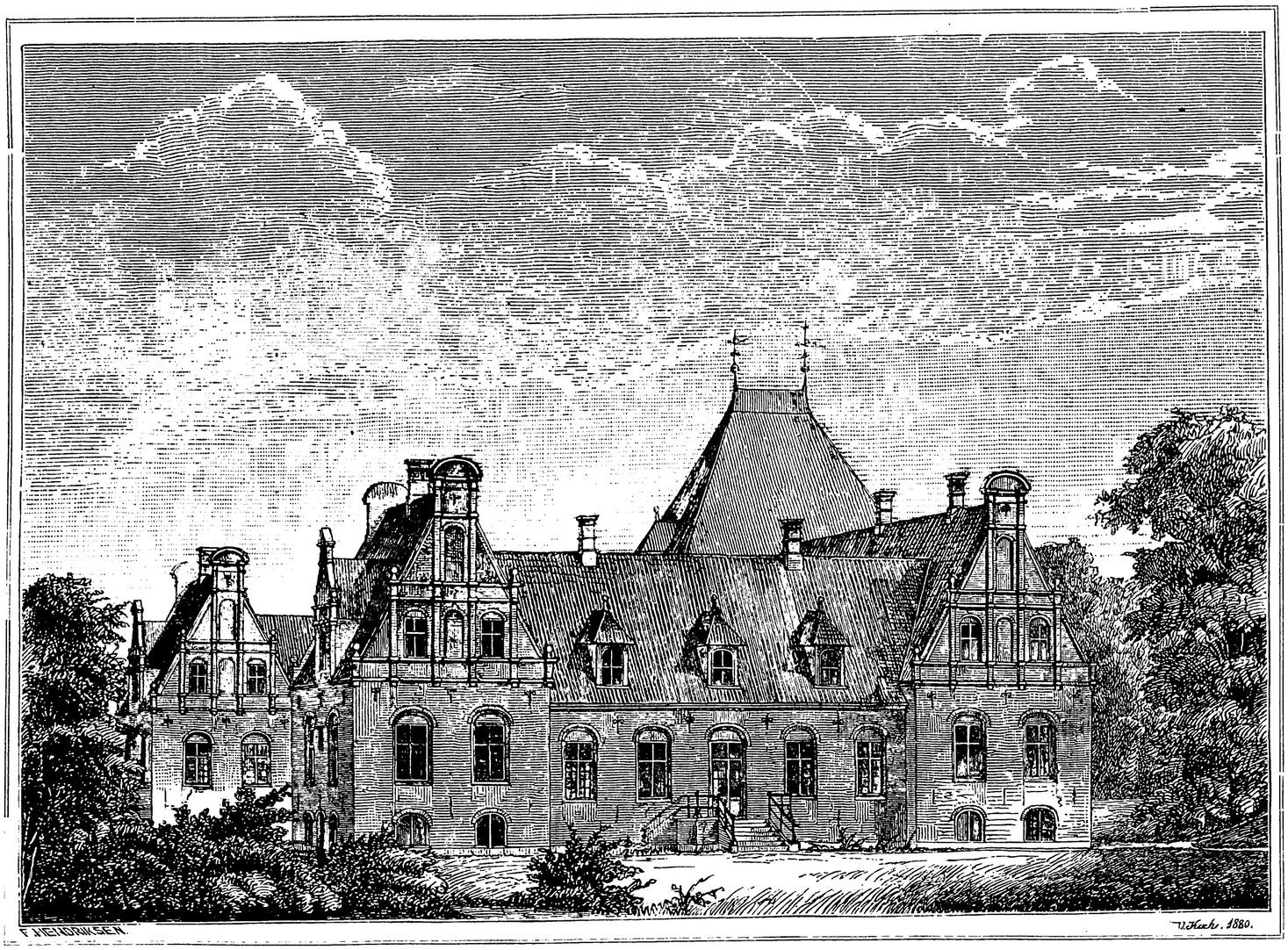

Sophiendal ved Venge Sø i Skanderborg Amt.

Denne Hovedgaard, hvis Tilliggende tidligere hørte til Ryttergodset, er oprettet af Geheimeraad, Amtmand F. L. Woyda. Ejes nu af Baron G. J. H. C. Rosenkrantz. Ombygget 1876—81 efter Tegning af Prof. H. B. Storck.

INDHOLDSFORTEGNELSE.

Vejle Amt.

Skamlingsbanken.
Koldinghus Ruiner.
Kæmpen paa Koldinghus.
Raadhuset i Kolding.
Slotssøen ved Kolding.
Marielund ved Kolding.
Koldinghus før Branden.
Landsoldaten i Fredericia.
Raadhuset i Fredericia.
Døvstummeinstitutet i Fredericia.
Udsigt over Lillebælt til Snoghøj.
Vejle set nordfra.
Udkant af Vejle Skov.
Parti fra Nørreskov ved Vejle.
Ulvedalen ved Vejlefjord.
Stejlbjerg ved Vejlefjord.
Hovedgaarden Tirsbæk.
Munkebjerg.
Udsigt fra »Sønderjydernes Bænk« ved Munkebjerg.
Parti af Grejsdalen.
Engelholm.
Rosenvold.
Jellinge Kirke og Jellingehøjene.
Niels Kjeldsens Mindesten.
Gorms og Thyras Runesten i Jellinge. 3 Billeder.

Ribe Amt.

Stenen paa Tislund Mark.
Ribe Domkirke.
Ribe Domkirkes Taarn.
Ribe Domkirkes Indre.
Kathoveddøren i Ribe Domkirke.
Hospitalet i Ribe.
Ambrosius Stubs Bolig i Ribe.
St. Catharinæ Kirke i Ribe.
Den gamle Bispegaard i Ribe.
Graabrødregade i Ribe.
Esbjerg Klif.
Parti af Nordby.
3 Billeder fra Fanø.
Stranden ved Fanø Vesterhavsbad.

Ringkjøbing Amt.

Hee Kirke ved Ringkjøbing.
Rydhave.
Nørre Vosborg.
Stormvejrsdag i Klitterne.
Vestjydske Fiskere.
En Fiskeplads paa Jyllands Vestkyst.
En Stranding paa Jyllands Vestkyst.
Bovbjerg.
Høfdebygning nord for Bovbjerg.
En Hedebrand.

Aarhus Amt.

Fra Himmelbjerg-Egnen.
Himmelbjerget set fra Laven Station.
Tschernings Mindesmærke paa Himmelbjerget.
Blichers Sten paa Himmelbjerget.
Udsigt fra »Fruens Bænk«.
Silkeborg Vandkuranstalt.
Mos Sø.
Horsens Raadhus.
Horsens Tugthus.
Peder Skrams Mindesmærke i Østbirk.
Søndergade i Horsens.
Horsens Banegaard.
Haandværkerforeningen i Horsens.
Rathlousdal.
Udsigt fra Pavillonen i Skanderborg Dyrehave.
Skanderborg Sø med Slotskirken.
Havnemolen i Aarhus.
St. Clemensbro i Aarhus.
Hospitalet i Aarhus.
Aarhus Museum.
Aarhus Domkirke.
Aarhus Domkirkes Indre.
Vor Frue Kirke og Kloster i Aarhus.
Frijsenborg.
Sophiendal.

Titelbillede: Parti fra Himmelbjergsøerne.

DANSKE BILLEDER FOR SKOLE OG HJEM.

SAMLEDE OG UDGIVNE

AF

THEODOR SIERSTED,
CAND. THEOL., SKOLEINSPEKTØR.

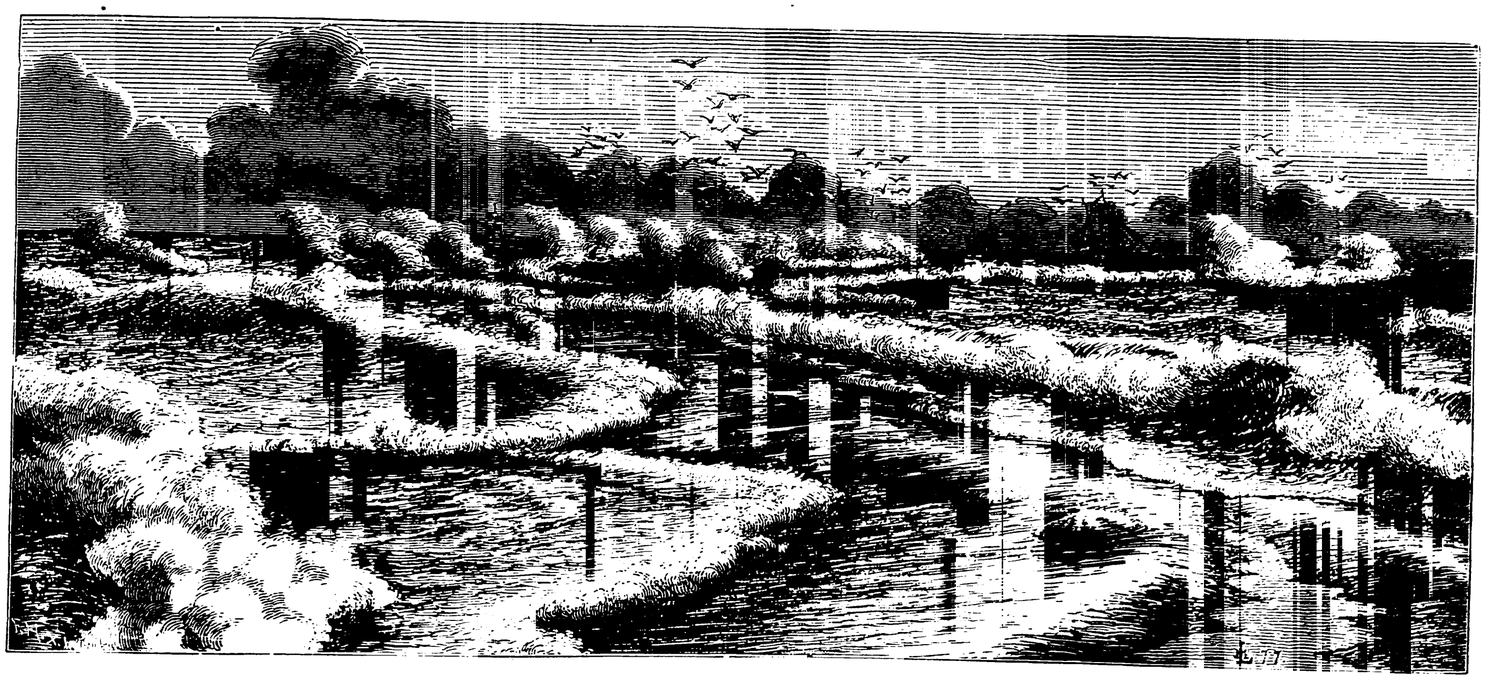

V. JYLLAND II. VIBORG AMT, RANDERS AMT, AALBORG AMT, THISTED AMT, HJØRRING AMT.

FORLAGSBUREAUET I KJØBENHAVN.
TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE.
1897.

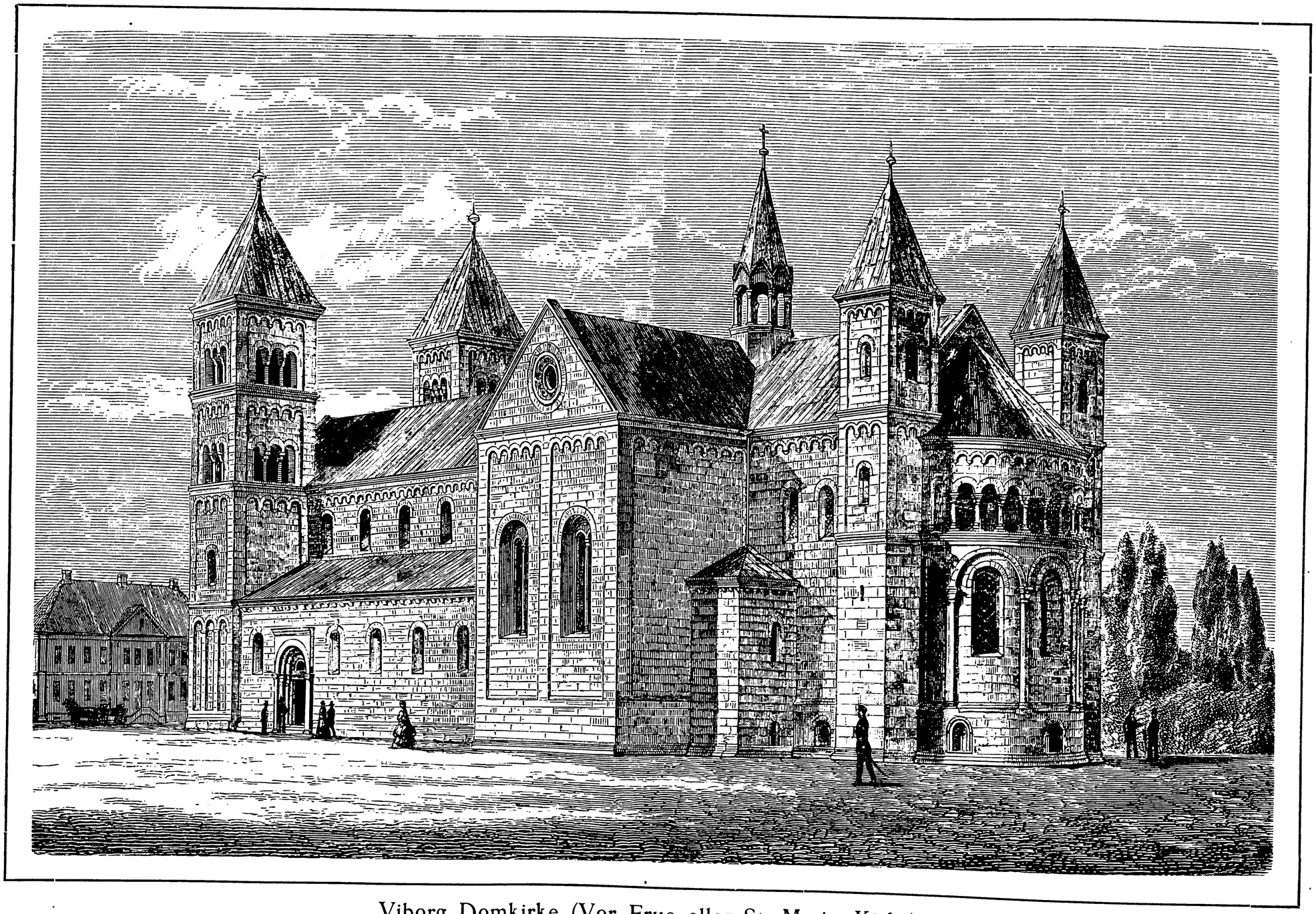

Viborg Domkirke (Vor Frue eller St. Mariæ Kirke).

Oprindelig Klosterkirke; opført i Beg. af det 11te Aarh. ombygget og udvidet i 1ste Halvdel af det 12te Aarh., fra hvilken Tid Krypten og de to Taarne skrive sig. Efter at Kirken havde lidt meget ved Ildebrande (1501, 1567 og 1726) og de derefter foretagne Istandsættelser, blev den endelig saa brøstholdig, at den 1862 maatte lukkes; de gamle Mure bleve nedbrudte og en ny Bygning opført i Aarene 1864—76 under Ledelse af Arkitekterne Nebelong og Storck. Kun Krypten og nederste Stokværk af Koret ere bevarede af den gamle Kirke, men den nye Bygning er saa vidt muligt opført i den gamles Stil. Kirken er 111 Al. lang, 36 Al. bred og 35 Al. høj. Taarnene $67^1/_2$ Al.

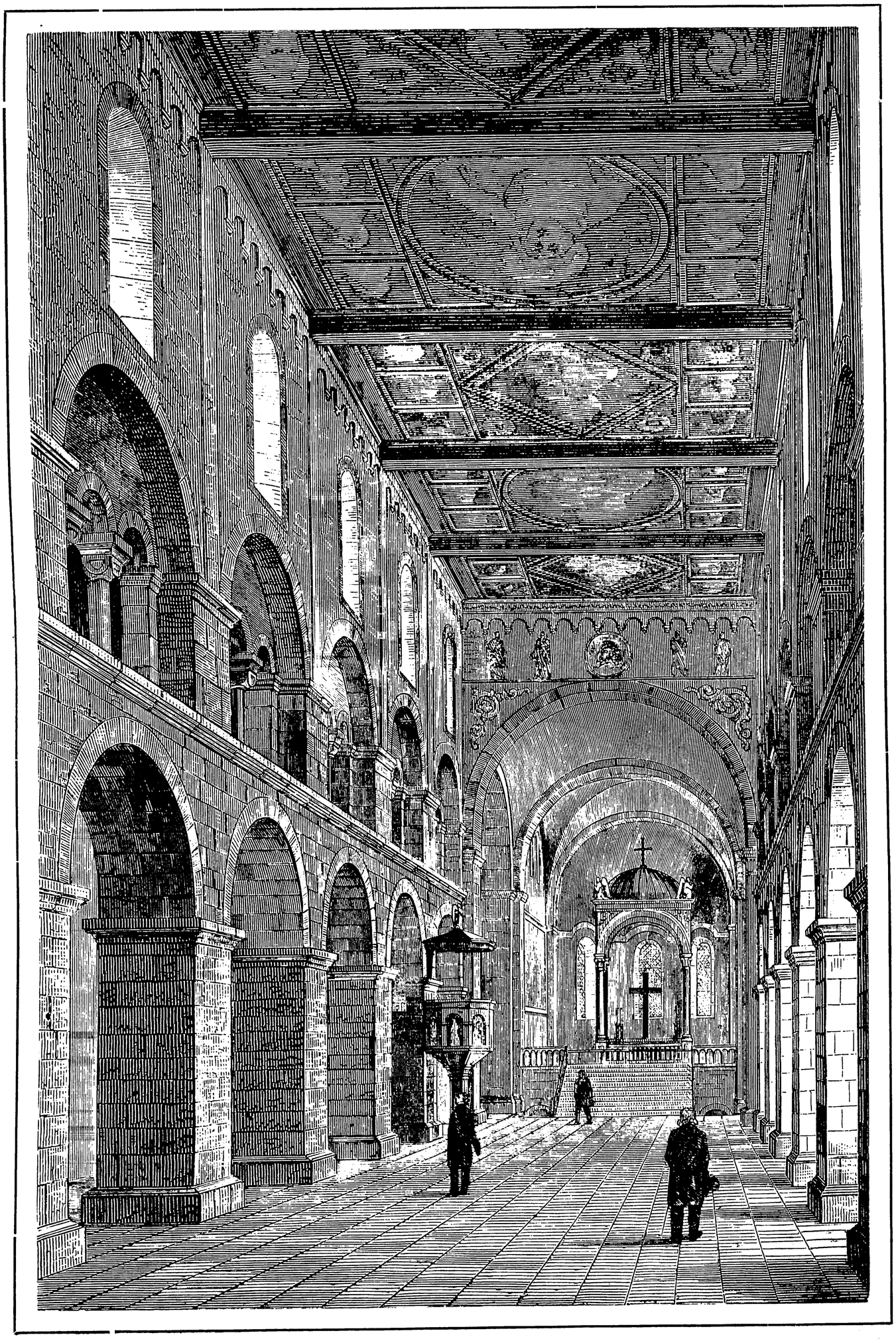

Det Indre af Viborg Domkirke.

Erik Glippings Kors i Finderup

rejst $^{22}/_{11}$ 1891 af Statsraad Thor Lange paa det Sted, hvor Finderup Lade antages at have staaet. Korset, der er en Gengivelse af Visby Korset paa Gotland, er 4 Al. højt og bærer Indskriften: Kong Erik Glipping. St. Cæcilienat 1286.

Mindesmærke for St. St. Blicher

rejst 1866 ved Stænderhuset i Viborg, flyttet 1875 til sin nuværende Plads i Anlæget Borgevold, tæt ved Byen.

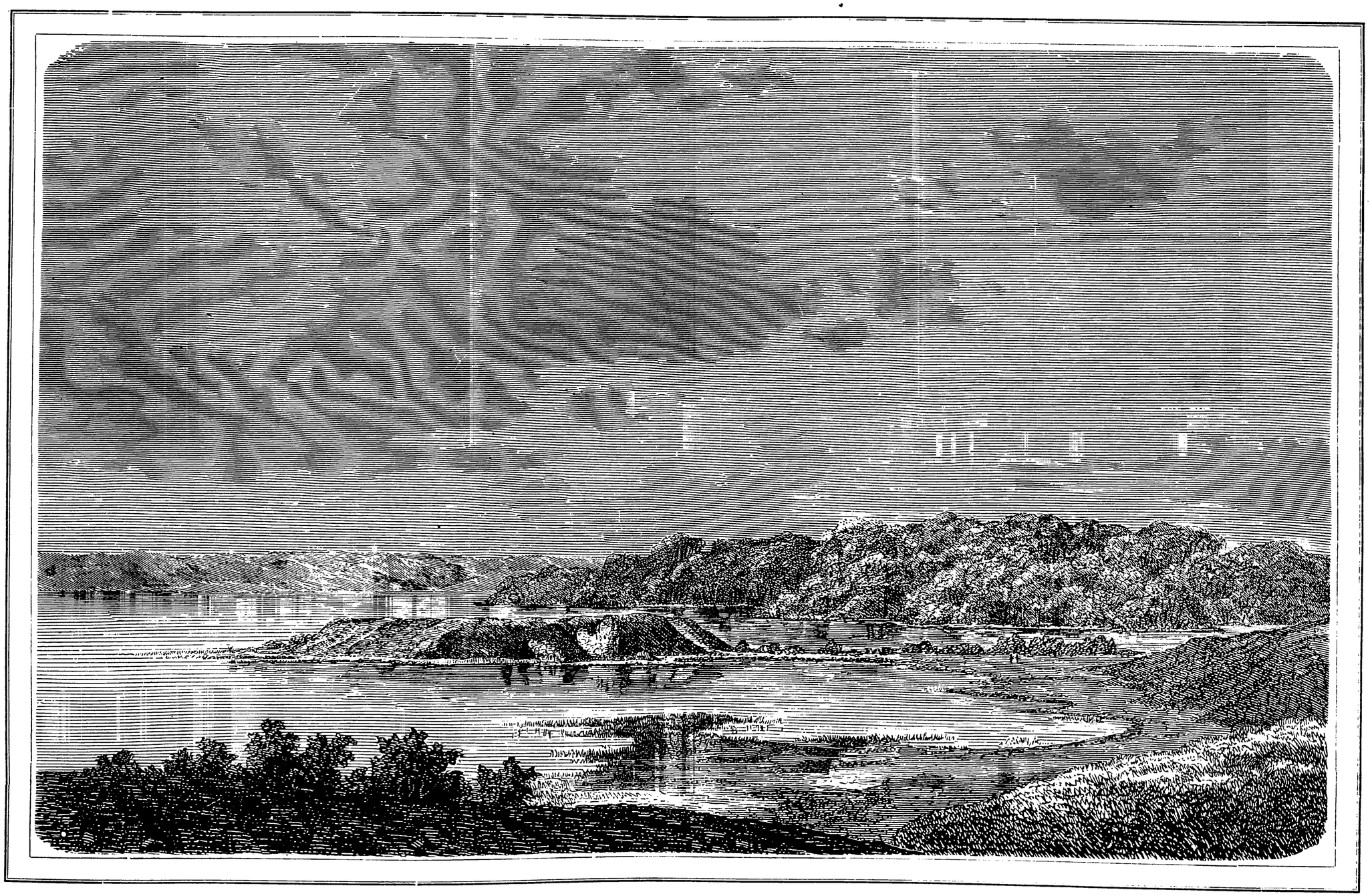

Parti ved Hald Sø.

Ruinerne ere Levninger af den Borg, som Ridder Niels Bugge opførte paa et Næs i Søen i 1ste Halvdel af 14de Aarh., og som stod til Begyndelsen af det 18de Aarh. Det nuværende Hald blev opført for c. 100 Aar siden af Landsdommer, Kammerherre Schinkel; det tilhørte senere Geheimeraad Ove Høegh Guldberg og eies nu af Familien Krabbe.

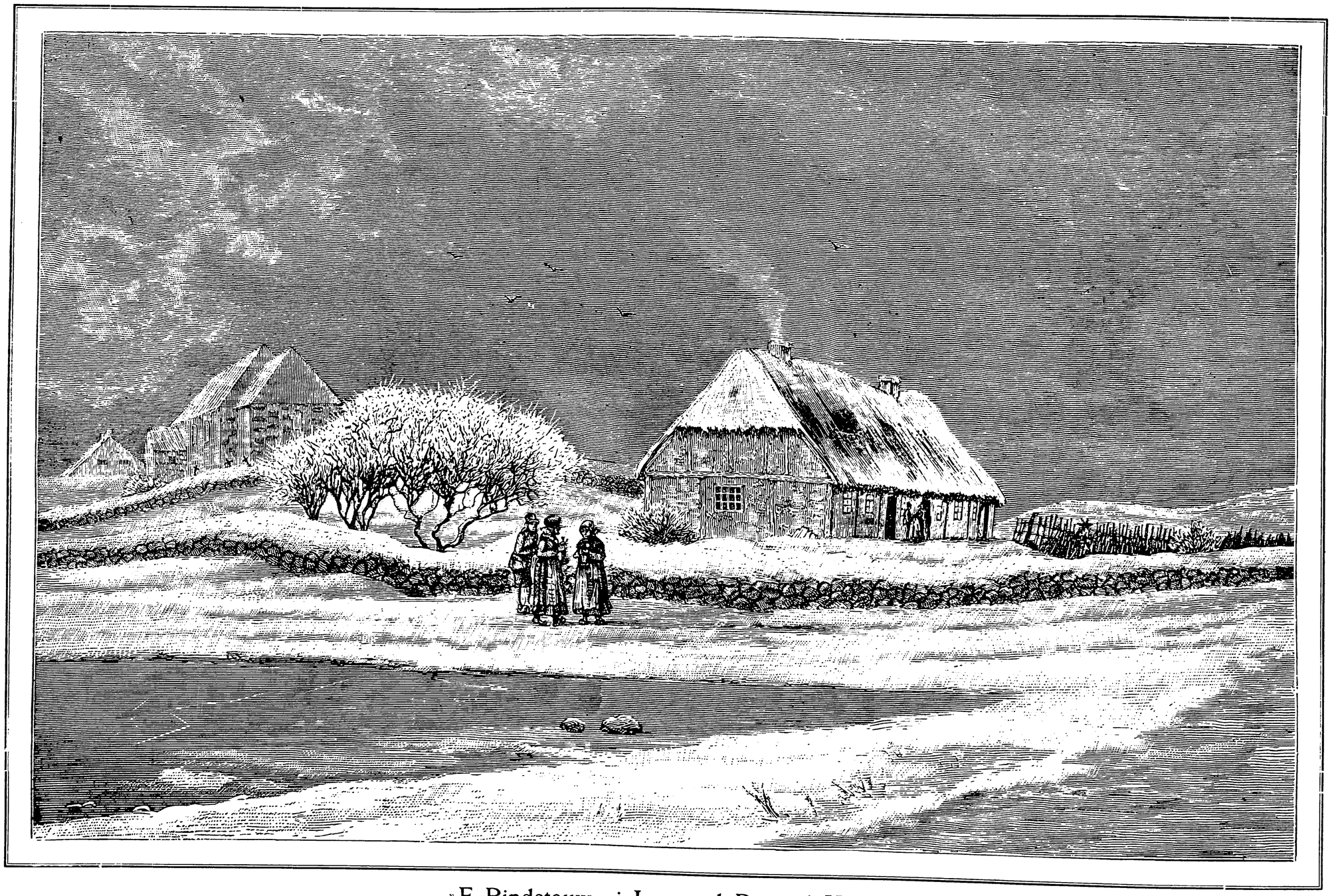

»E Bindstouw« i Lysgaard By ved Hald.

Til dette Hus, der tidligere var Skolelærerbolig, har Blicher henlagt Sceneriet for sin bekendte Fortælling.

Herregaarden Spøttrup i Salling,

der er en interessant Type paa en gammel, befæstet adelig Borg, er formentlig opført i Begyndelsen af det 16de Aarh. I den katholske Tid tilhørte den Viborg Bispestol; ved Reformationen kom den under Kronen, som 1559 skænkede den i Lehn til Rigsmarsken Otto Krumpen, efter hvis Død 1569 den meget hyppigt skiftede Ejere. Blandt disse kan nævnes Legatstifteren Nis Nissen (f. 1771 † 1848).

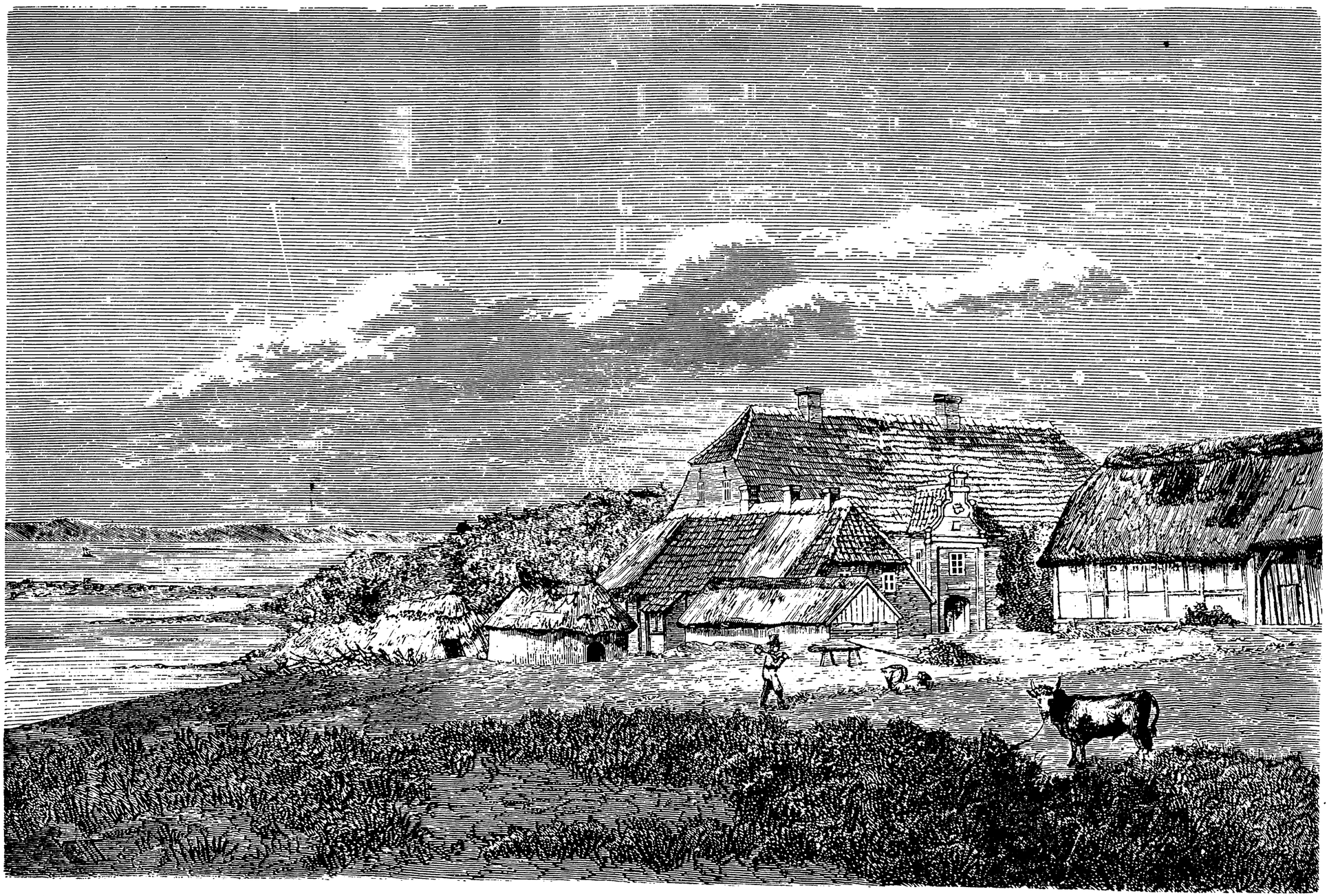

Hovedgaarden Kaas i Salling,

der er en meget gammel Herregaard, efter hvilken en af de ældste danske Adelsslægter har taget Navn, omtales allerede i det 13de Aarh. Den nuværende Hovedbygning er opført 1635 af Rigsraad Niels Krag og hans Hustru Jytte Høg.

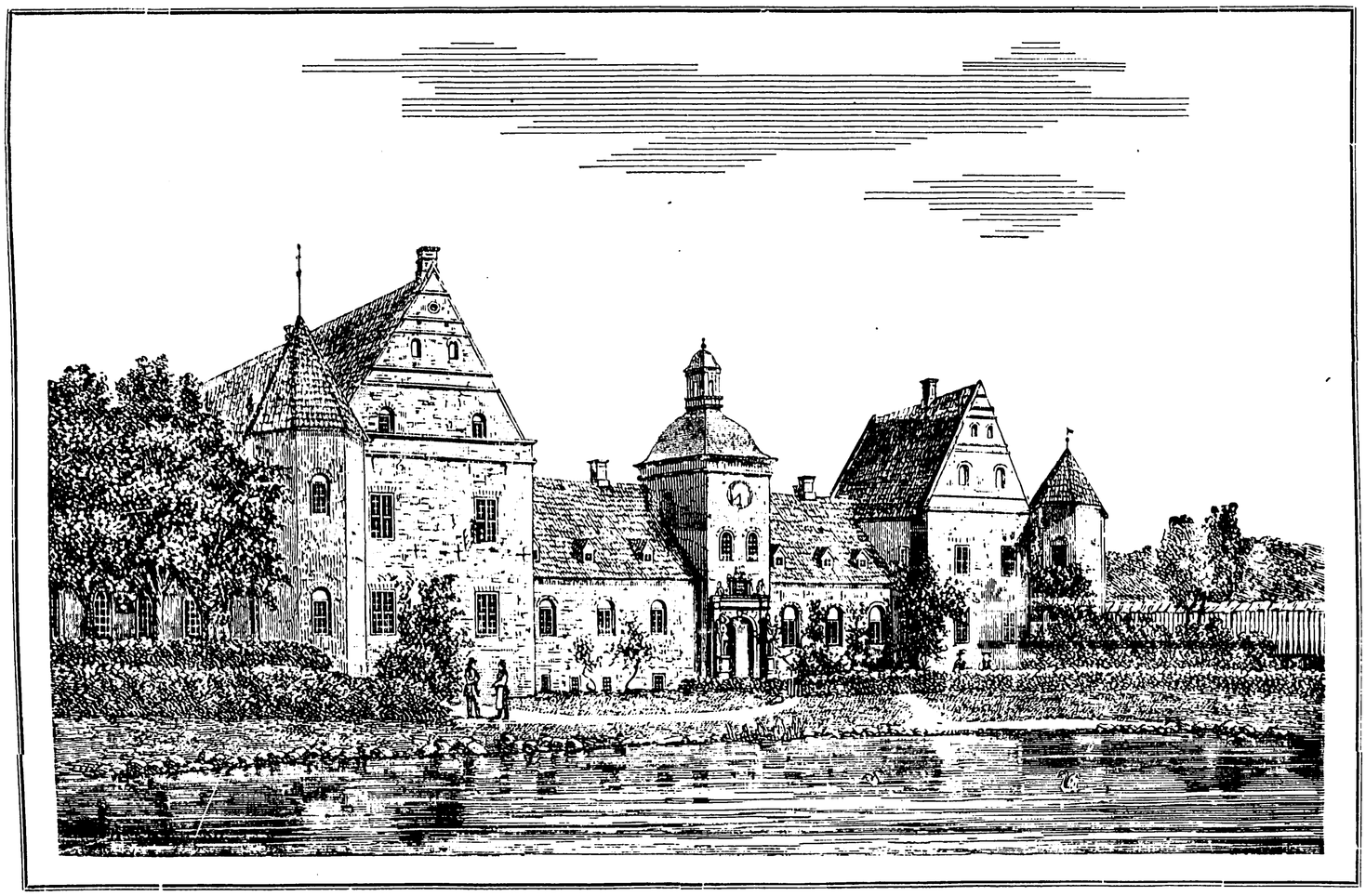

Hovedgaarden Ulstrup

omtales allerede paa Dronning Margrethes Tid. Den smukke Hovedbygning har 3 Fløje; den nordre er opført i Slutningen af 16de Aarh. af Christen Skeel, hvis Søn Jørgen i Aarene 1617 og 1622 tilføjede den søndre og østre Fløj. Gaarden, der i over 200 Aar (1579—1809) tilhørte Slægten Skeel, ejes nu af Grev Ahlefeldt-Laurvigen.

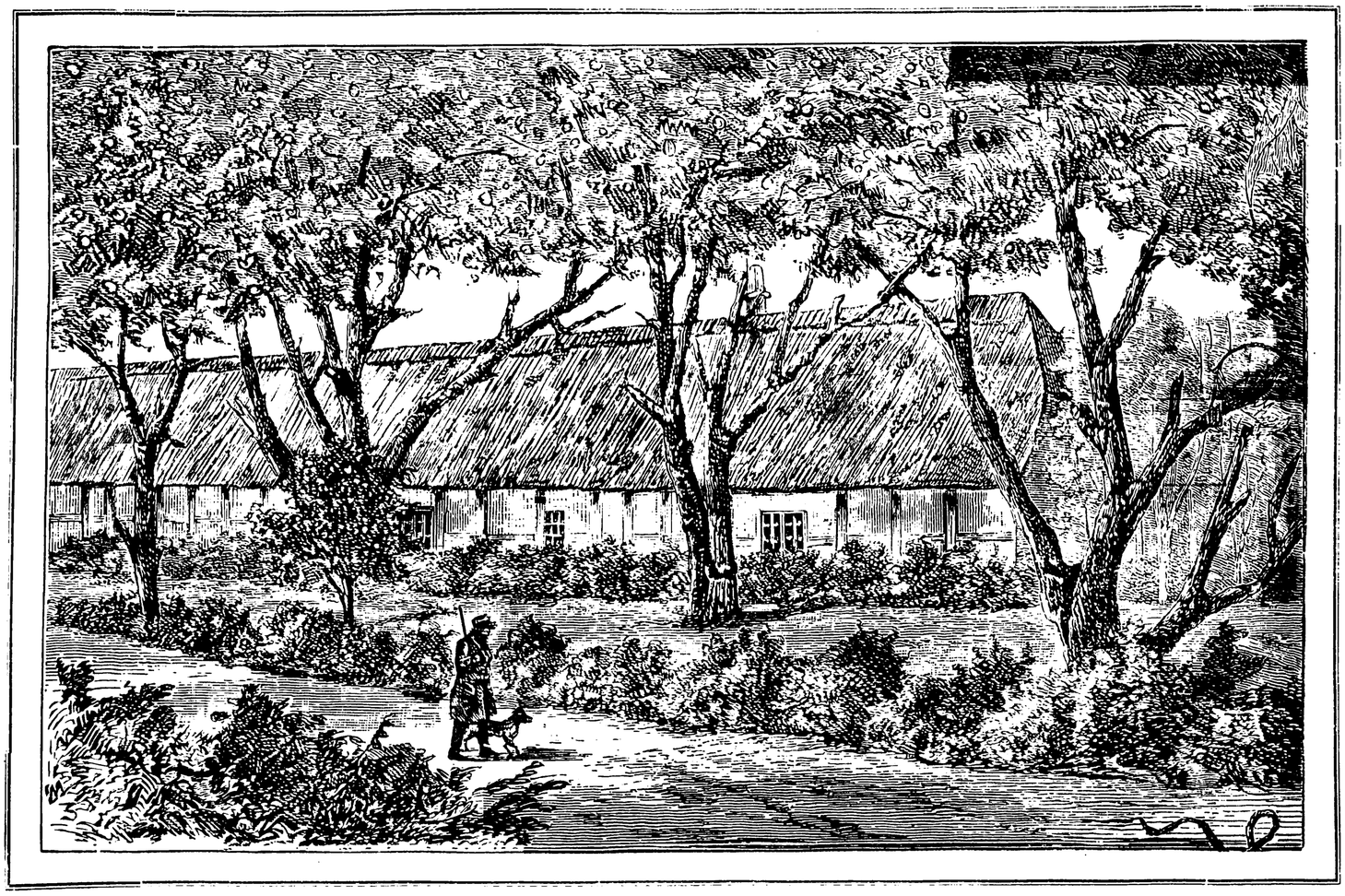

Vium Præstegaard, syd for Viborg,

hvor Digteren Steen Steensen Blicher fødtes den 11. Octbr. 1782.

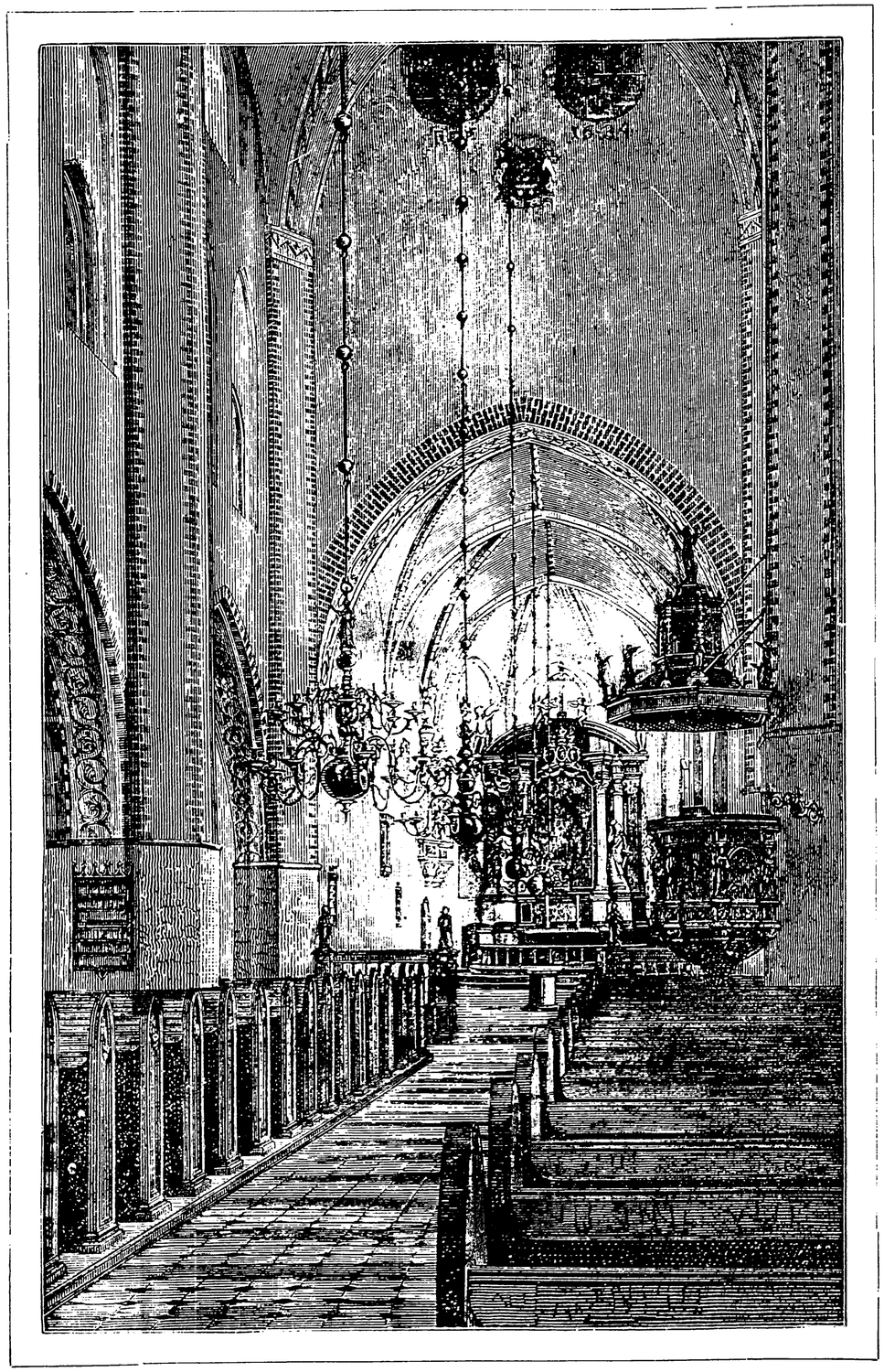

Det Indre af St. Mortens Kirke i Randers.

Naar Kirken oprindelig er bygget, vides ikke. Koret og Korsarmene ere opførte i Kong Hans' Tid, det 79¼ Al. høje Taarn og Spir i Aaret 1796. Altertavlen er skænket af Niels Brock 1765.

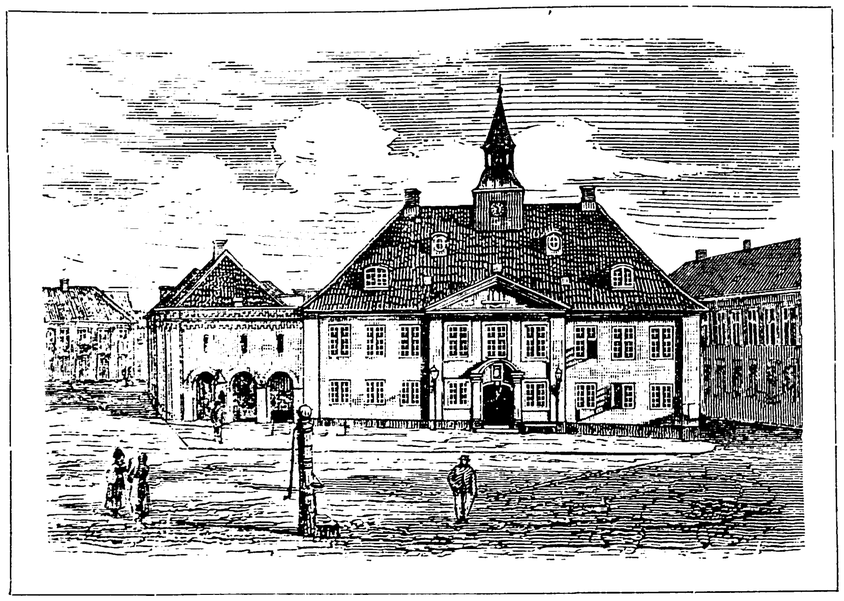

Raadhuset i Randers.

Opført 1778.

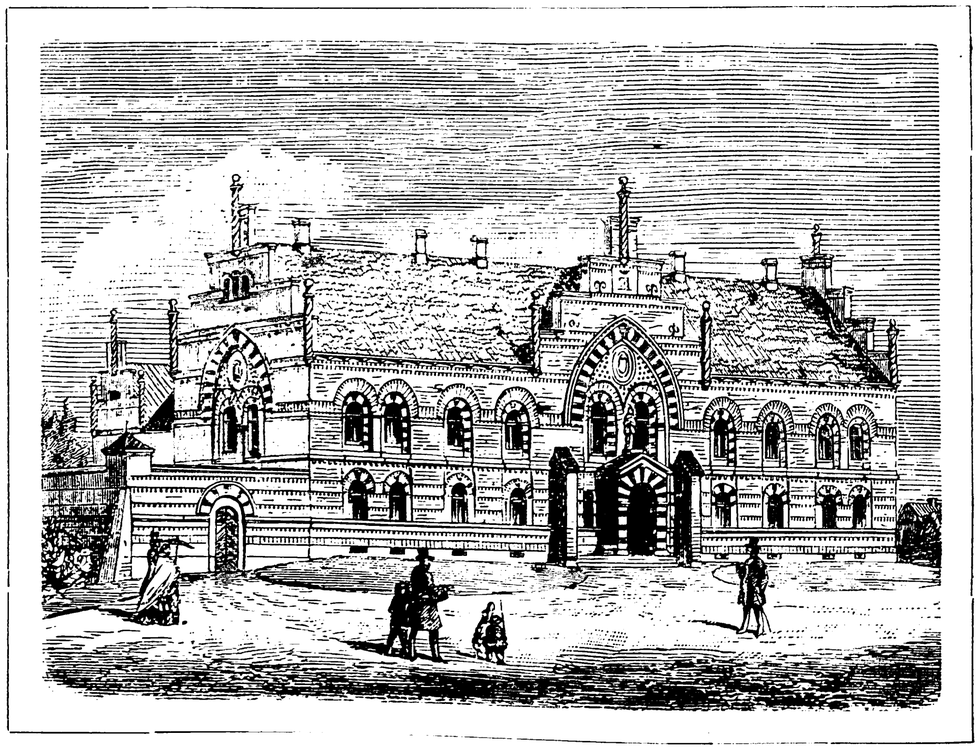

Thing- og Arresthuset i Randers.

Opført 1860—62 efter Tegning af Meldahl.

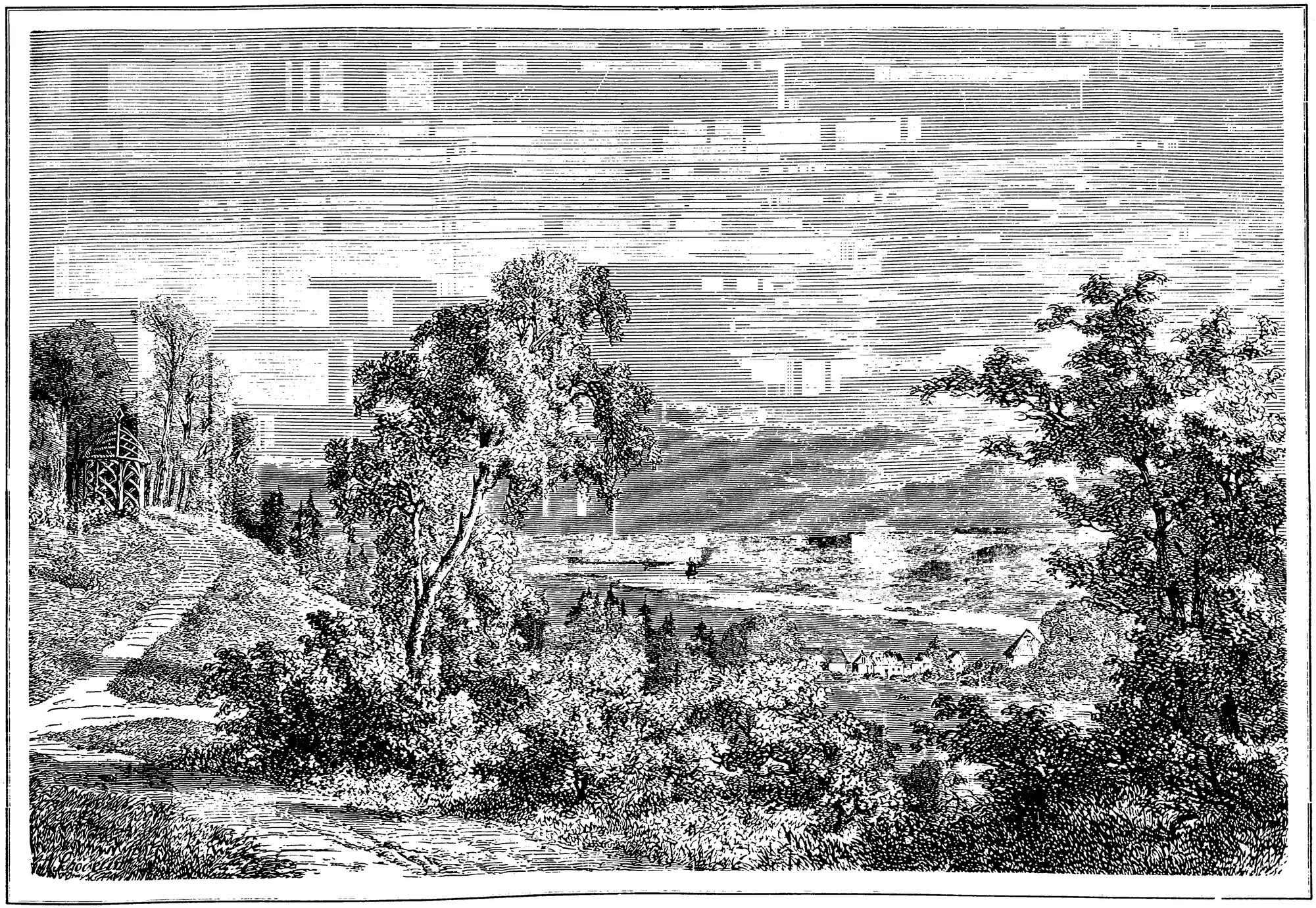

Skovbakken ved Randers med Udsigt over Fjorden.

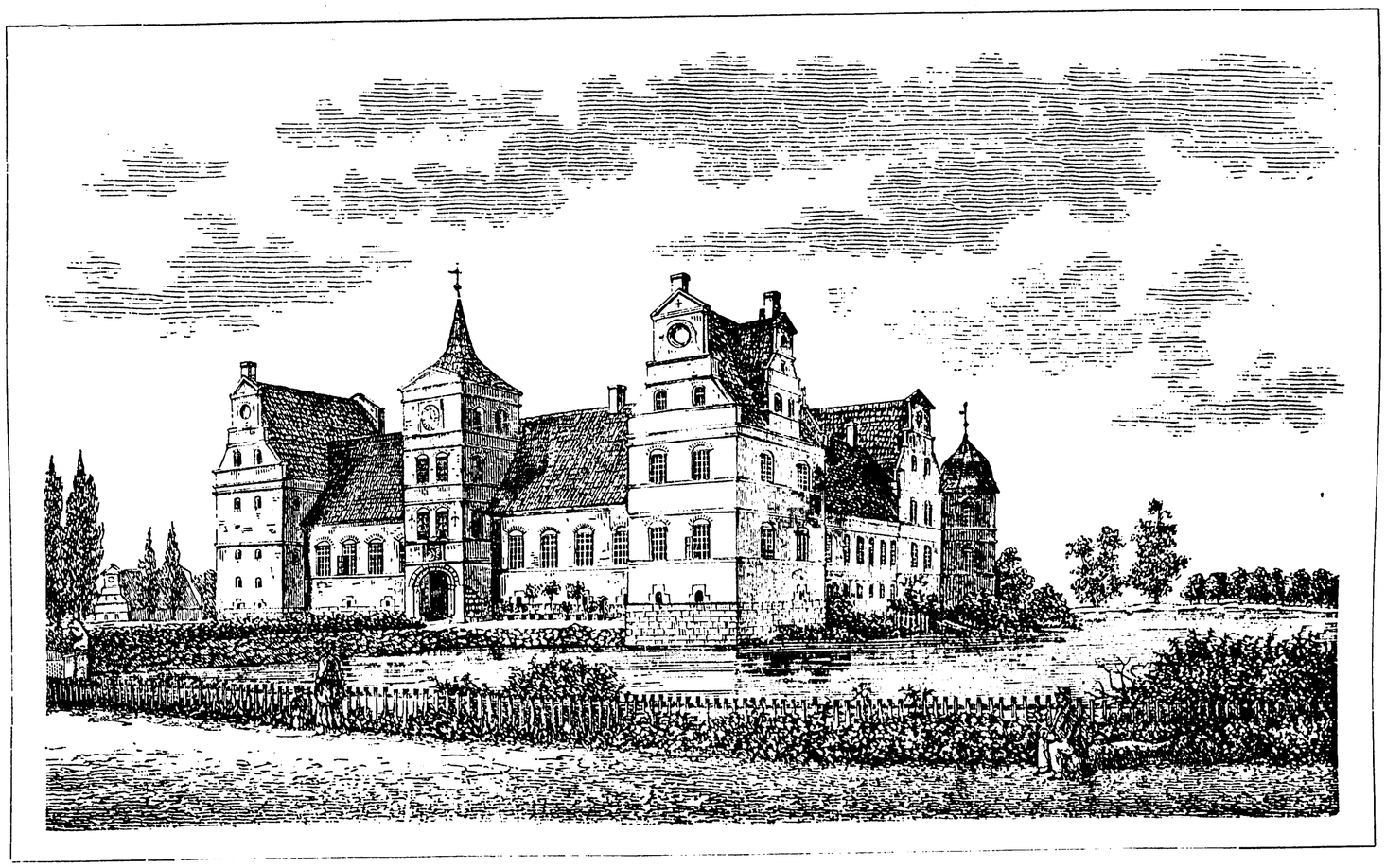

Herregaarden Rosenholm, Hovedsædet i Stamhuset Rosenholm.

Mageskiftedes 1559 af Kronen til den bekendte Rigsraad Jørgen Rosenkrantz, der i Aarene 1560–69 opførte den nuværende Hovedbygning, og hvis Slægt endnu ejer Gaarden. Af senere Ejere kan nævnes den lærde Holger R. († 1642) og Gehejmestatsminister Iver R. († 1745), der 1744 oprettede Stamhuset.

Hovedgaarden Rugaard i Djursland

ligger i en af Landets skønneste Egne. Den anselige gamle Hovedbygning blev opført i Slutningen af det 16de Aarh. af Hans Axelsen Arnfeld († 1611); af senere Ejere kan nævnes Etatsraad Jørgen Arnfeld, der er sørgelig bekendt for sine Hexeprocesser, og Gehejmeraad Jacob Benzon († 1775), der moderniserede Bygningerne.

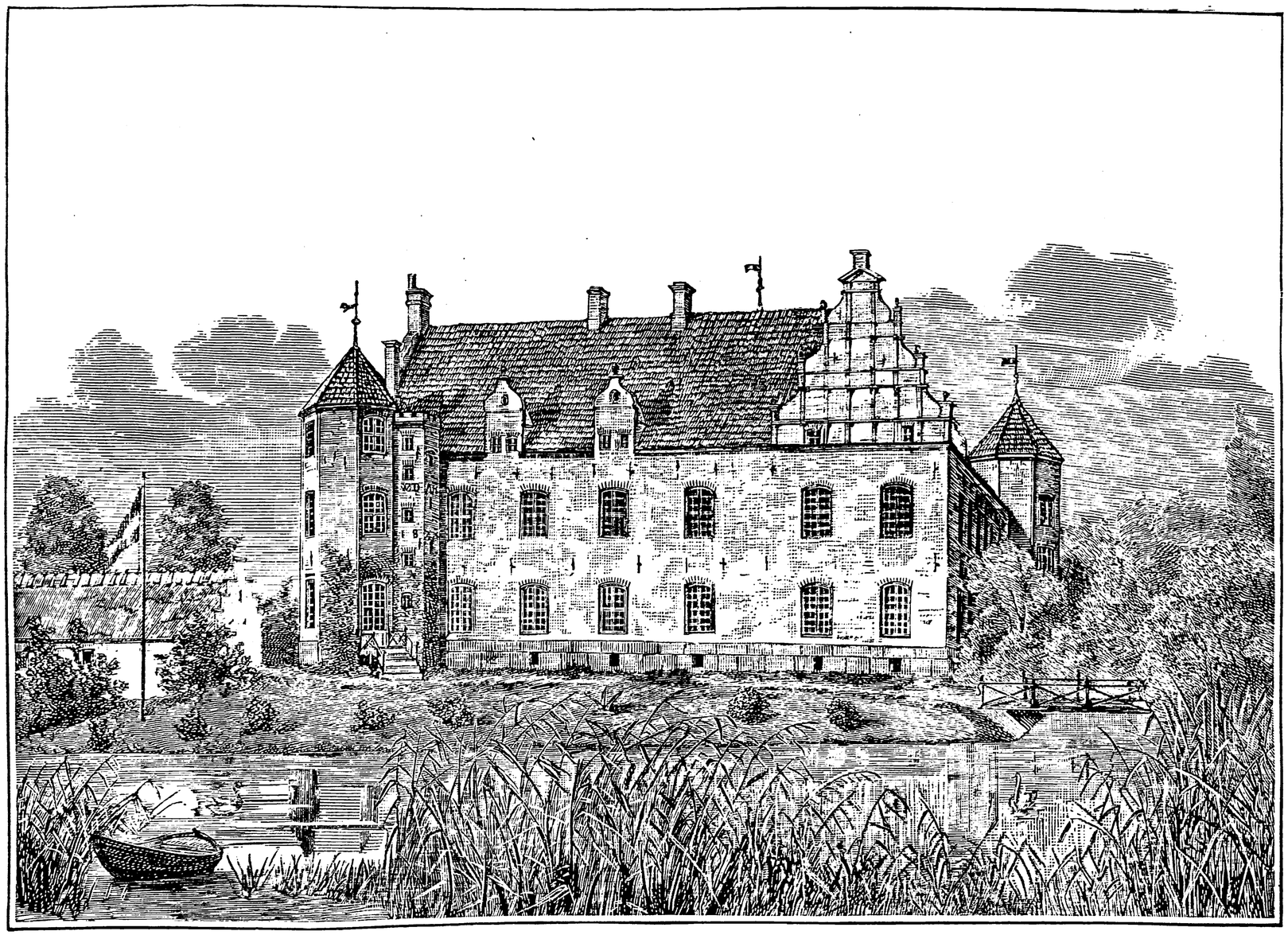

Hovedgaarden Katholm i Djursland

ligger meget smukt omgivet af Skov og Eng ved Kattegattets Kyst. Hovedbygningens to ældste Fløje ere opførte 1588—91 af Thomas Fasti, den tredie Fløj er tilbygget 1622 af Rigsadmiral Albert Skeel. Gaarden, der hyppigt har skiftet Ejere, blev 1839 kjøbt af Kammerherre, Major Dinesen, hvis Slægt fremdeles ejer den.

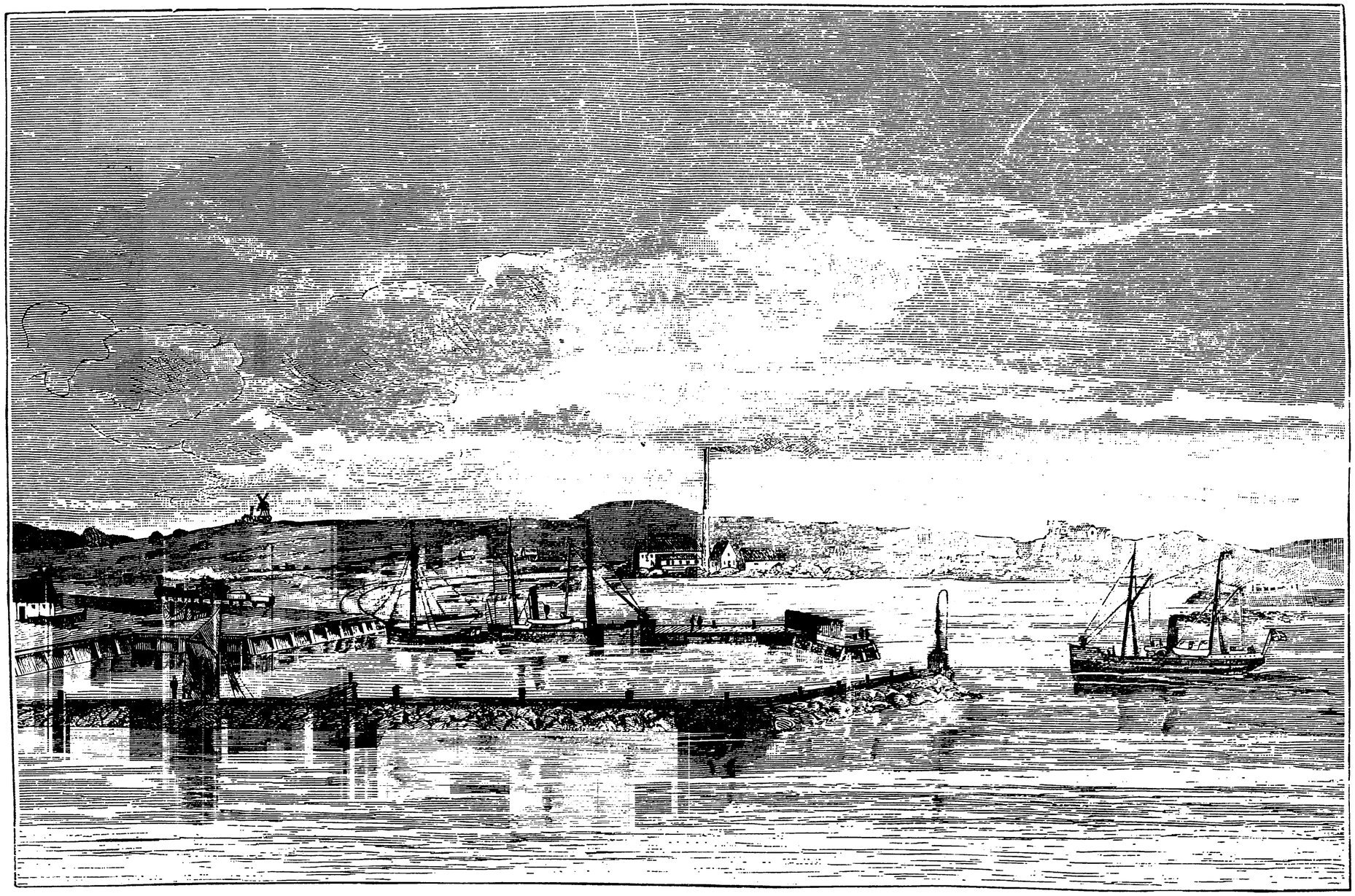

Parti fra Grenaa Havn.

Havnen, der fuldførtes 1879 med en Bekostning af c. $^1/_2$ Million Kroner, er 14 Fod dyb og har et Areal af 5 Tdr. Land.

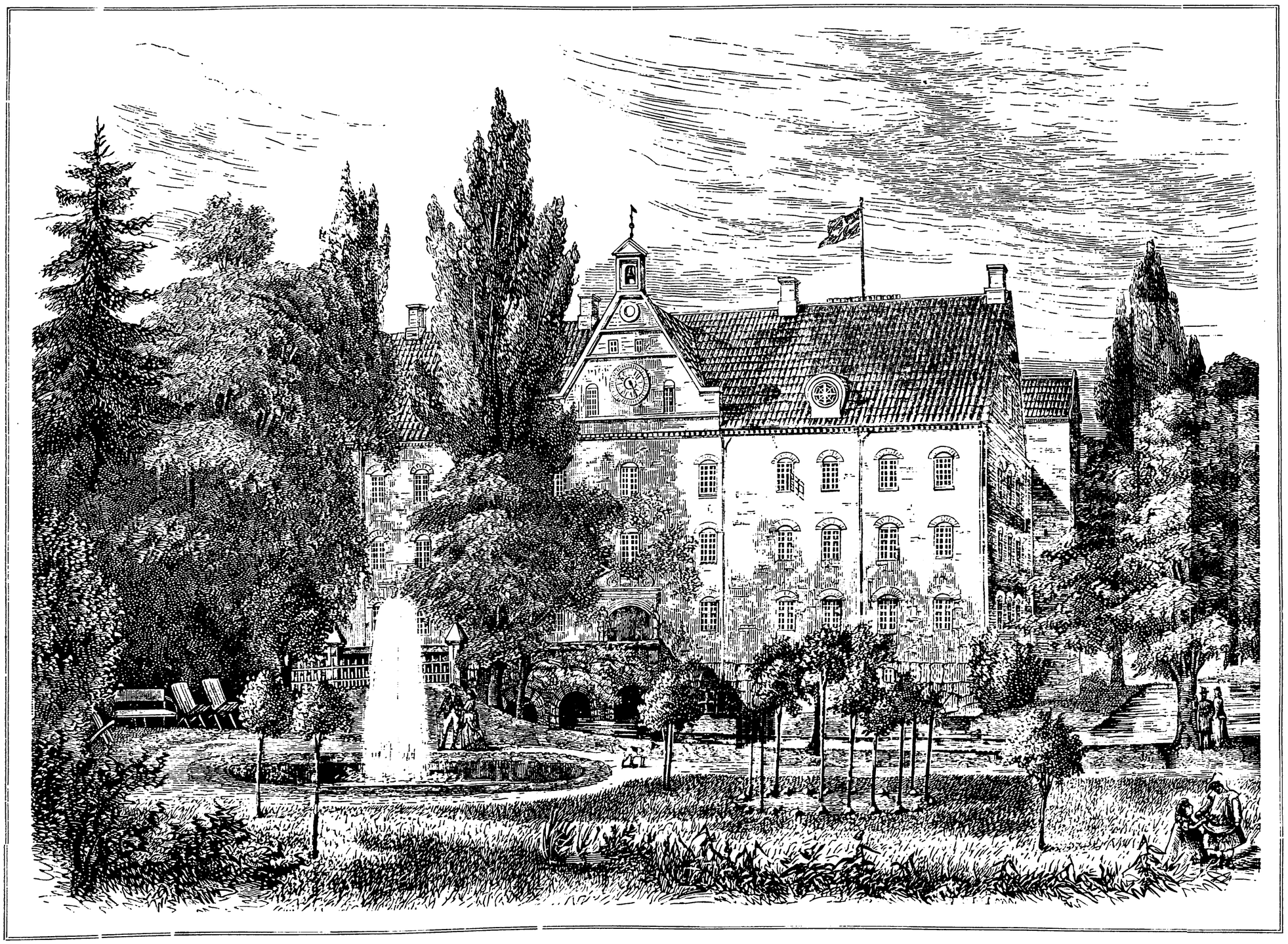

Herregaarden Benzon ved Grenaa, Hovedsædet i Stamhuset Benzon,

hed oprindelig Sostrup, fik senere, da Gaarden kom i Familien Skeels Eje, Navnet Scheel og var Hovedsædet i et den $^{1}/_{10}$ 1725 oprettet Grevskab af samme Navn. 1823 overtoges dette af Staten; 1829 solgtes Gaarden og en Del af Godset til Ritmester Jacob v. Benzon, som d. 25de Septbr. s. A. oprettede Stamhuset Benzon, der endnu tilhører hans Slægt.

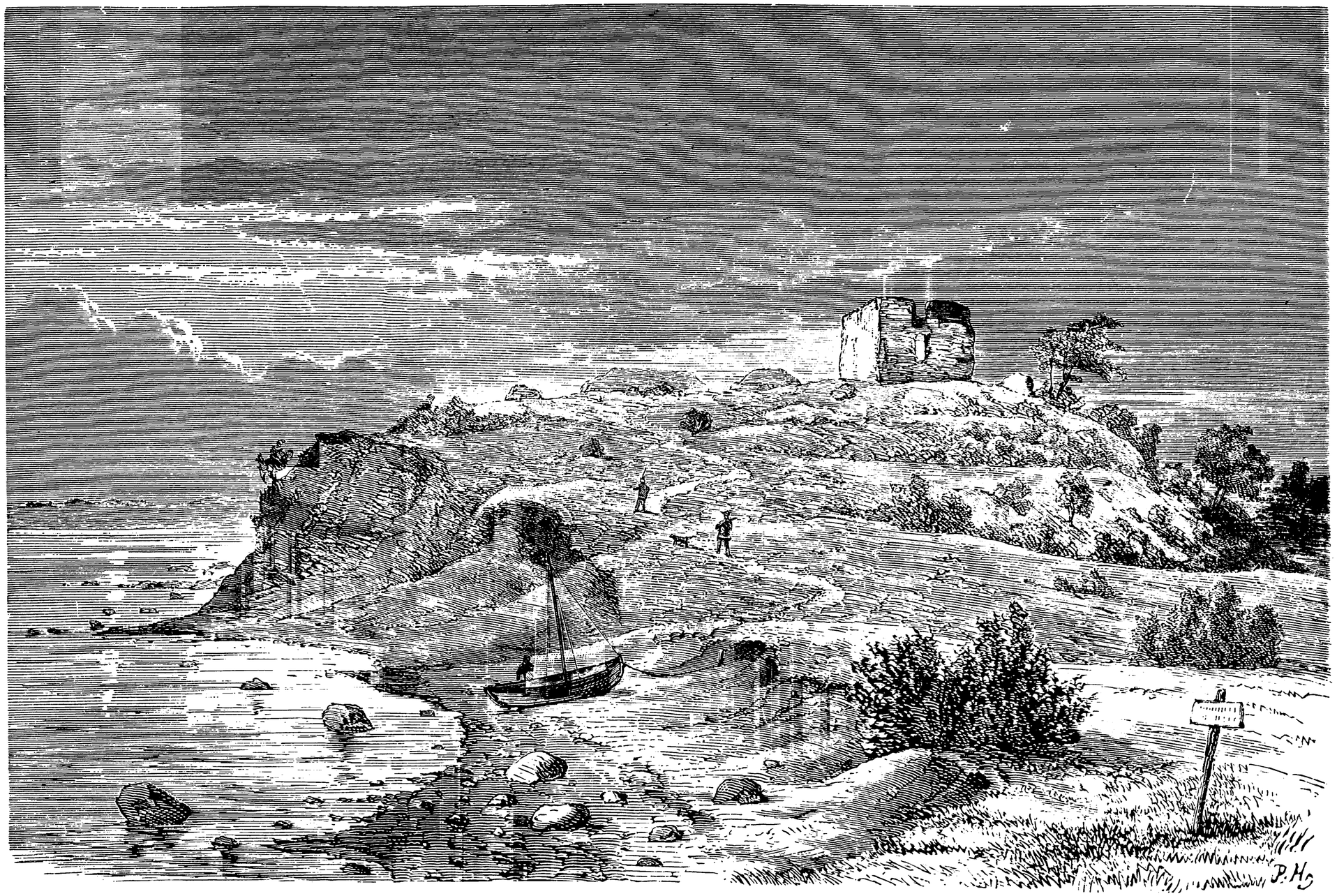

Kalø Slots Ruiner.

Slottet, der allerede omtales paa Erik Menveds Tid, tilhørte i flere Aarhundreder Kronen. I 1518 førtes Gustav Vasa hertil som Gidsel og sad fangen paa Kalø, indtil han det følgende Aar flygtede til Lybæk. Christian V forærede Slottet til sin Halvbroder Ulrik Frederik Gyldenløve, der 1672 lod det nedbryde for at bruge Materialerne til Opførelsen af sit Palæ paa Kongens Nytorv (Charlottenborg). Tilbage staar nu kun Partier af det mægtige firkantede Taarn samt Levninger af Ringmuren.

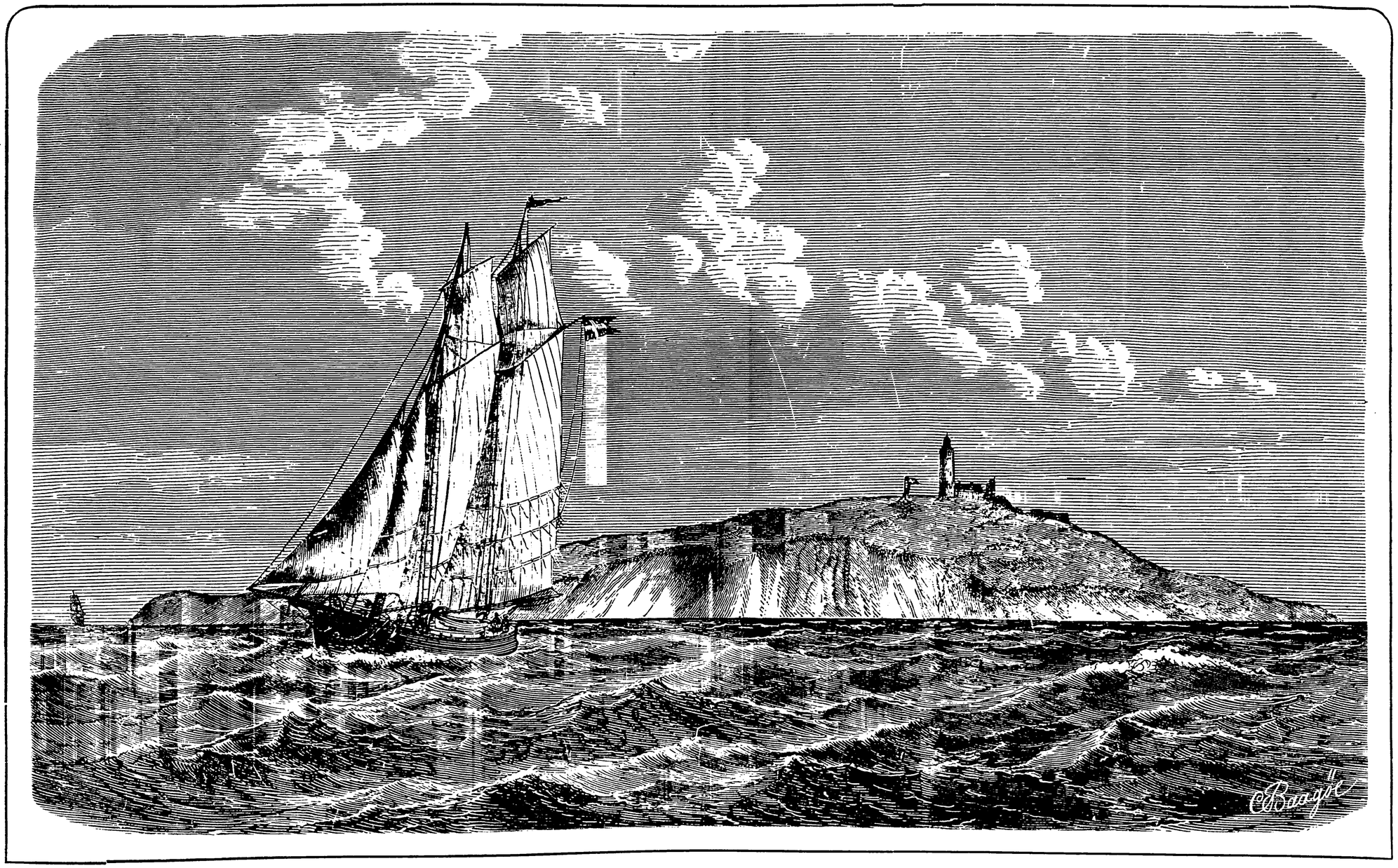

Øen Hjelm.

Af den Borg. Marsk Stig Andersen Hvide i Aaret 1290 opførte her, er nu kun Voldstedet tilbage.

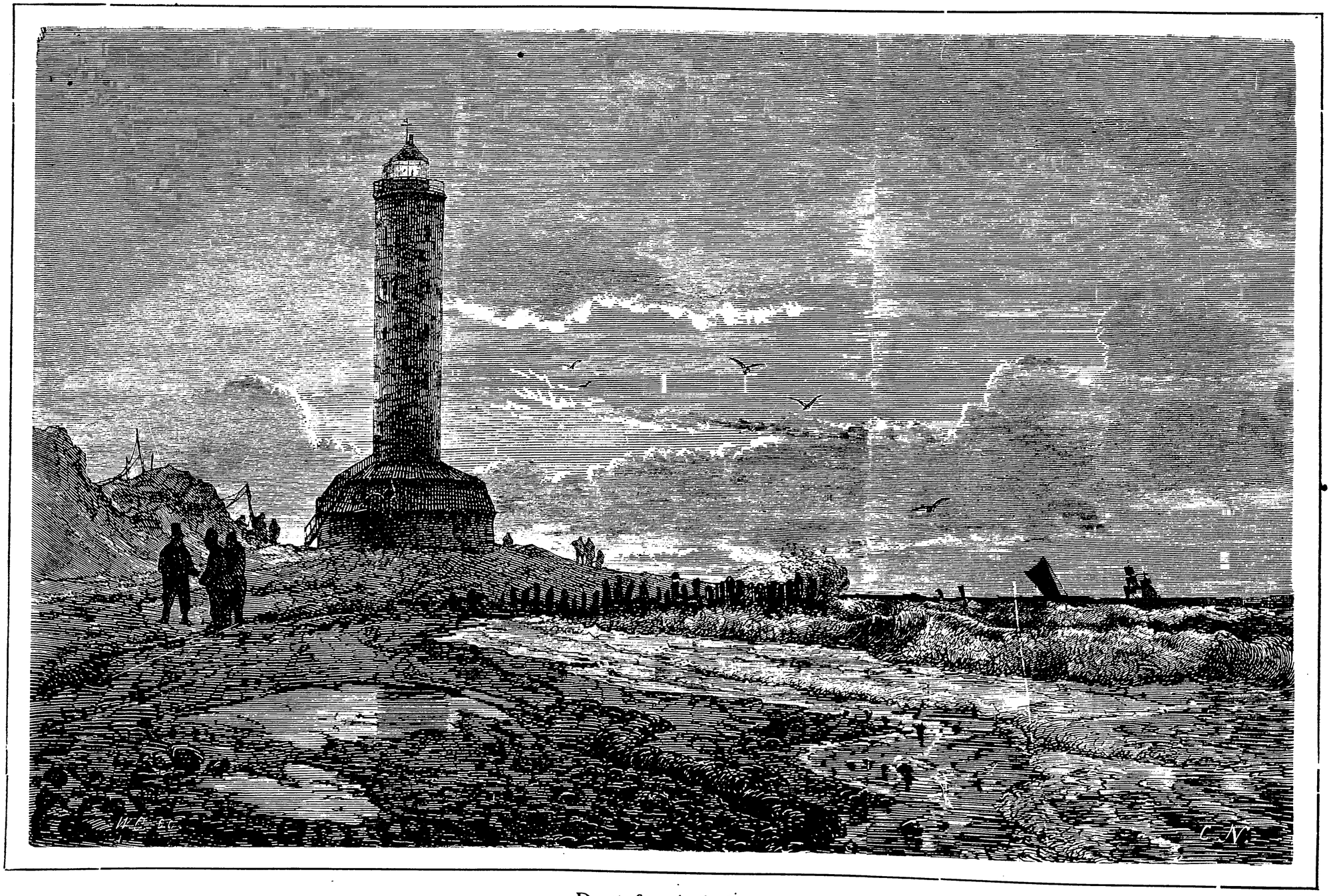

Parti fra Anholt

med det gamle Fyr, der i 1880—81 ombyggedes til et Fyr af 1ste Orden.

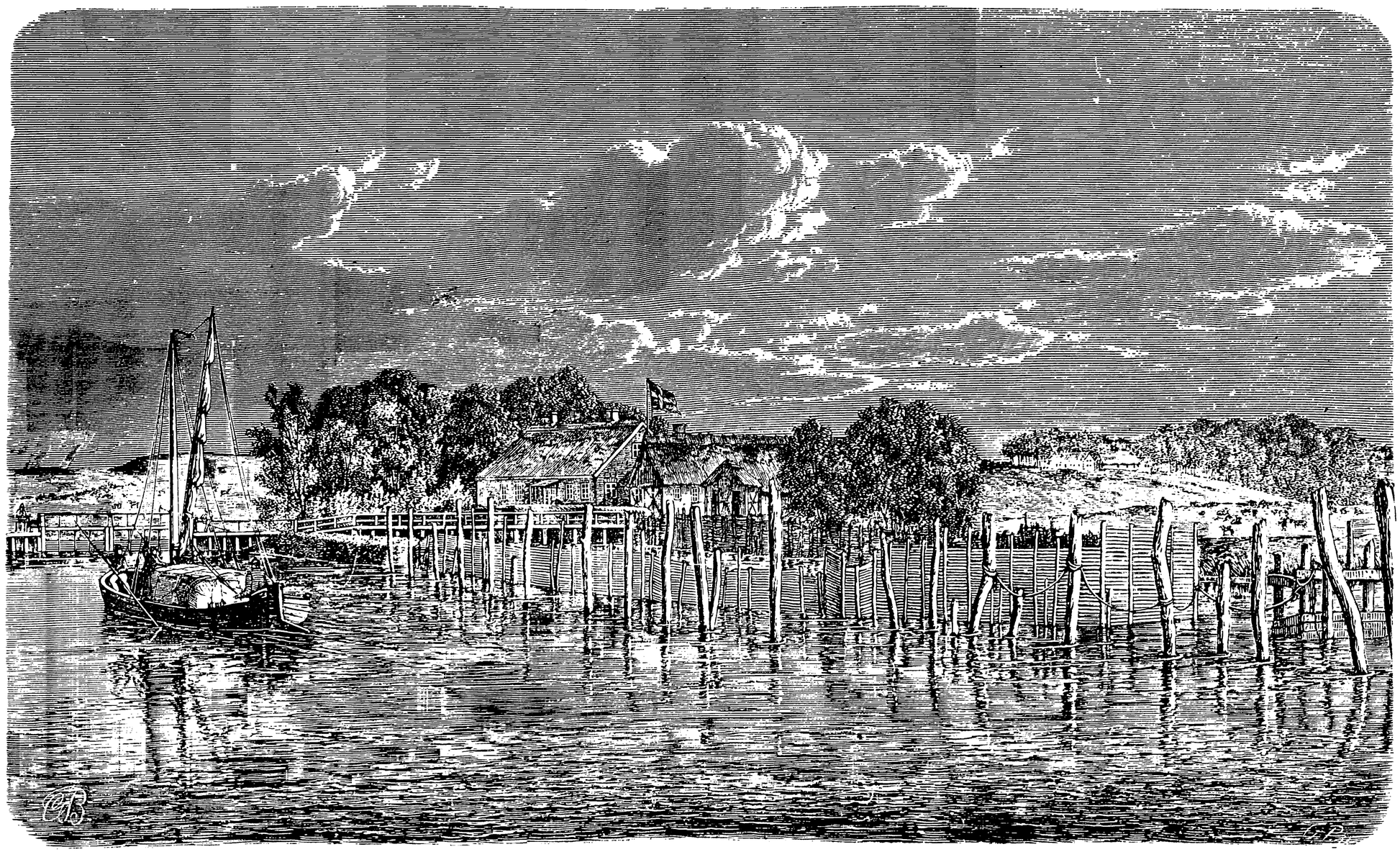

Laksegaard i Gudenaaen ved Frisenvold.

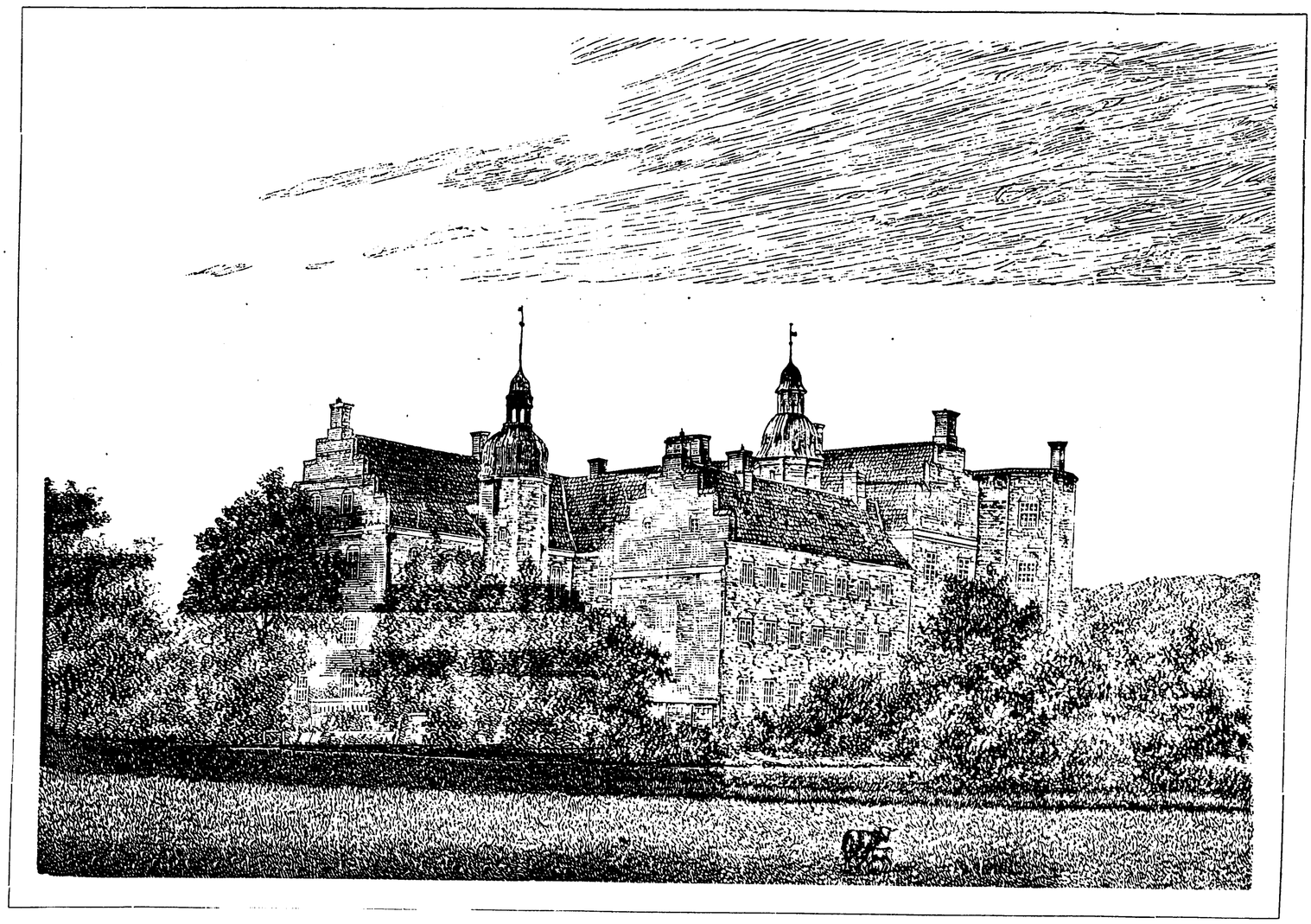

Hovedgaarden Gammel Estrup, Hovedsædet i Stamhuset Estrup,

hed oprindelig Essendrop og nævnes allerede paa Valdemar Atterdags Tid. Gaarden har fra hin Tid kun tilhørt to danske Adelsslægter, nemlig Familierne Brok og Skeel (Scheel). Hovedbygningen opførtes 1630 af Rigsmarsk Jørgen Skeel († 1631).

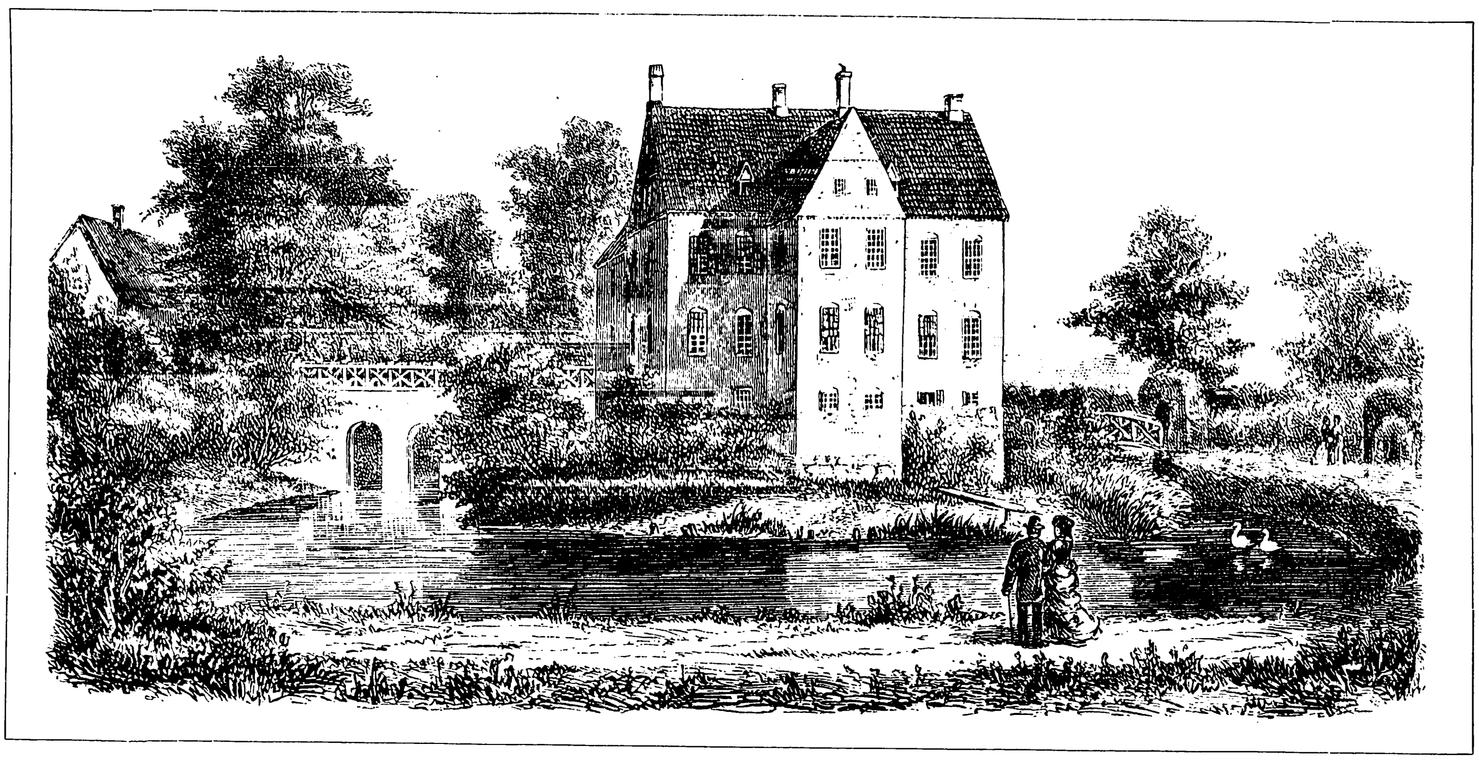

Støvringgaard Jomfrukloster i Randers Amt.

Gaarden nævnes allerede paa Erik Menveds Tid; den nuværende Hovedbygning opførtes 1622—23 af Rigsraad Mogens Kaas til Restrup. Jomfruklosteret oprettedes af Gehejmeraadinde Christiane Harboe, født Baronesse Fiuren, ved Testamente af $^{23}/_{11}$ 1735 for en Priorinde og 12 Jomfruer, der skulle være Døtre af Mænd i de 5 første Rangklasser.

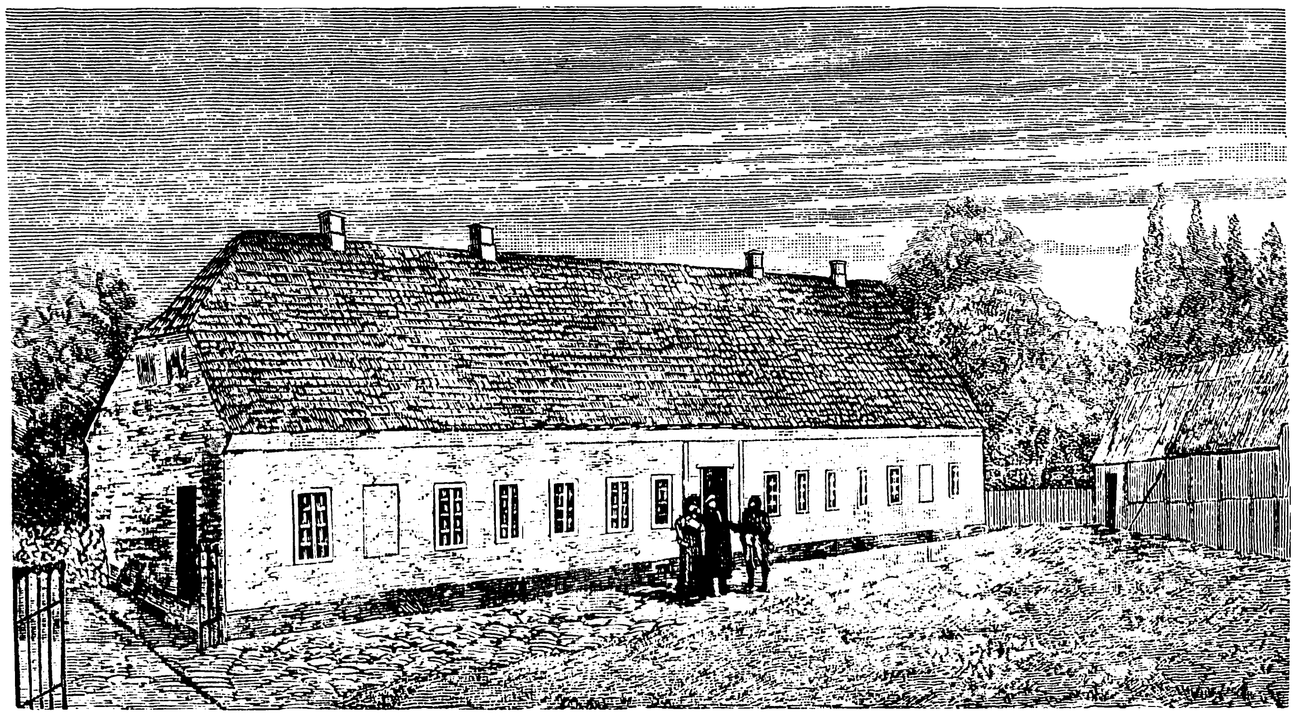

Spentrup Præstegaard ved Randers

var St. St. Blichers Bolig fra 1825 til hans Død den 26de Marts 1848.

Blichers Grav paa Kirkegaarden i Spentrup.

Stenen bærer foruden Digterens Navn, Fødsels- og Dødsdag følgende Indskrift:

Dit Navn skal i de fjerne Dage mindes,
Og Fremtids Børn dit Kvad forlyste vil,
Naar Ingen ved, at her din Gravhøj findes,
Og Ingen af din Slægt er mere til.

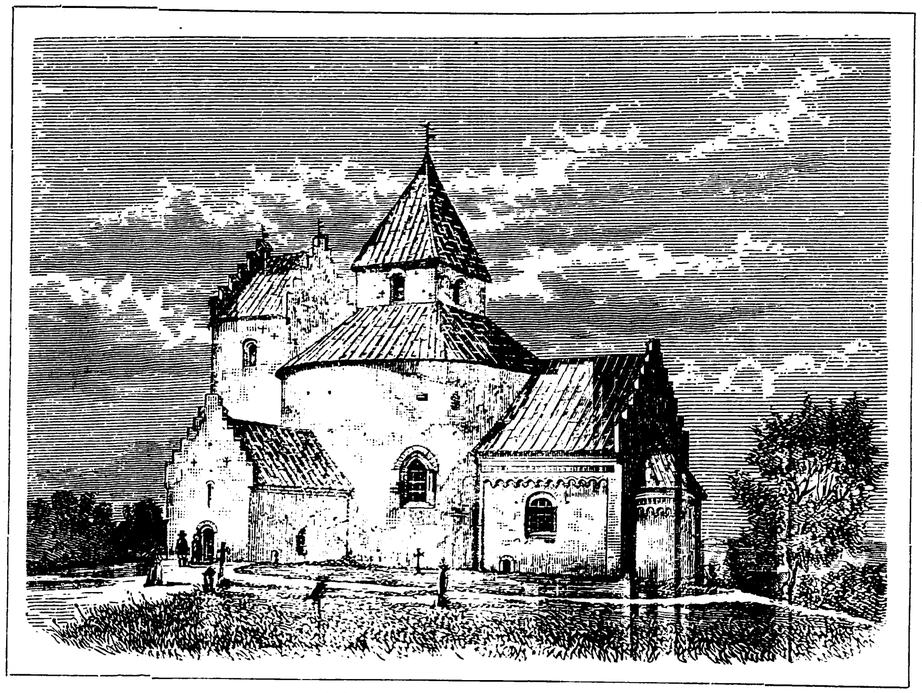

Thorsager Kirke,

opført i Slutningen af 12te Aarh. af Biskop i Aarhus Peder Vagnsen, er en af Landets ejendommeligste Kirkebygninger.

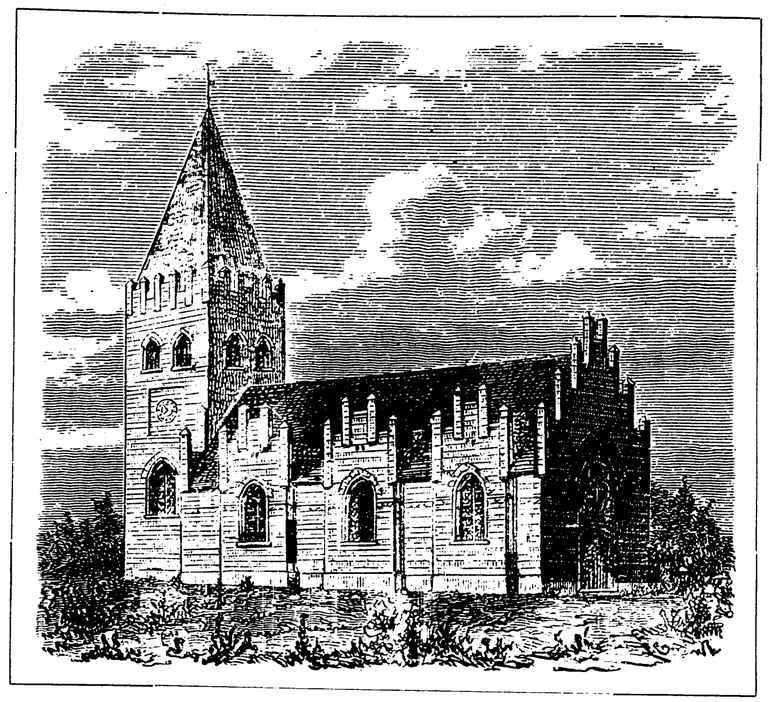

Hobro Kirke.

Opført 1851—52 i gothisk Stil efter Tegning af Bindesbøll. Taarnet, der staar øst for Kirken, er 55 Al. højt.

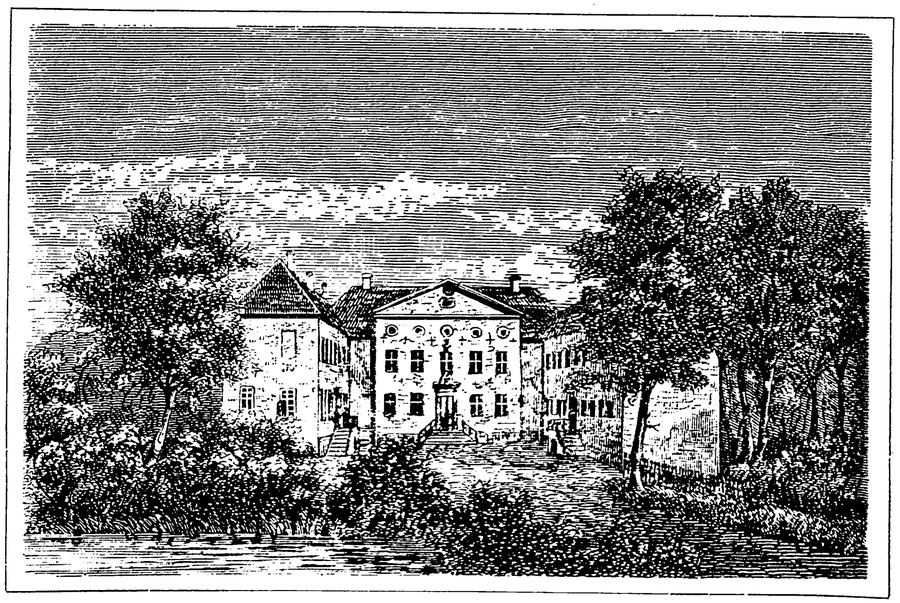

Herregaarden Clausholm

nævnes allerede i Middelalderen; blandt dens Ejere kan nævnes Rigshofmester Mogens Gjøe († 1544) og Storkansler Grev Conrad Reventlow. 1718 købte Frederik IV Gaarden, og fra 1730 blev den Opholdssted for hans Enke Anna Sofie Reventlow, der døde her den $^{7}/_{1}$ 1743. Tilhører nu Enkebaronesse Berner Schilden-Holsten.

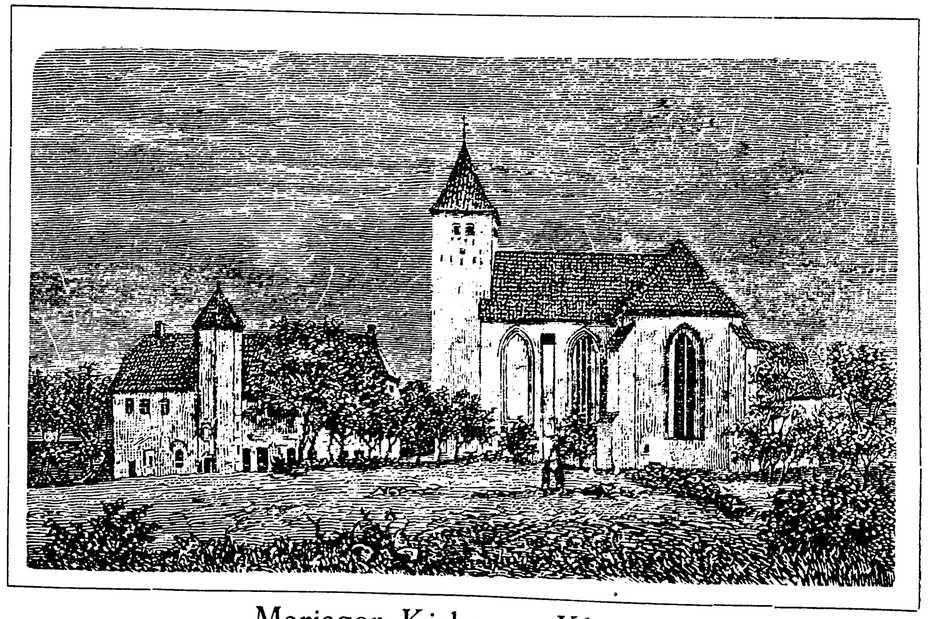

Mariager Kirke og Kloster.

Kirken, der oprindelig hørte til Brigittinerklosteret, var i sin Tid en af de anseligste Kirker i Danmark. Nu staar kun Taarnet, »Jomfrukoret« og et eneste Hvælvingsafsnit af den gamle Kirke tilbage. Klosteret, der var meget rigt, ophævedes 1588; af dets store Bygningskompleks er nu kun en Bygning tilbage, som i den nyeste Tid er bleven smukt restaureret.

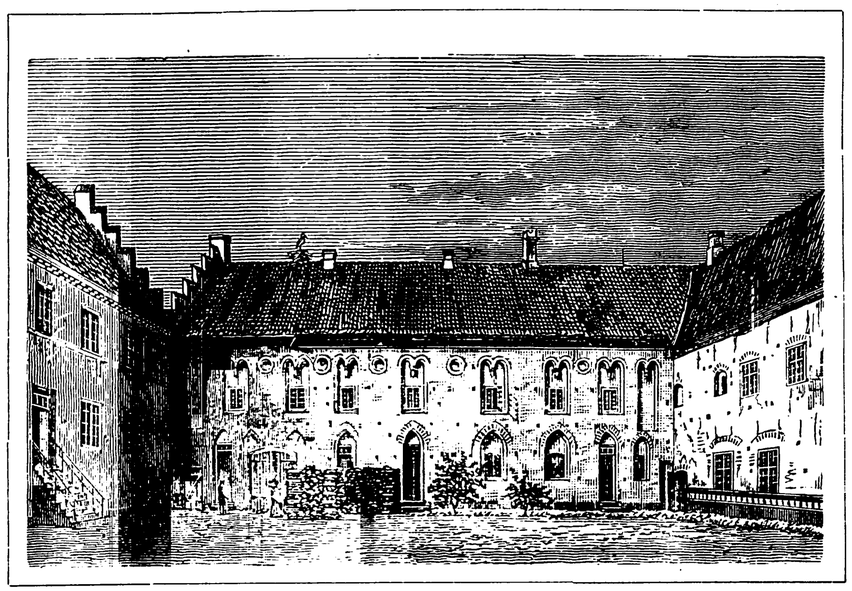

Aalborg Hospital

var i den katholske Tid et Kloster, som tillige underholdt fattige og syge; stiftet i det 15de Aarh. Efter Reformationen blev det omdannet til et almindeligt Hospital.

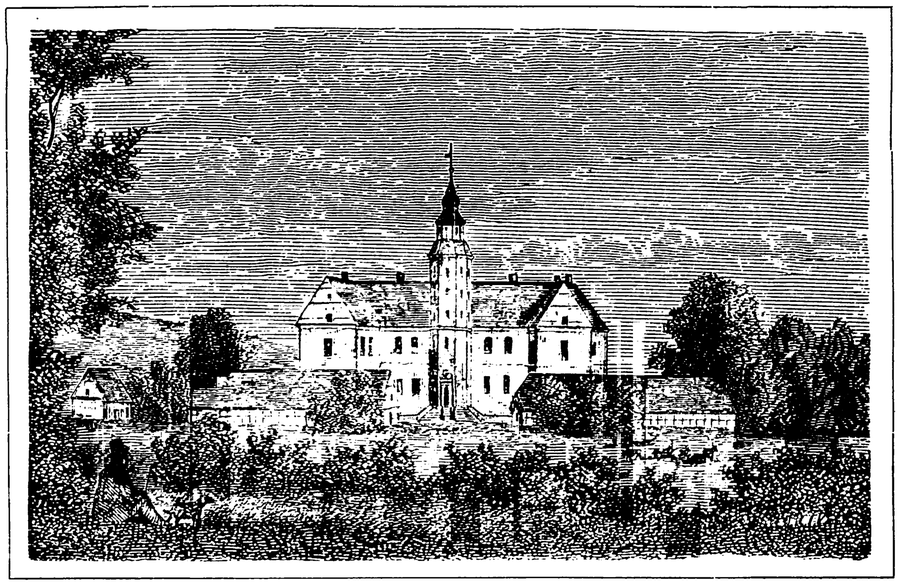

Hovedgaarden Nørlund

omtales allerede paa Dronning Margrethes Tid. Hovedbygningen opførtes 1581—97 af Ludvig Munk, Fader til Christian IVs Gemalinde Kirstine Munk, der fødtes her 1598. Af senere Ejere kan nævnes Hofjægermester Schütte, der 1855 genopførte Taarnet. Ejes nu af Kapt. H. E. Bluhme.

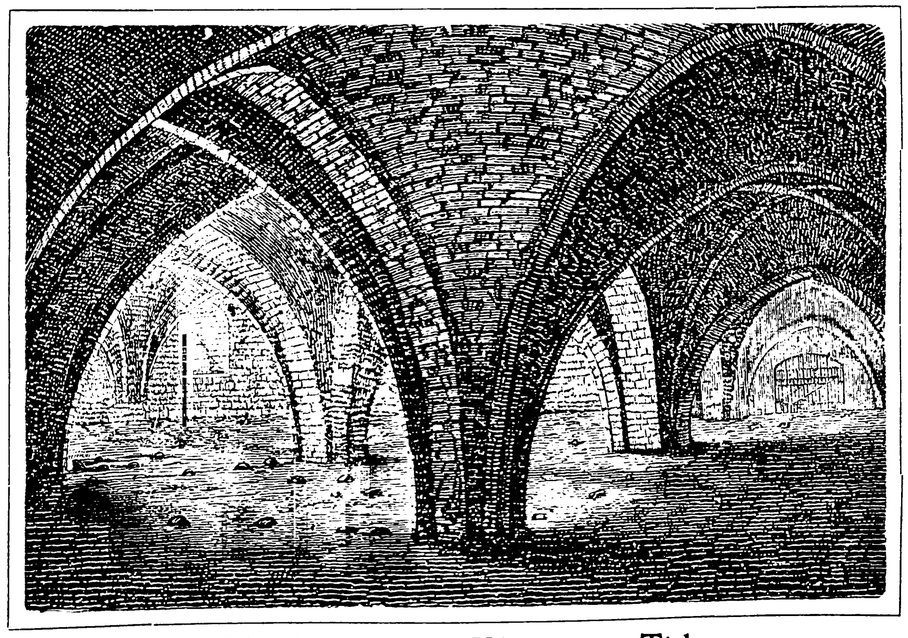

Hvælvinger fra Klosterets Tid under Aalborg Hospital.

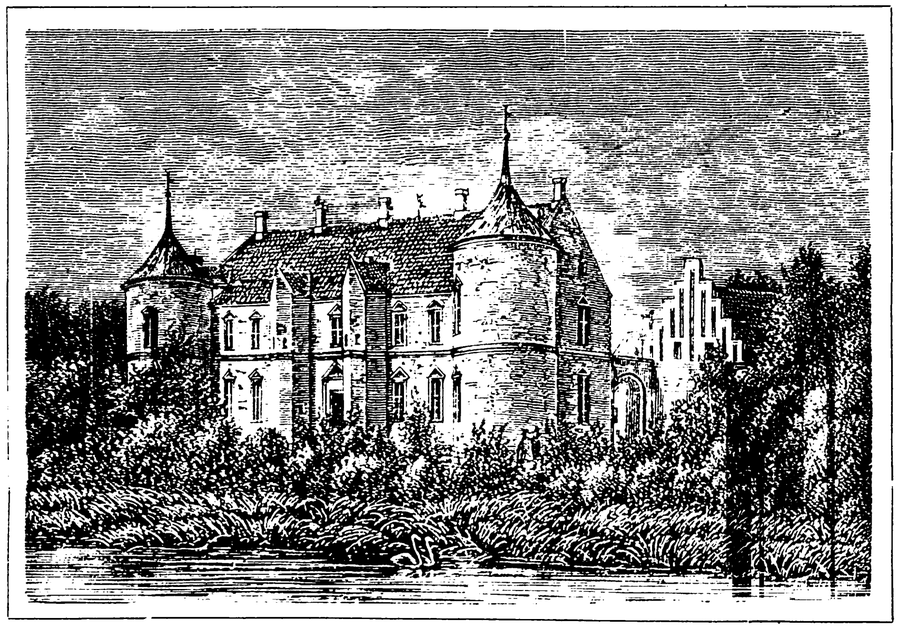

Hovedgaarden Lindenborg,

Hovedsædet i Grevskabet Lindenborg, hed oprindelig Næs, senere Daasborg efter Claus Olufsen Daa, hvis Enke, den berygtede Sofie Amalie Lindenow, 1681 fik Godset ophøjet til et Baroni. En senere Ejer var Baron H. C. v. Schimmelmann, der 1781 oprettede Grevskabet Lindenborg, og hvis Slægt endnu ejer Godset. Af den anselige Hovedbygning er østre Fløj opført i 15de Aarh., den søndre med de tre Taarne i Aaret 1583.

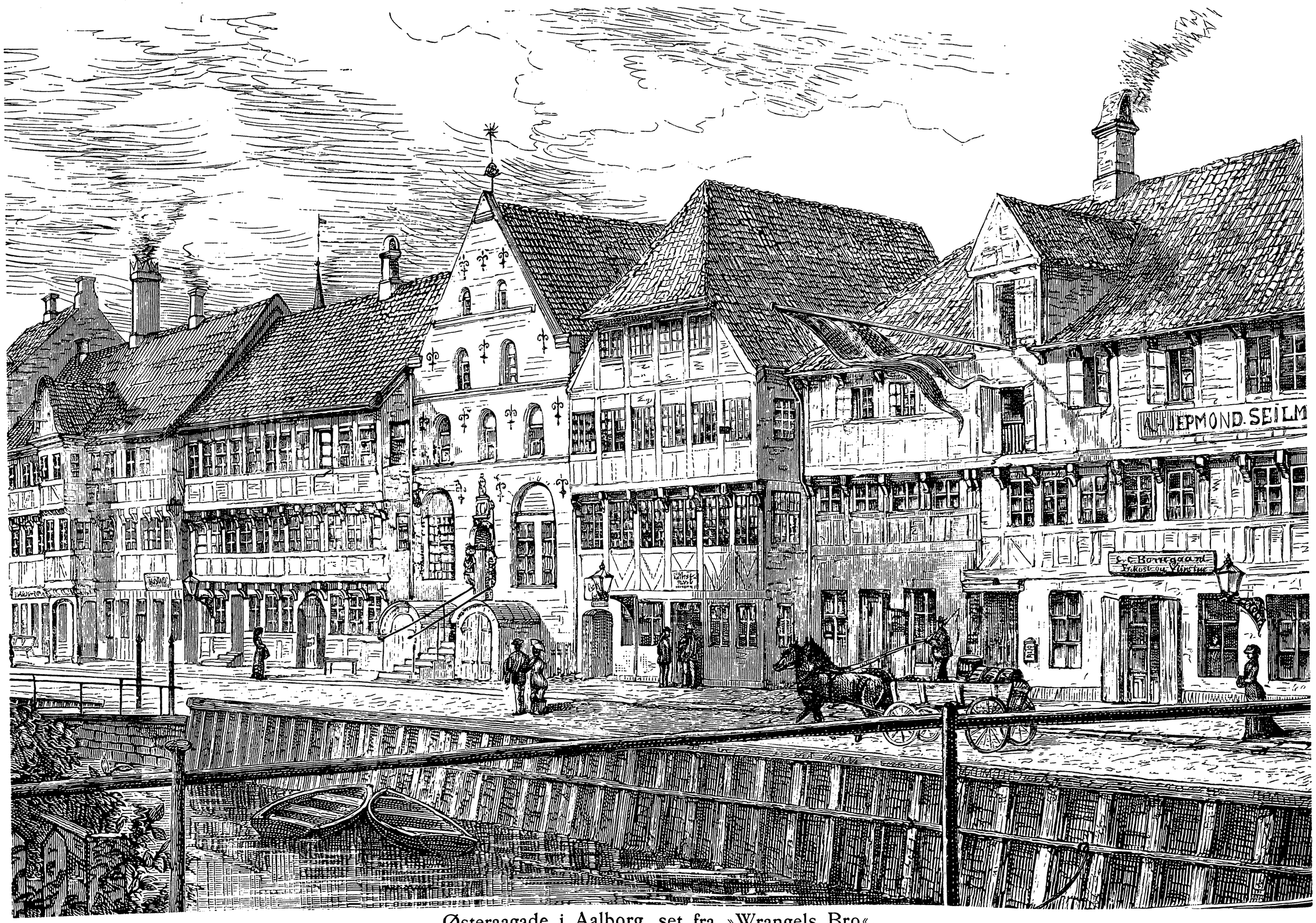

Østeraagade i Aalborg, set fra »Wrangels Bro«.

Har en enestaaende smuk Samling af gamle Gaarde. Længst tilhøjre i Billedet ses »Haandværkerforeningens Gaard« (opført 1620), derefter følger en Gaard fra 1634, »Fru Ellen Marsvins Gaard« fra 1616 o. fl.

Parti fra Møllegade i Aalborg.

I Baggrunden ses Budolphi Kirketaarn.

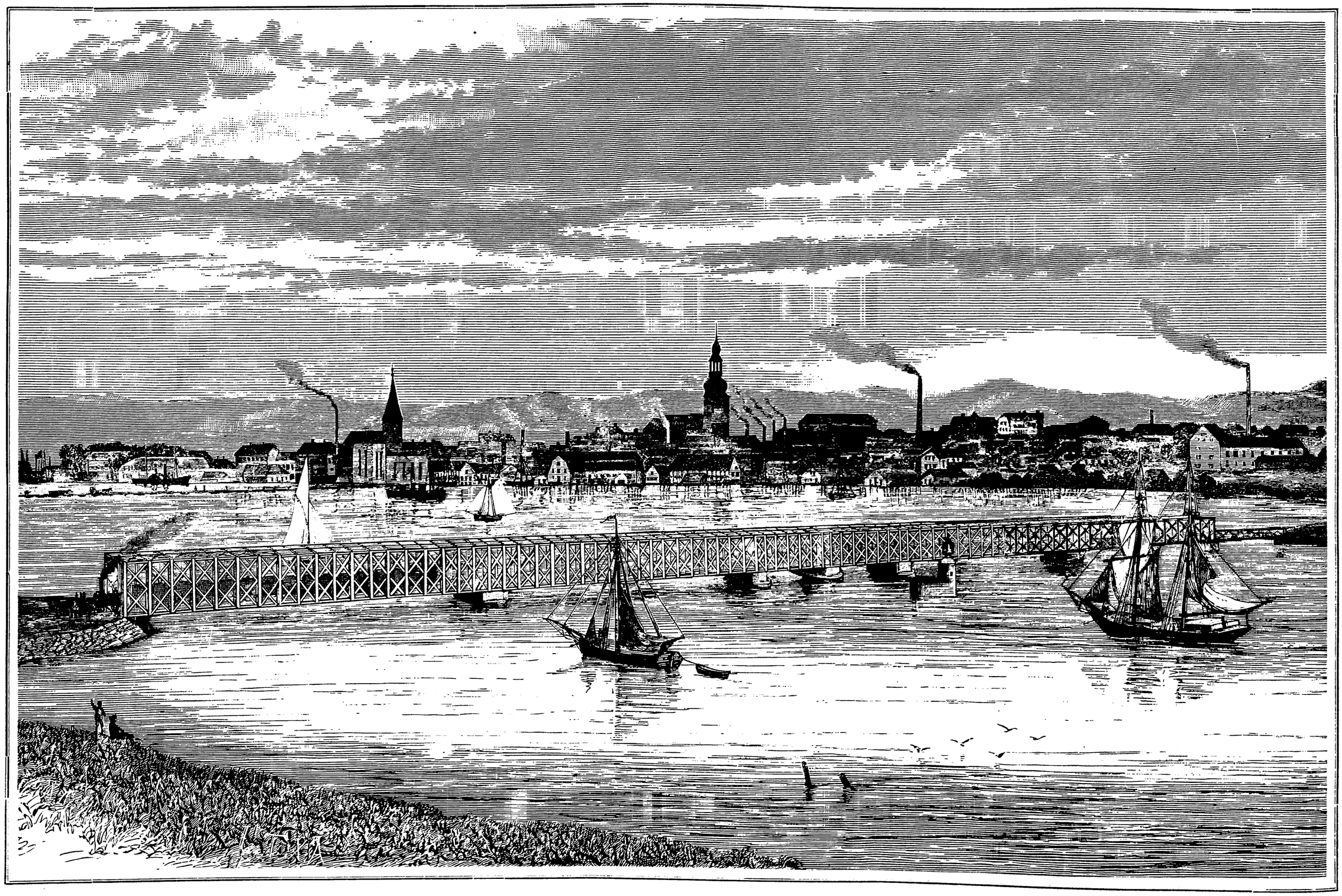

Den faste Jernbanebro over Limfjorden ved Aalborg

er bygget af et fransk Selskab 1872—79 og er det største Ingeniørarbejde her i Landet. Broen er 1200 Fod lang og hviler paa syv murede Piller. Jerngitteret paa begge Sider er 16 Fod højt.

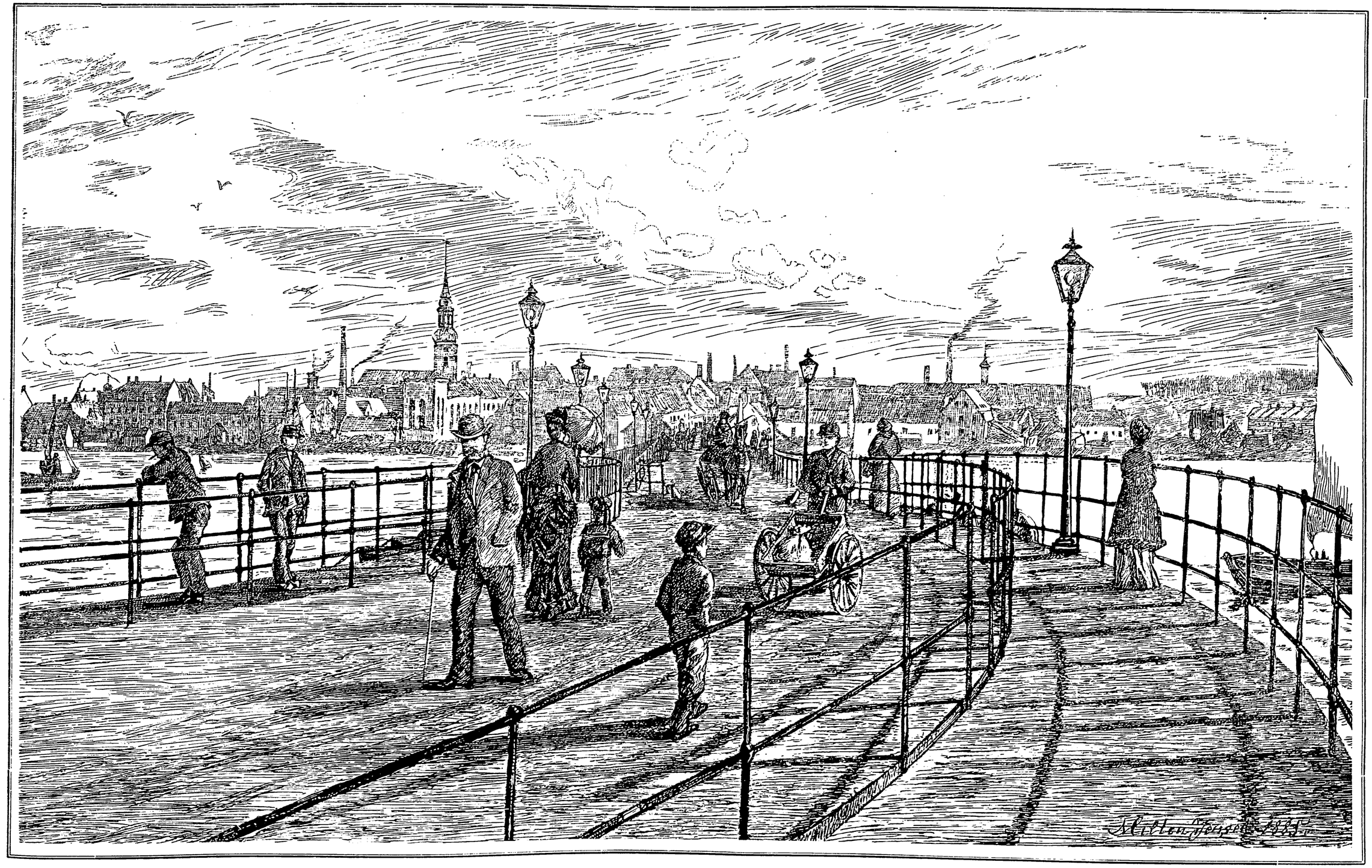

Pontonbroen over Limfjorden ved Aalborg.

Broen, der er 1845 Fod lang, byggedes i Aarene 1863–65 efter Tegning af Ingeniør Reimers.

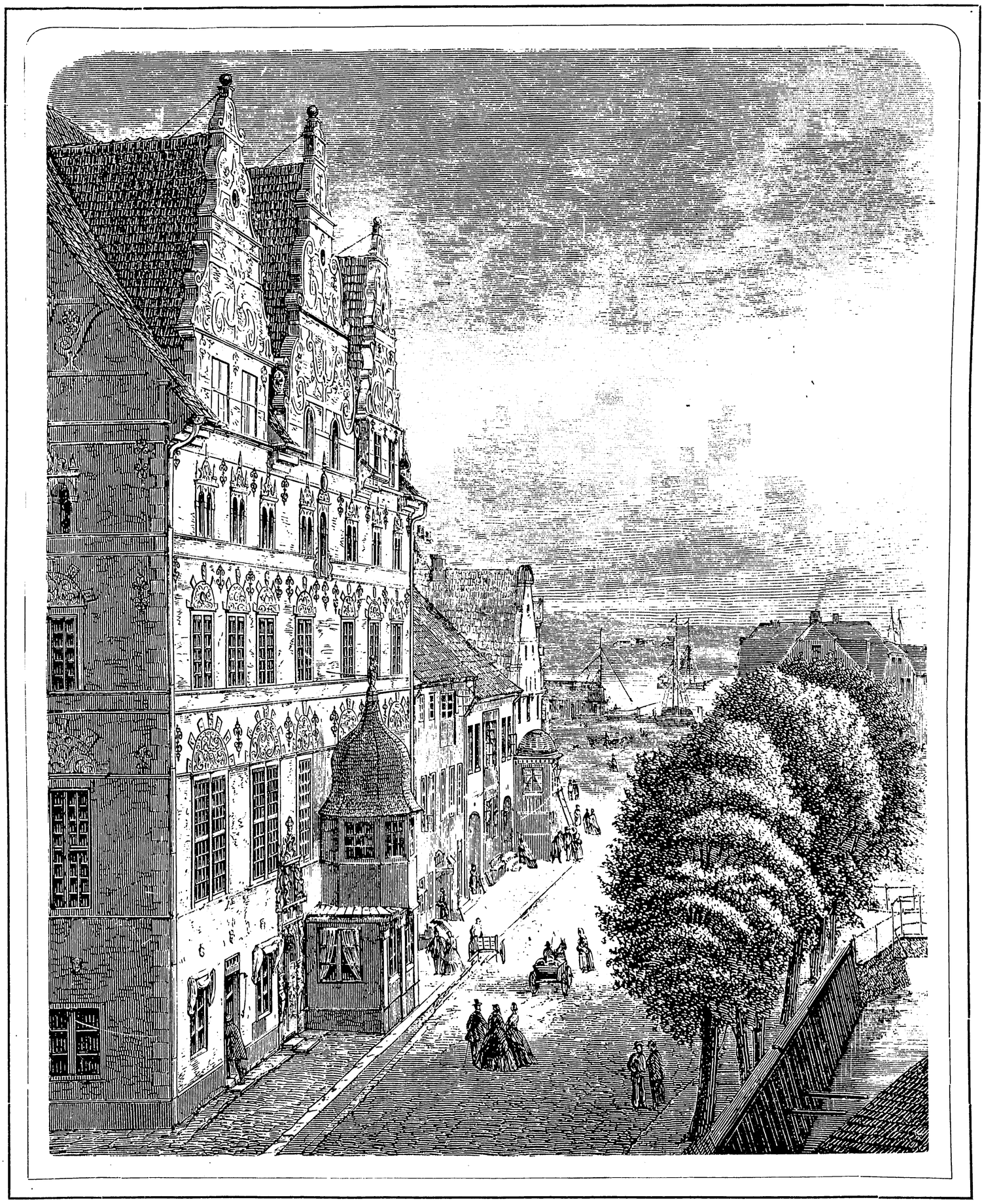

Svaneapotheket i Aalborg

ogsaa kaldet »Jens Bangs Stenhus« er en af de smukkeste borgerlige Bygninger her i Landet. Gaarden, der blev opført 1623—24 af den rige Aalborgerkøbmand Jens Bang, har været Apothek siden 1670. Sagnet om Bygherrens senere Fattigdom er ganske uhistorisk; det vides, at han døde 1644 som en velhavende Mand.

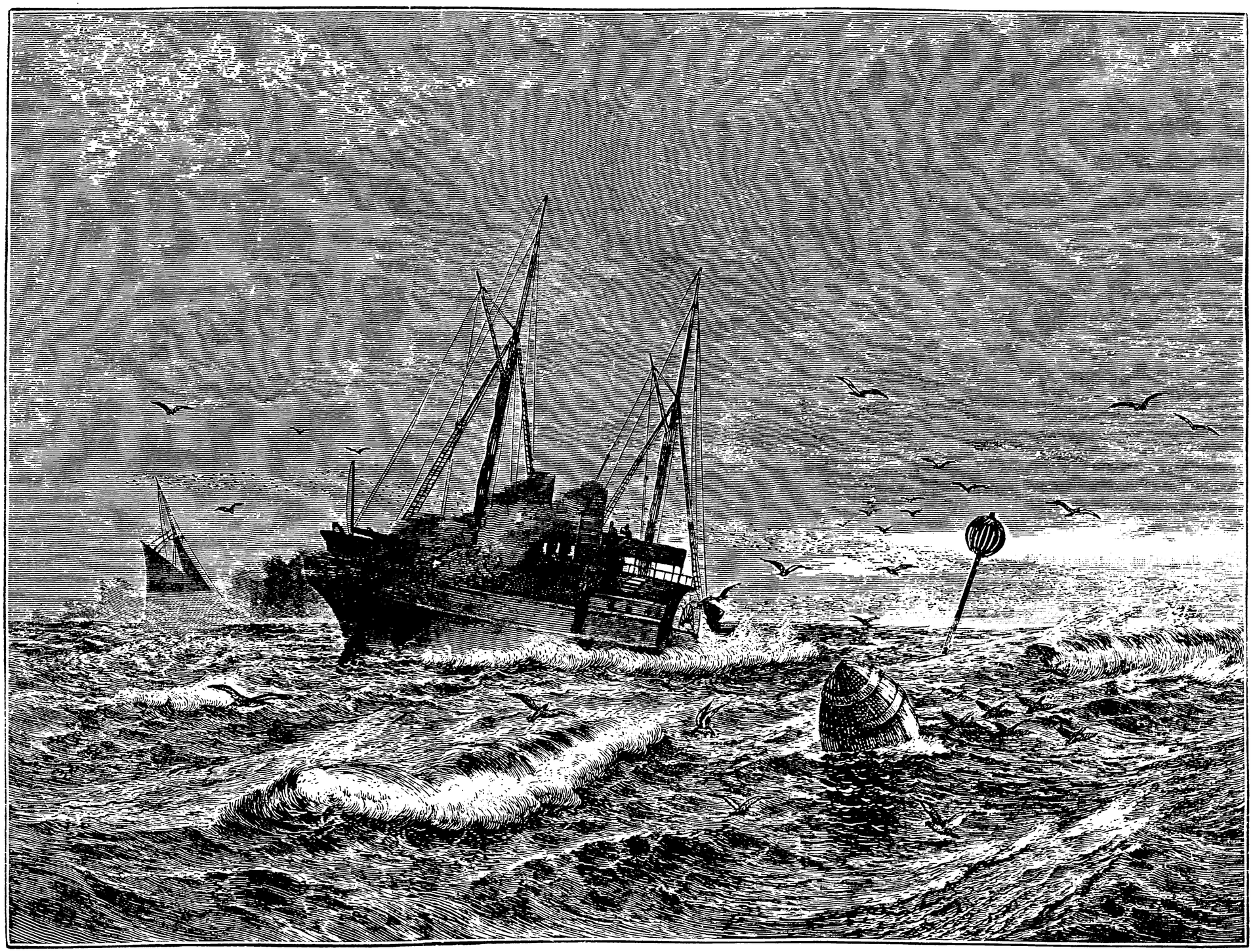

Over Limfjordsbarren.

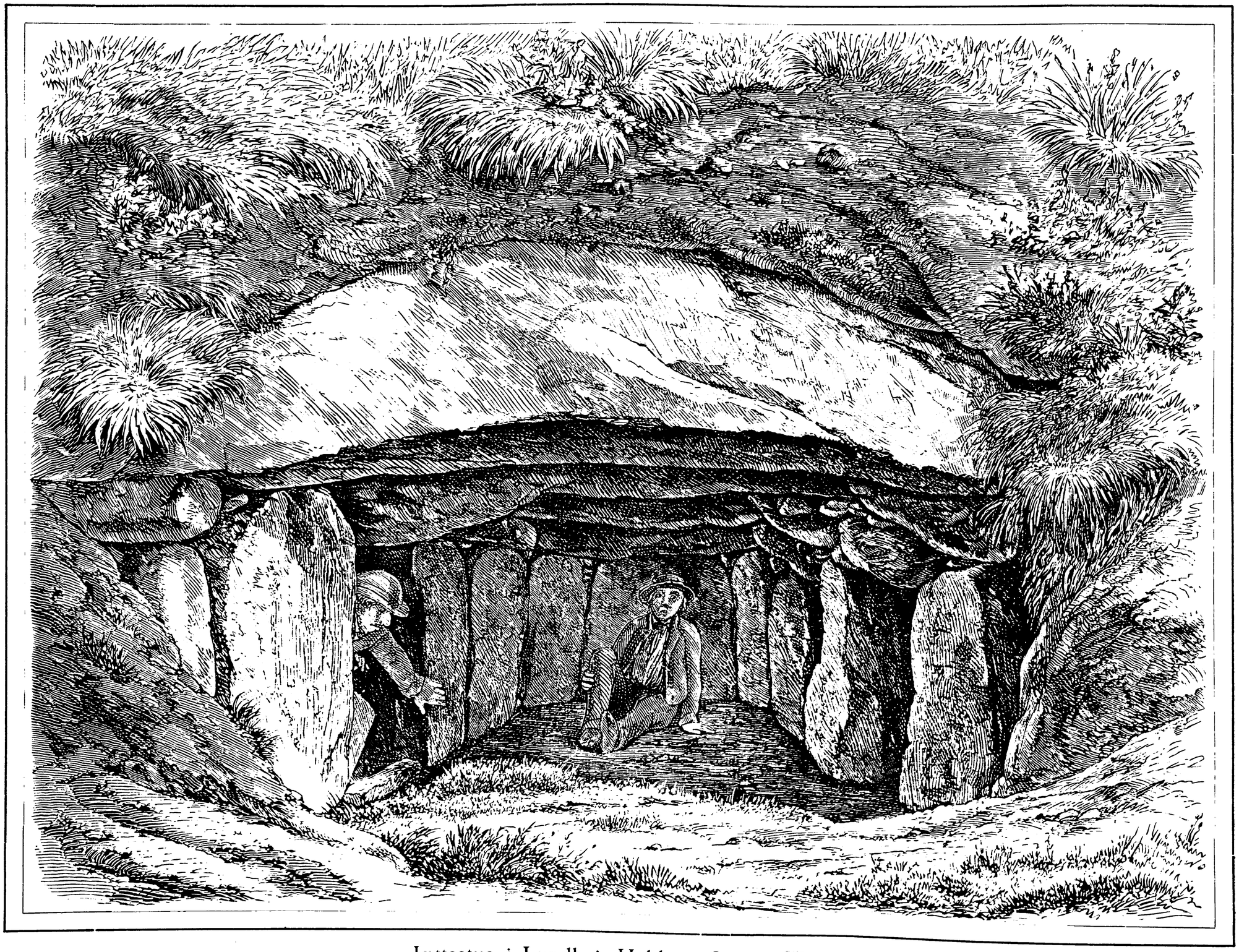

Jættestue i Lundhøj, Heltborg Sogn i Thy.

Denne interessante Stenbygning, der opdagedes 1837, er 17½ Fod lang, 7½ Fod bred og 4½ Fod høj.

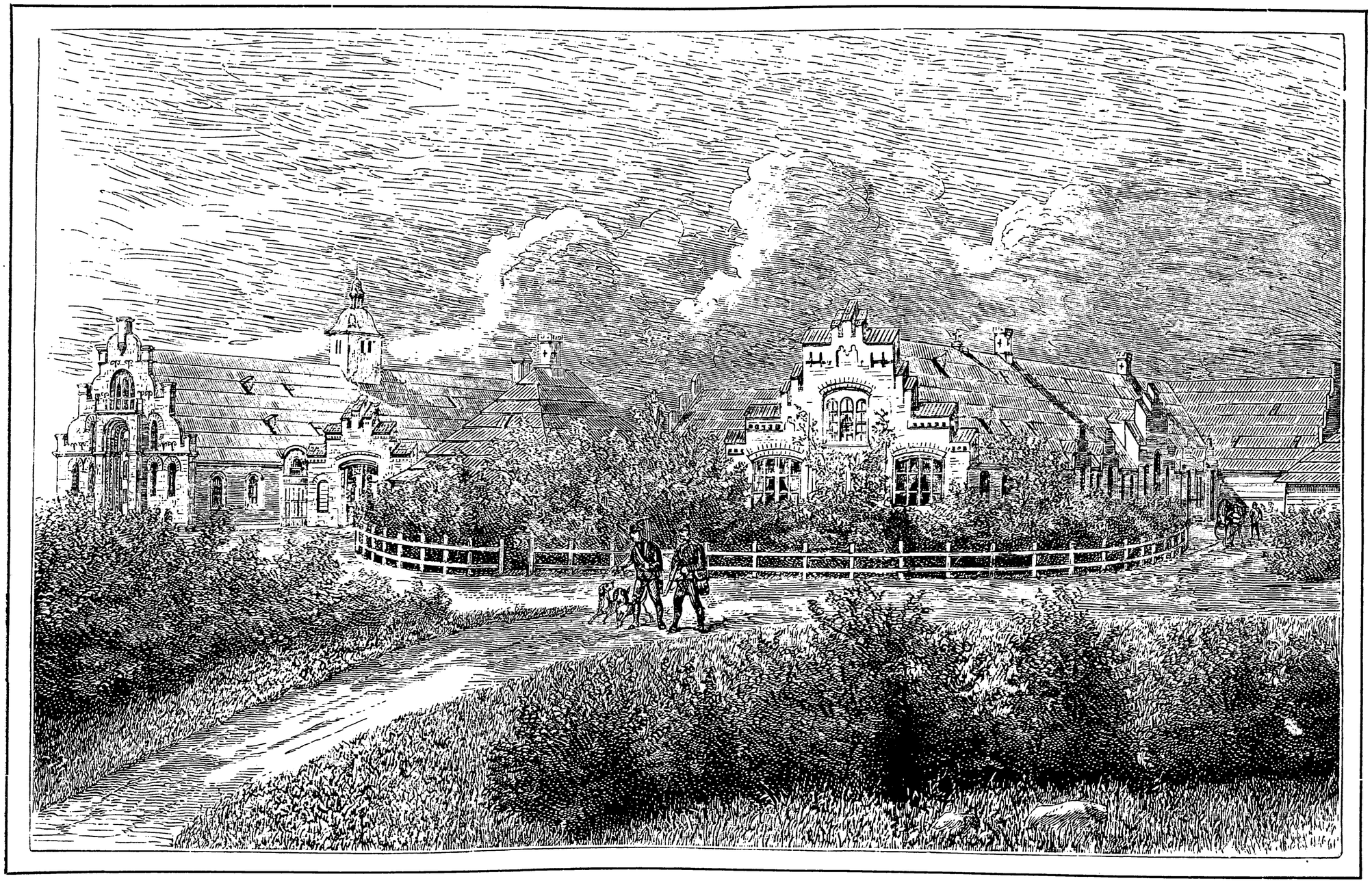

Gaarden Egebæksande

er opført af Capt. Jagd paa Sjørring Søs udtørrede Grund.

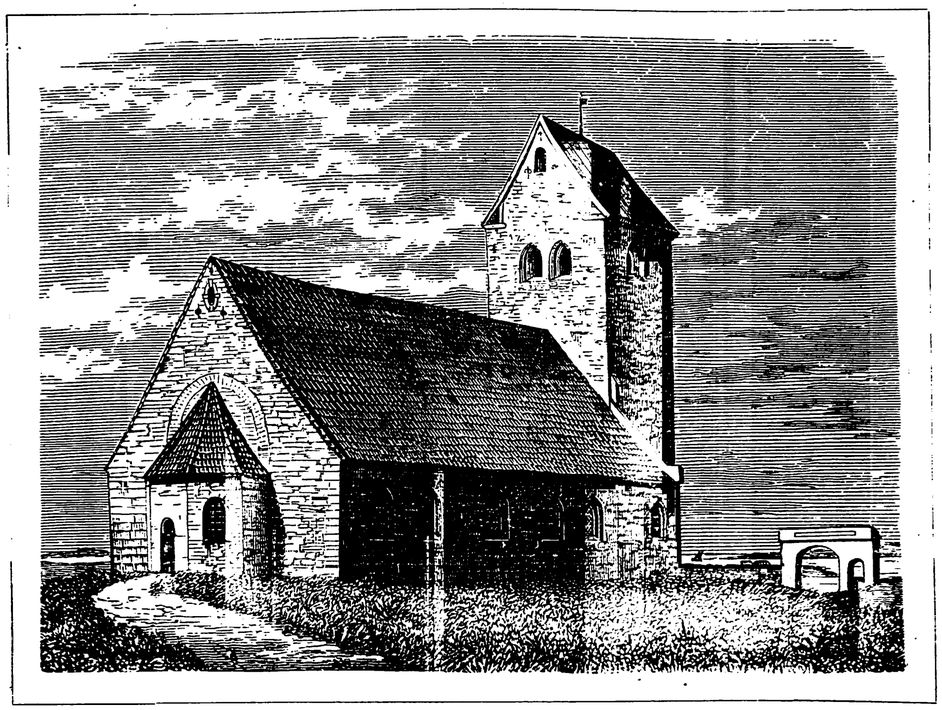

Vestervig Klosterkirke.

Kirkens ældste Partier — Højkirkens Sidemure med Rundbuevinduer og vekslende runde og firkantede Søjler — ere fra det 12te Aarh. Senere Tilbygninger have ganske omdannet den oprindelige smukke og interessante Kirkebygning.

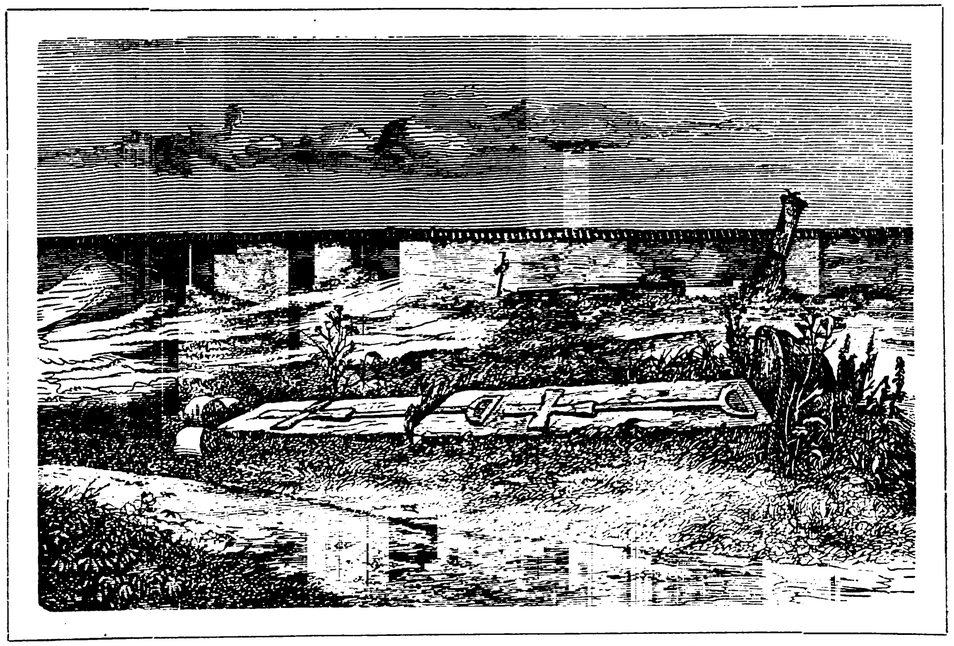

Liden Kirstens Grav paa Vestervig Kirkegaard.

Den lange, smalle Kampesten med to udhugne Kors skal efter Sagnet være Gravsten over Kong Valdemar I's Søster Kirsten og hendes Elsker Prinds Buris. Da Graven undersøgtes i Aaret 1875, fandtes to Stenkister med velbevarede Lig af en ung Mand og en ung Kvinde.

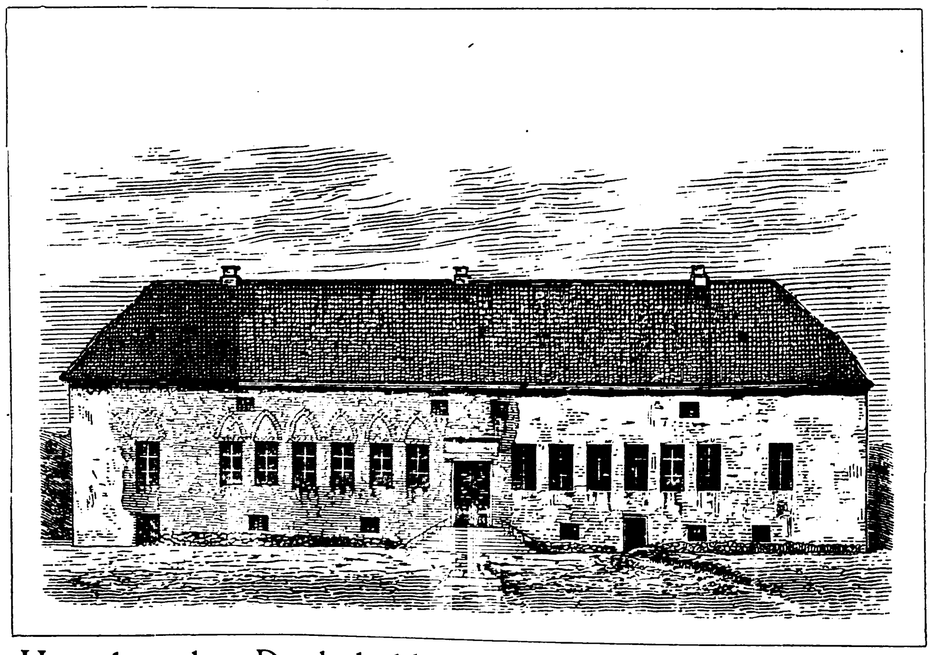

Hovedgaarden Dueholmkloster ved Nykjøbing paa Mors

var oprindelig et Johanniterkloster, der nævnes første Gang i det 14de Aarh. Efter Reformationens Indførelse blev Klosteret kgl. Lehn, indtil Gaarden 1664 blev solgt og overgik til privat Eje.

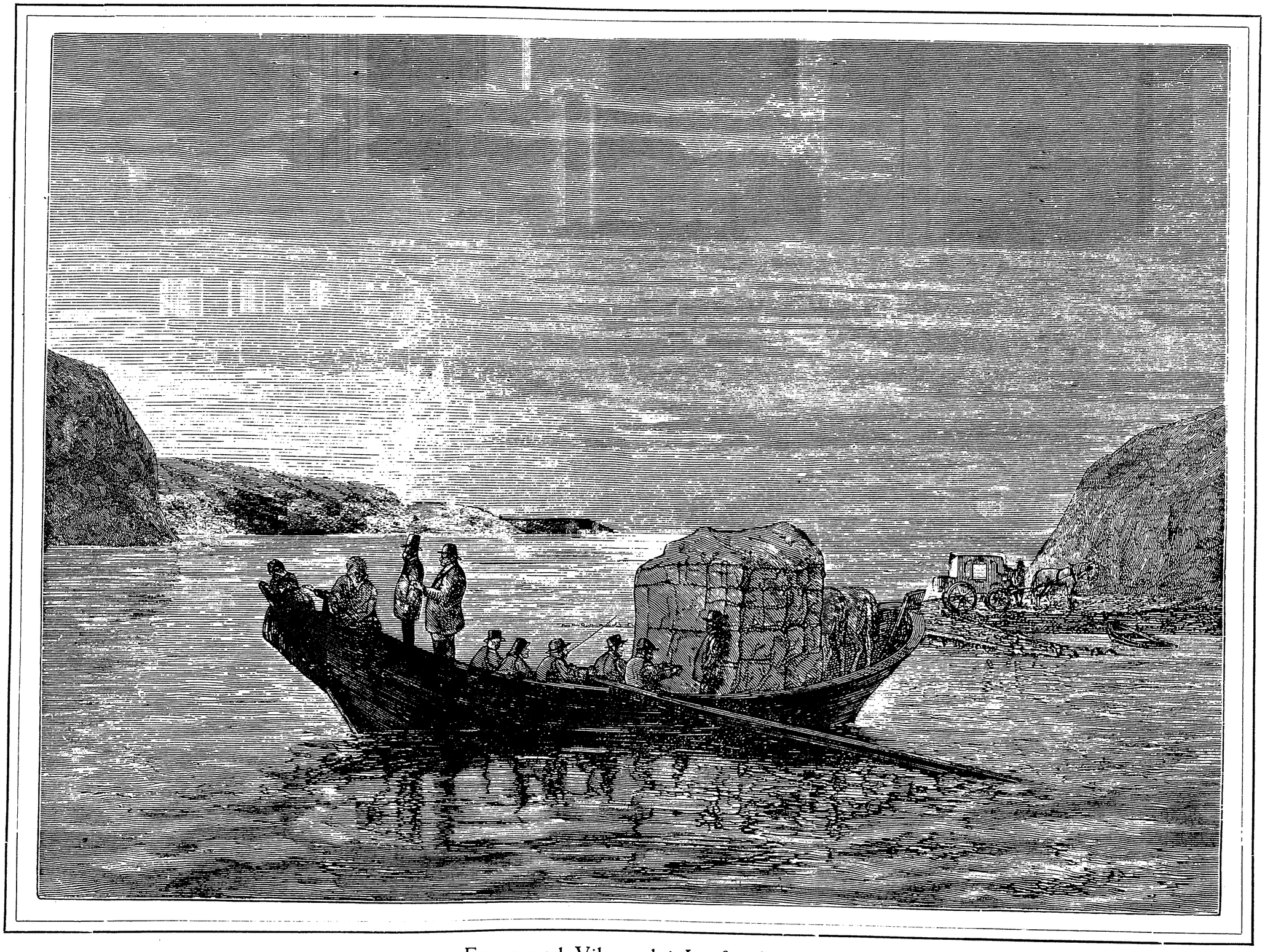

Færge ved Vilssund i Limfjorden.

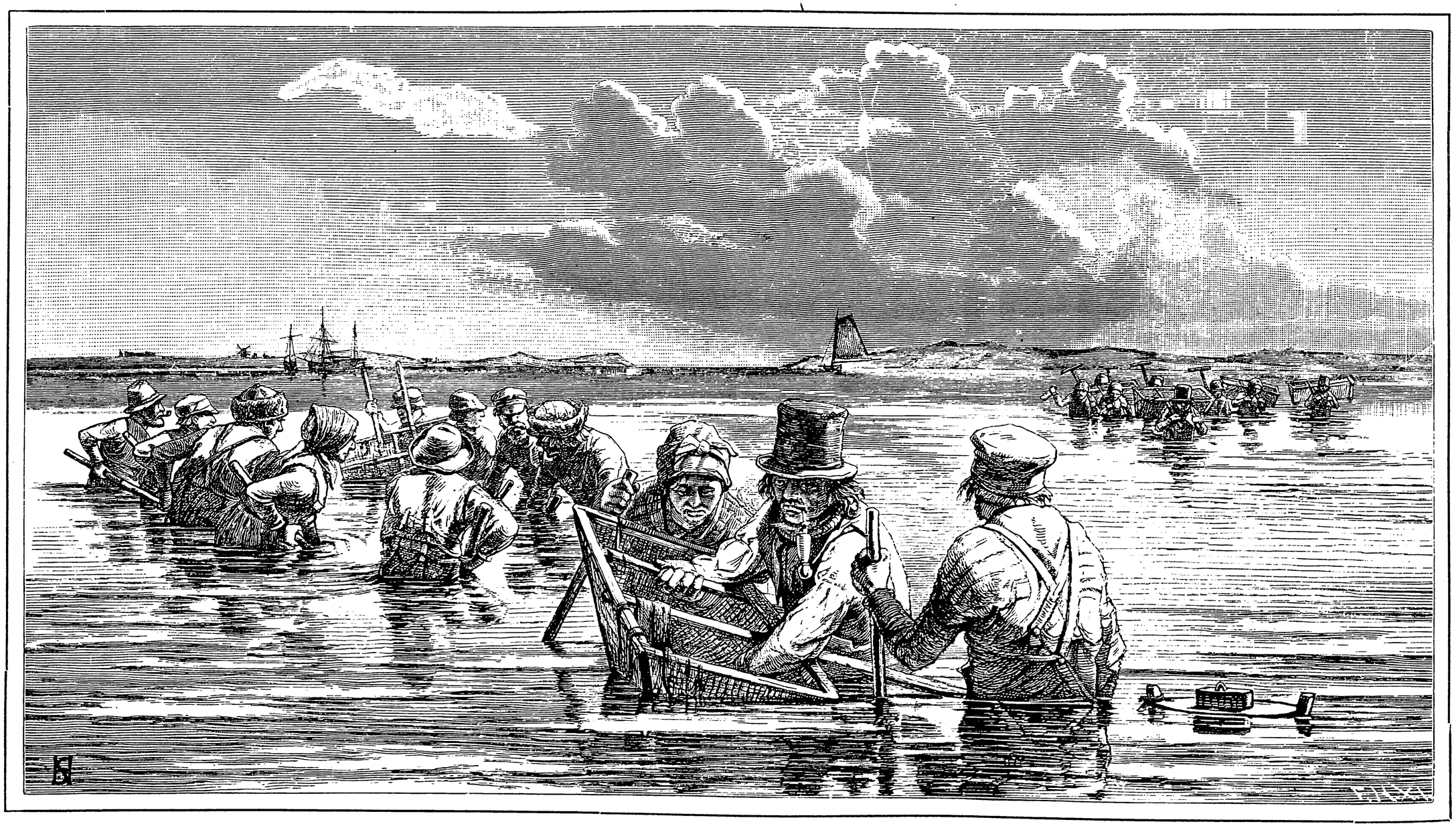

Fiskere i Limfjorden.

Stranden ved Feggeklit paa Mors.

Feggeklit, der er Øens nordligste Pynt, naar en Højde af 50 Fod.

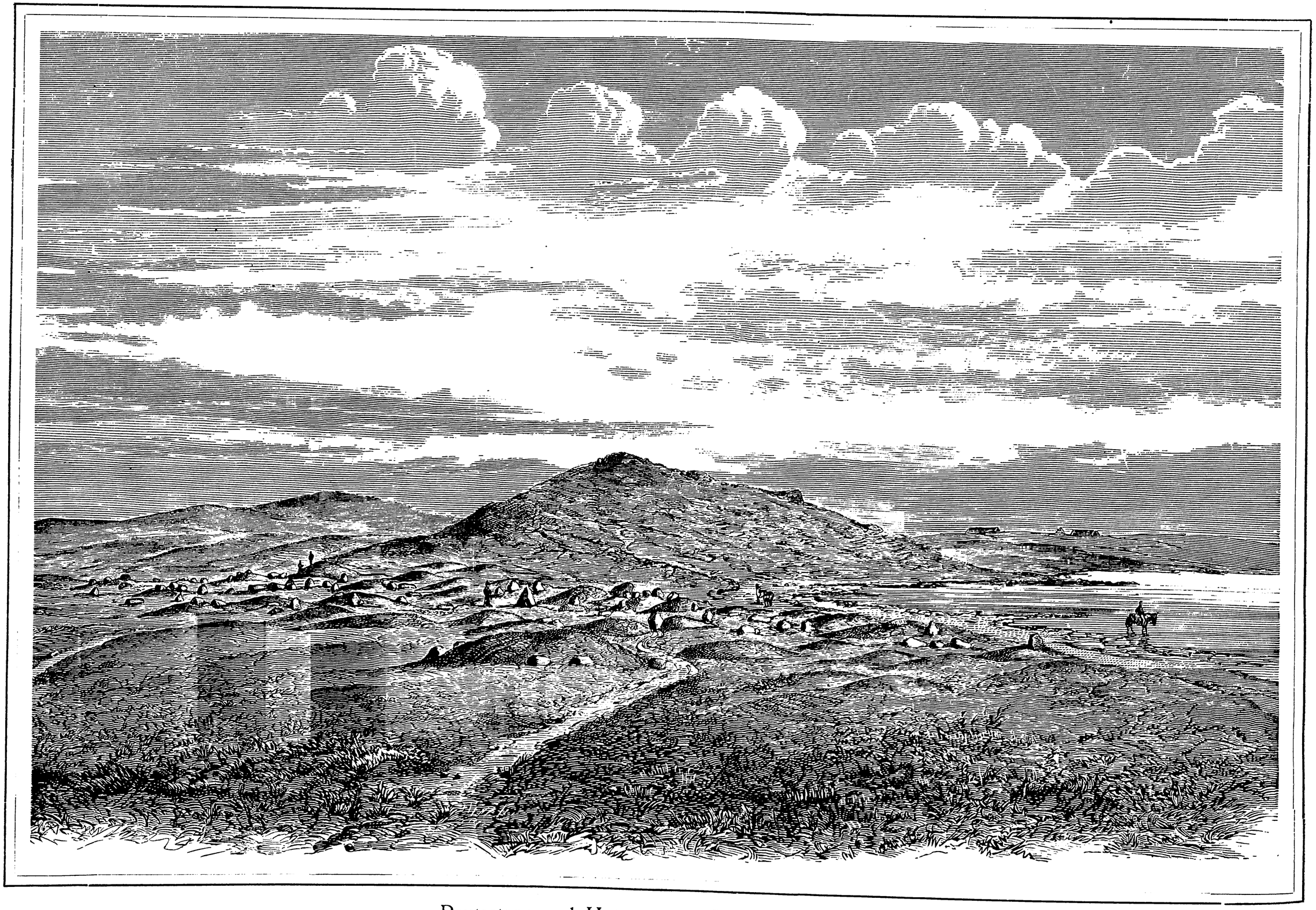

Bautastene ved Højstrup paa Halvøen Hannæs.

Stedet blev formentlig benyttet som Begravelsesplads i det røde Aarh. Skøndt adskillige Stene i Tidens Løb ere blevne bortførte herfra, findes her endnu henved 30 Bautastene og 2 å 3 »Skibssætninger«.

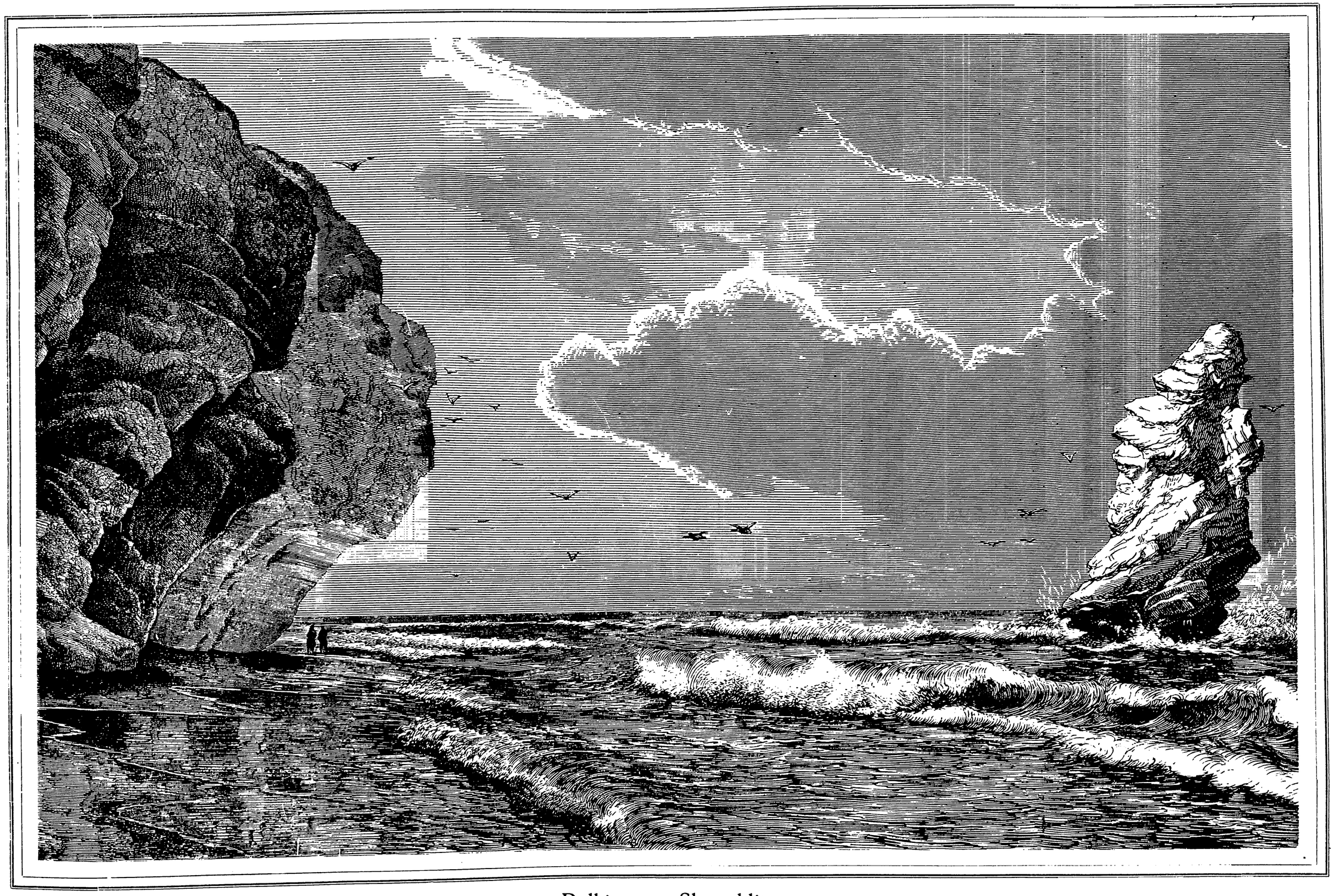

Bolbjerg og Skarreklit.

Bolbjerg. der er dannet af Kridt og Limsten, naar en Højde af 151 Fod. Kalkklippen Skarreklit er 51 Fod høj.

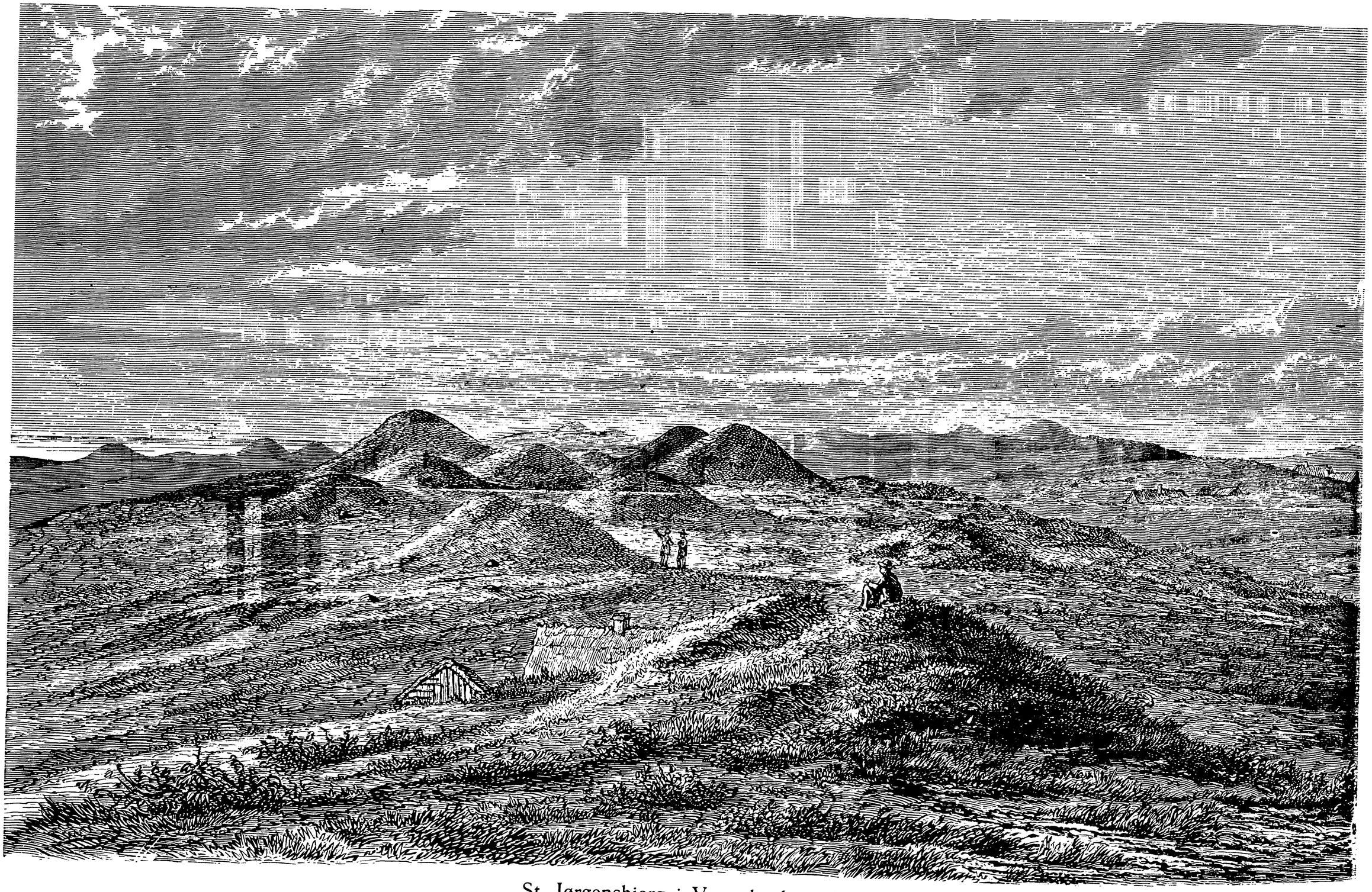

St. Jørgensbjerg i Vesterhanherred.

Kampplads i Bondekrigen 1441.

Fossedalen i Lerup Sogn i Østerhanherred.

Dette smukke Dalstrøg, der ligger mellem 2 à 300 Fod høje Bakker, har en Længde af henved 1/4 Mil.

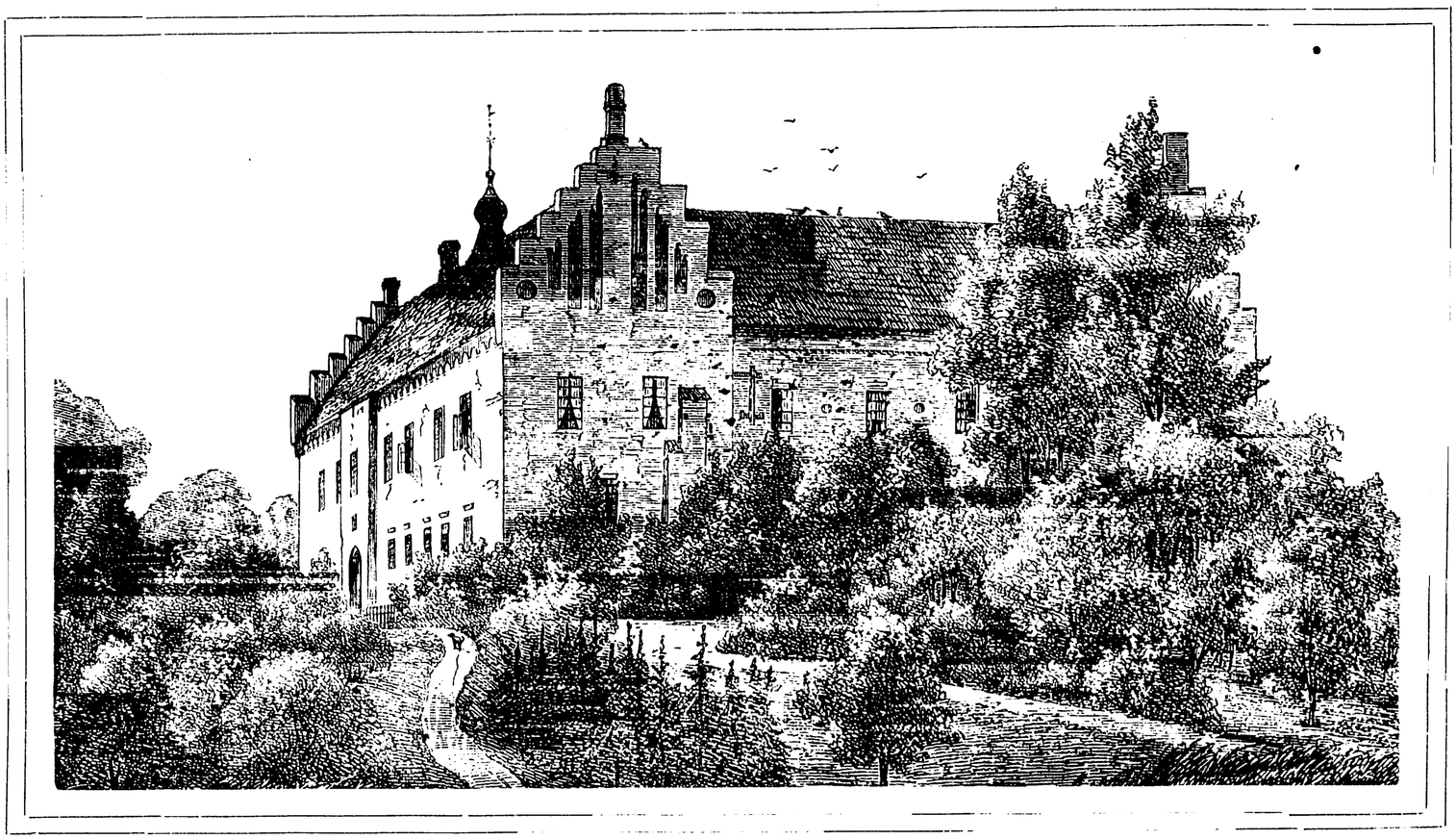

Hovedgaarden Kokkedal i Østerhanherred

nævnes først i Begyndelsen af 15de Aarh. Tilhørte en Tid lang Slægten Banner, bl. a. Rigsmarsken Erik Eriksen B († 1554), hvis Sønnedatter Karen B. bragte Gaarden som Medgift til Henrik Lykke, der 1596 opførte den nuværende Hovedbygning, som bestaar af 4 sammenbyggede toetages Fløje med et højt Taarn. Bygningerne bleve restaurerede i 1870'erne af Uldall. Beliggenheden — paa en høj Bakke med vid Udsigt over Limfjorden — er usædvanlig smuk.

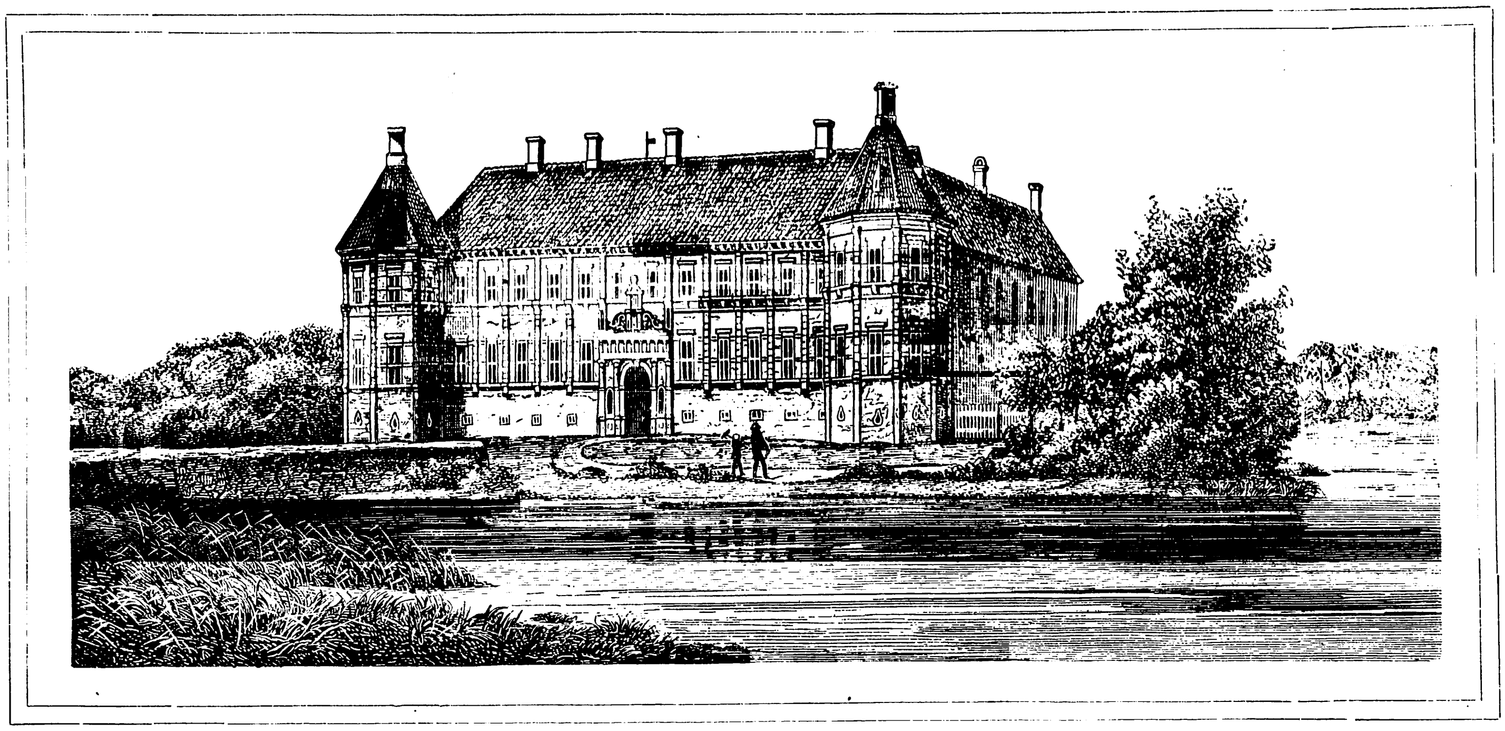

Hovedgaarden Voergaard i Vendsyssel

er for enkelte Partiers Vedkommende opført af de børglumske Bisper. Hovedfløjen er med sine to sekskantede Taarne og sine overordentlig rige Forsiringer af gullandsk Sandsten opført i Aarene 1588–91 af Fru Ingeborg Skeel († 1604), der i Sagnet omtales ilde for sin Gerrighed og Grusomhed. Tilhører nu Cand. jur. P. B. Scavenius.

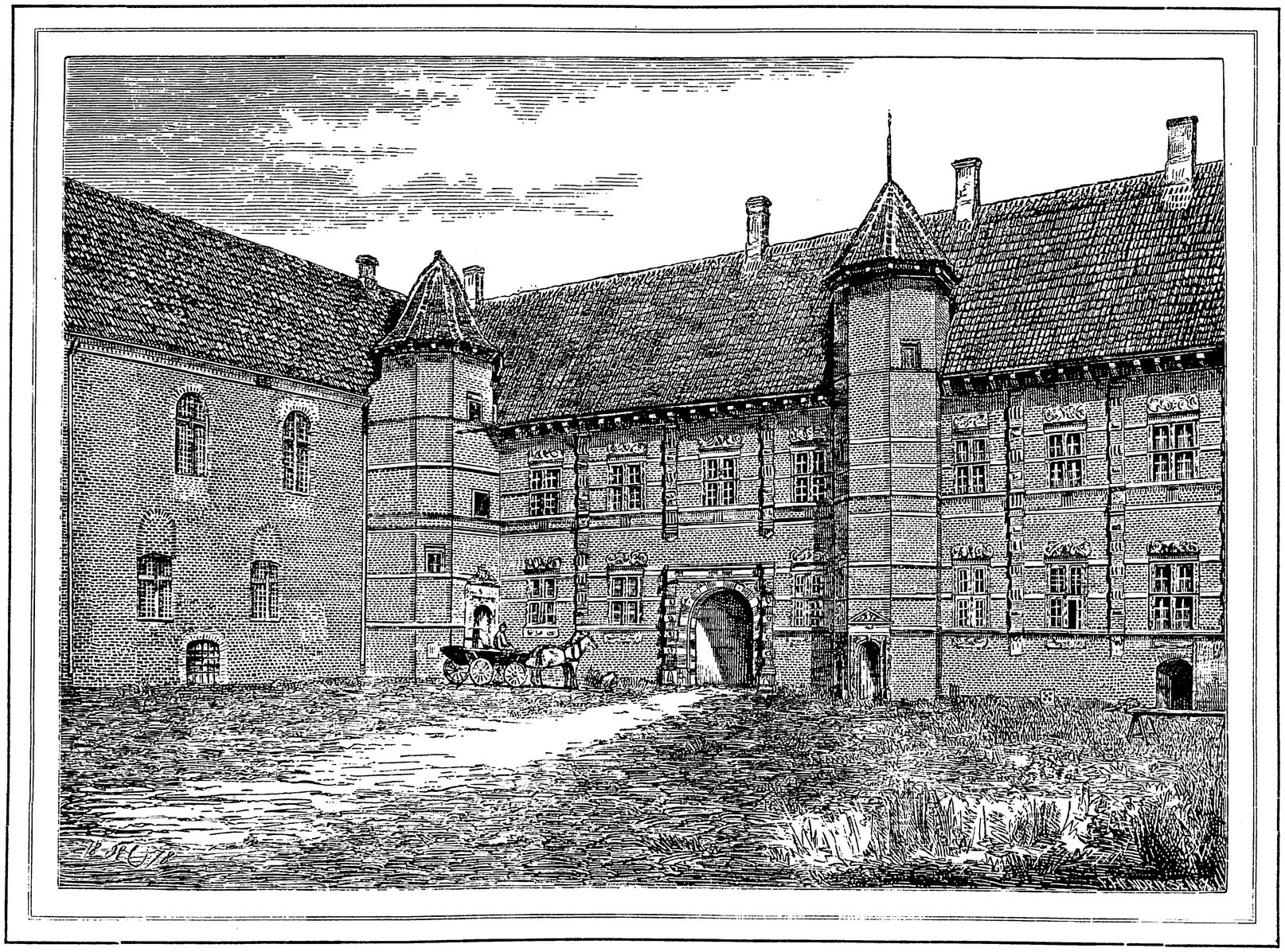

Hovedgaarden Voergaard i Vendsyssel

set fra Gaardspladsen.

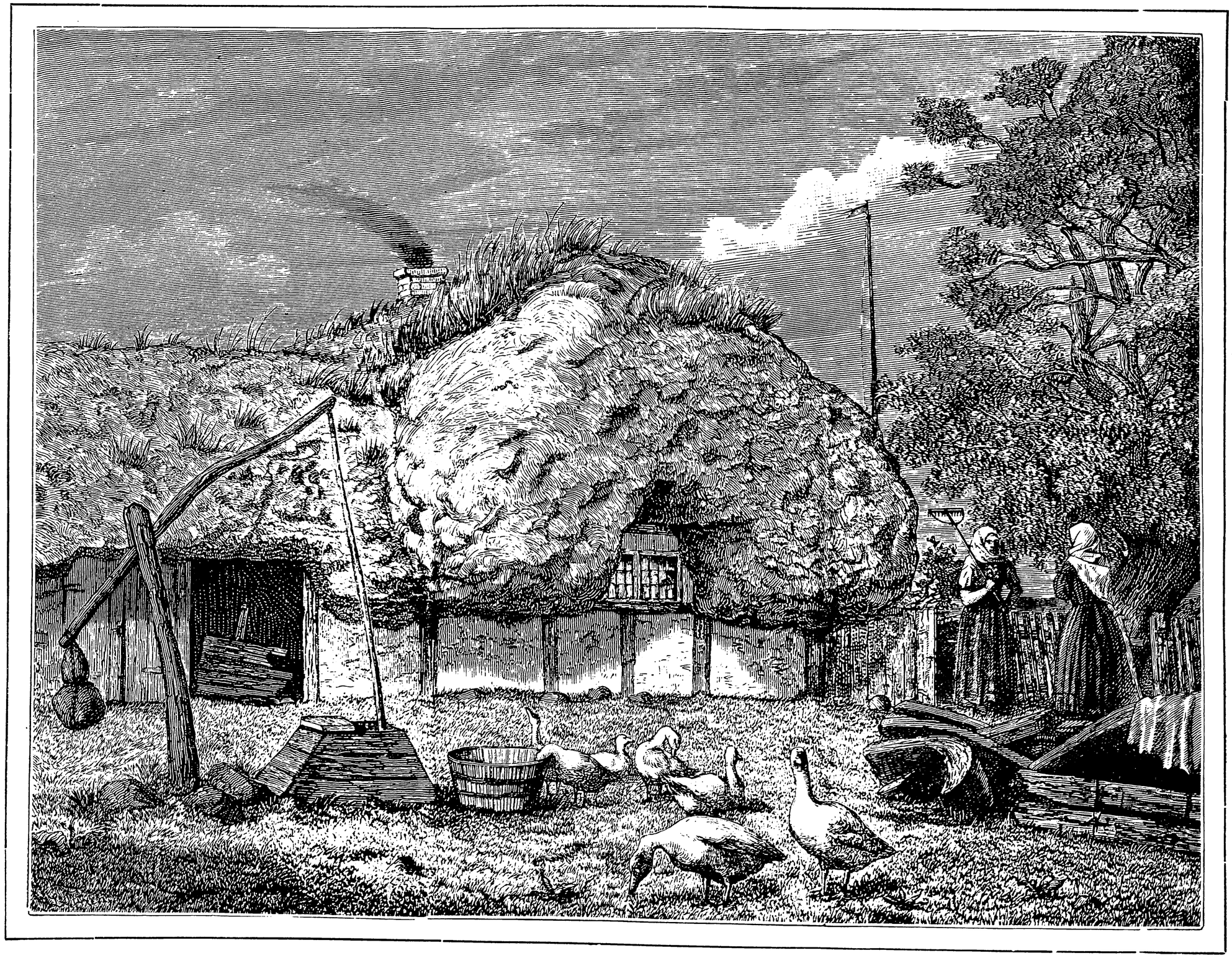

Et Hus paa Læsø.

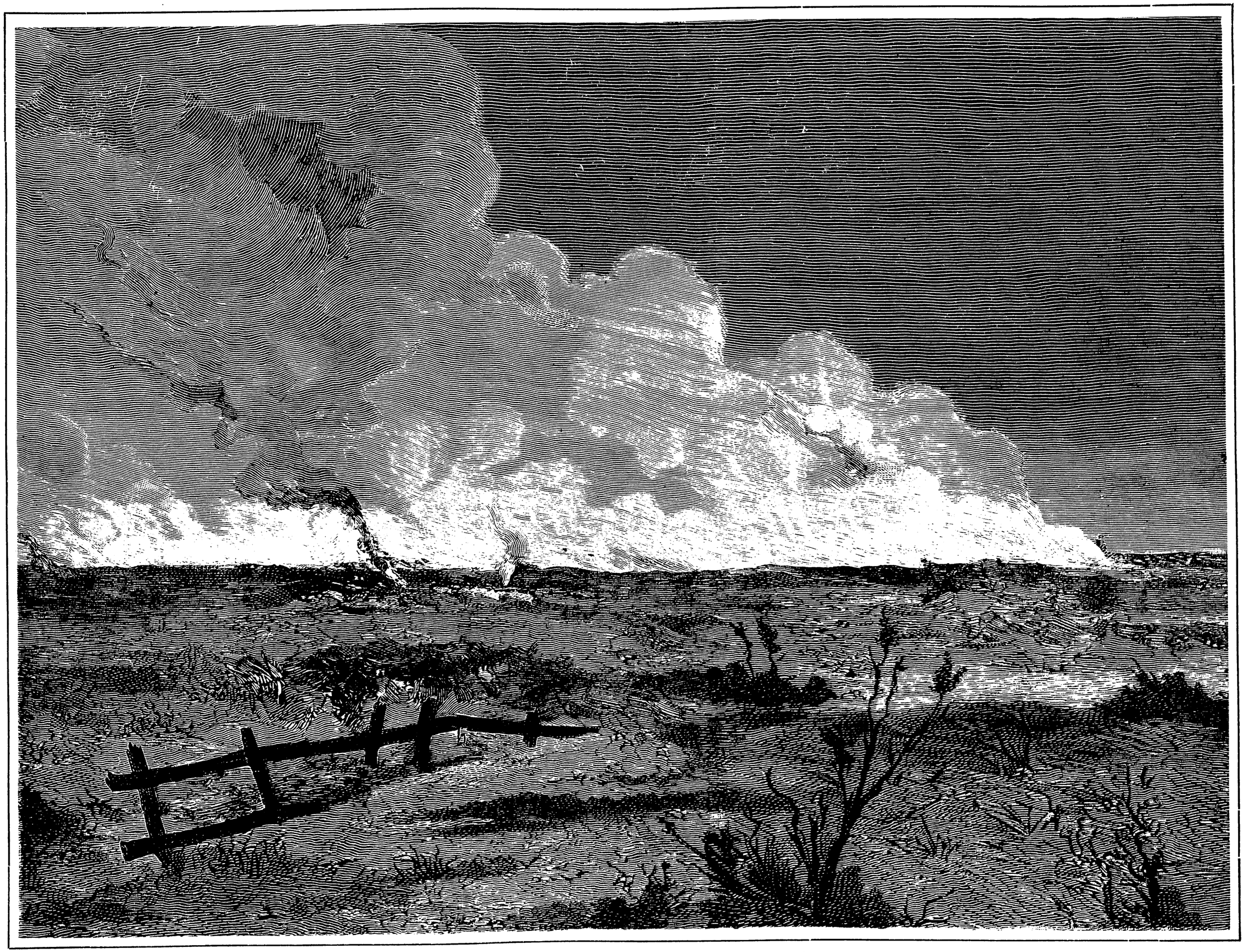

Brand i den store Vildmose i Vendsyssel.

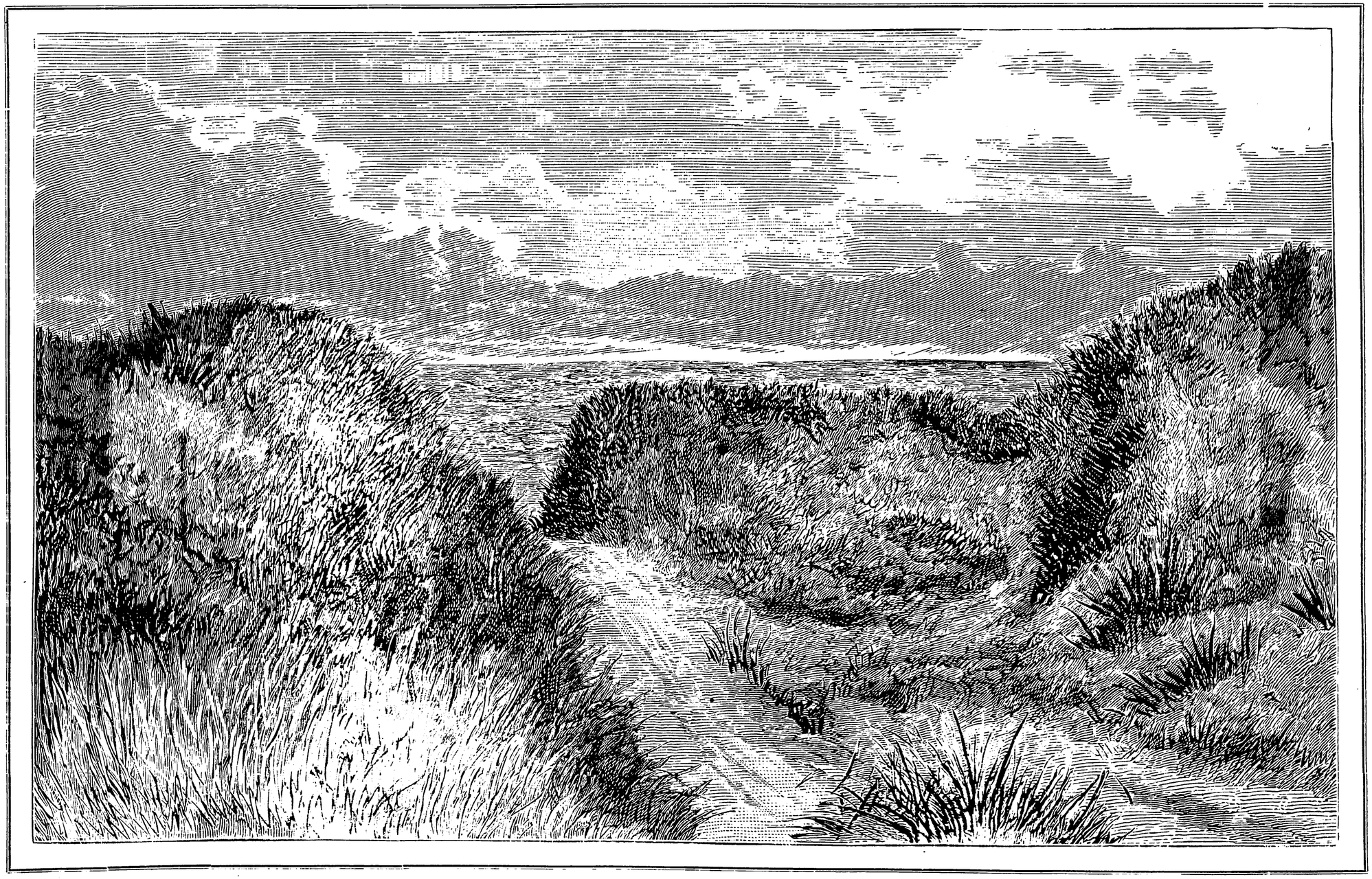

Parti fra Klitterne ved Blokhus.

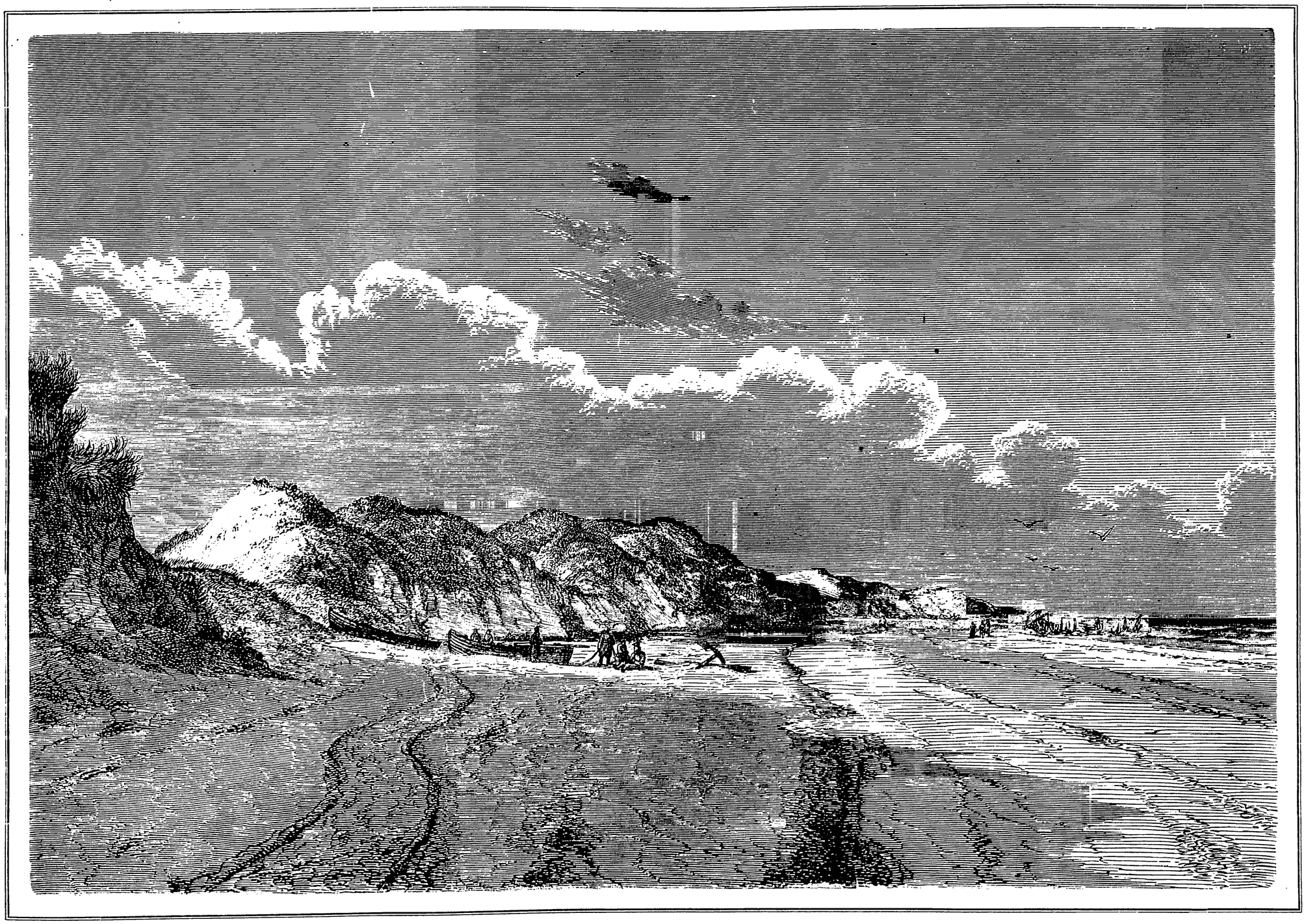

Parti fra Stranden nord for Blokhus.

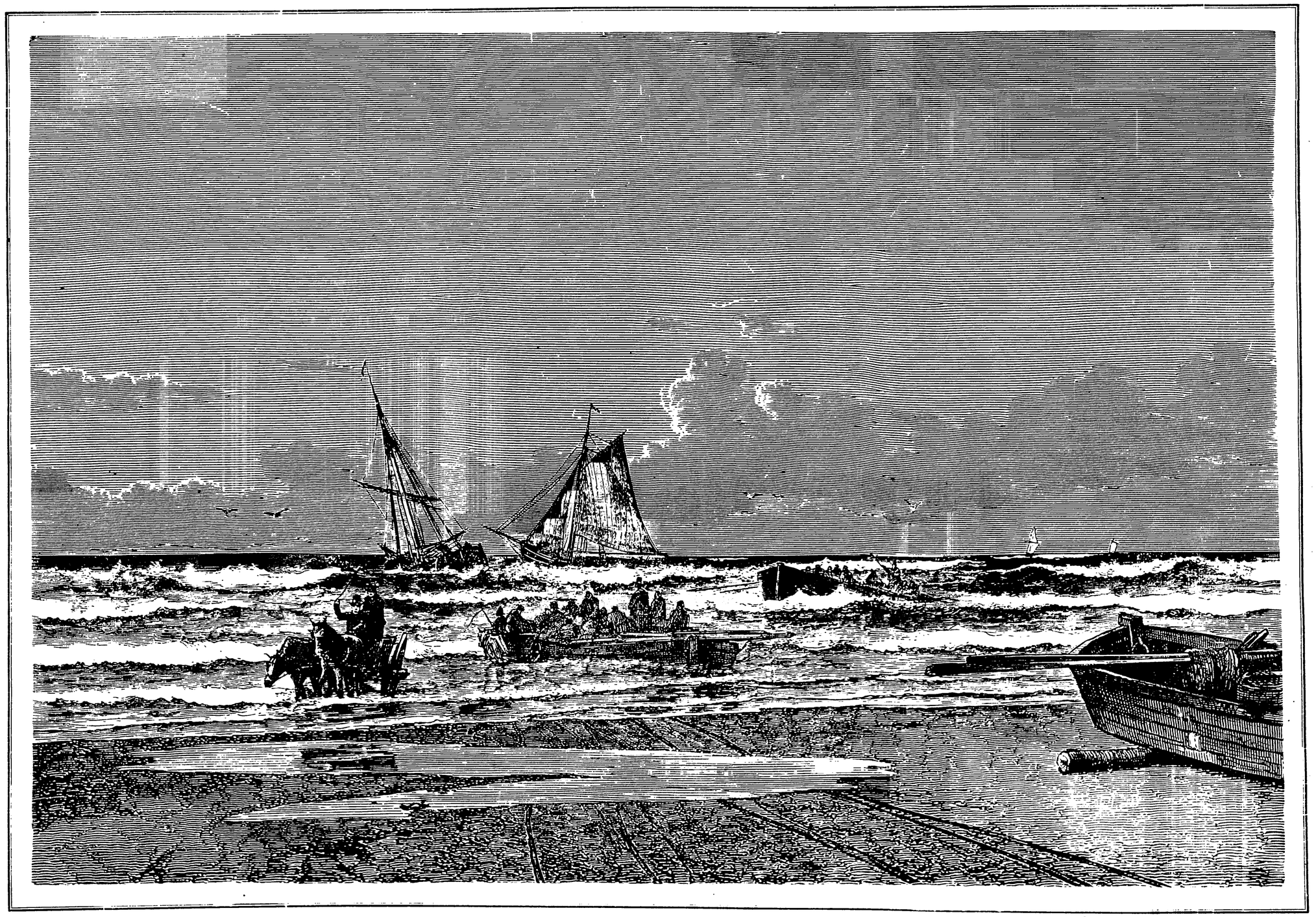

Strand ved Ladepladsen Løkken.

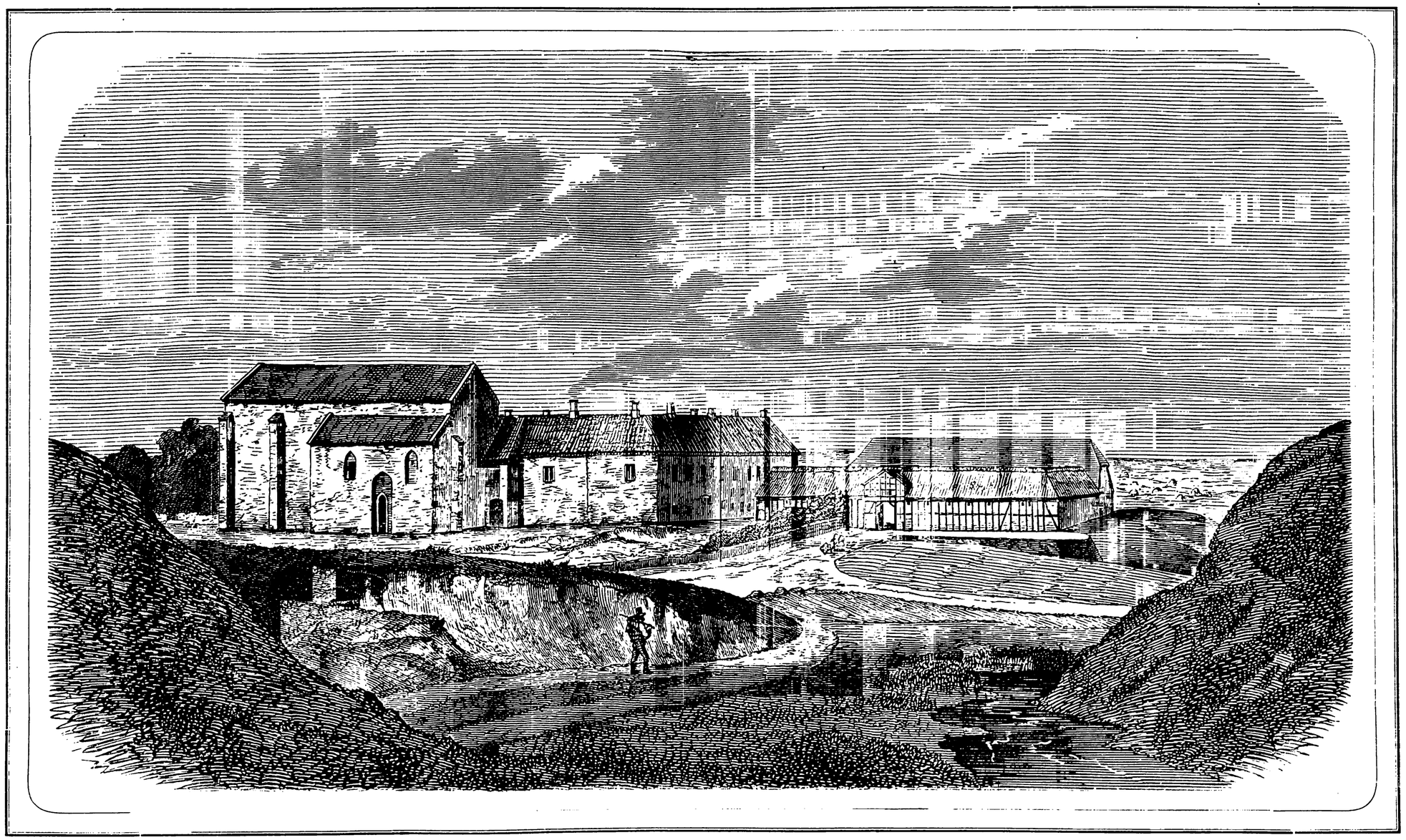

Hovedgaarden Børglumkloster i Vendsyssel

var oprindelig en Kongsgaard, der allerede nævnes paa Knud den Helliges Tid. I det følgende Aarh. blev Gaarden skænket til Præmonstratenserordenen, som c. 1130 opførte den Bygning, der for alt væsentligt staar der endnu. Efter Reformationen var Klosteret kgl. Lehn, indtil Christian IV 1623 henlagde det til det nyoprettede ridderlige Akademi i Sorø. Efter dettes Nedlæggelse blev Gaarden 1669 privat Ejendom. Blandt dens Ejere kan nævnes Laurits de Thurah, Christiansborgs og Hirschholms Bygmester, der ejede Gaarden 1750–57 Tilhører nu Familien Rottbøll.

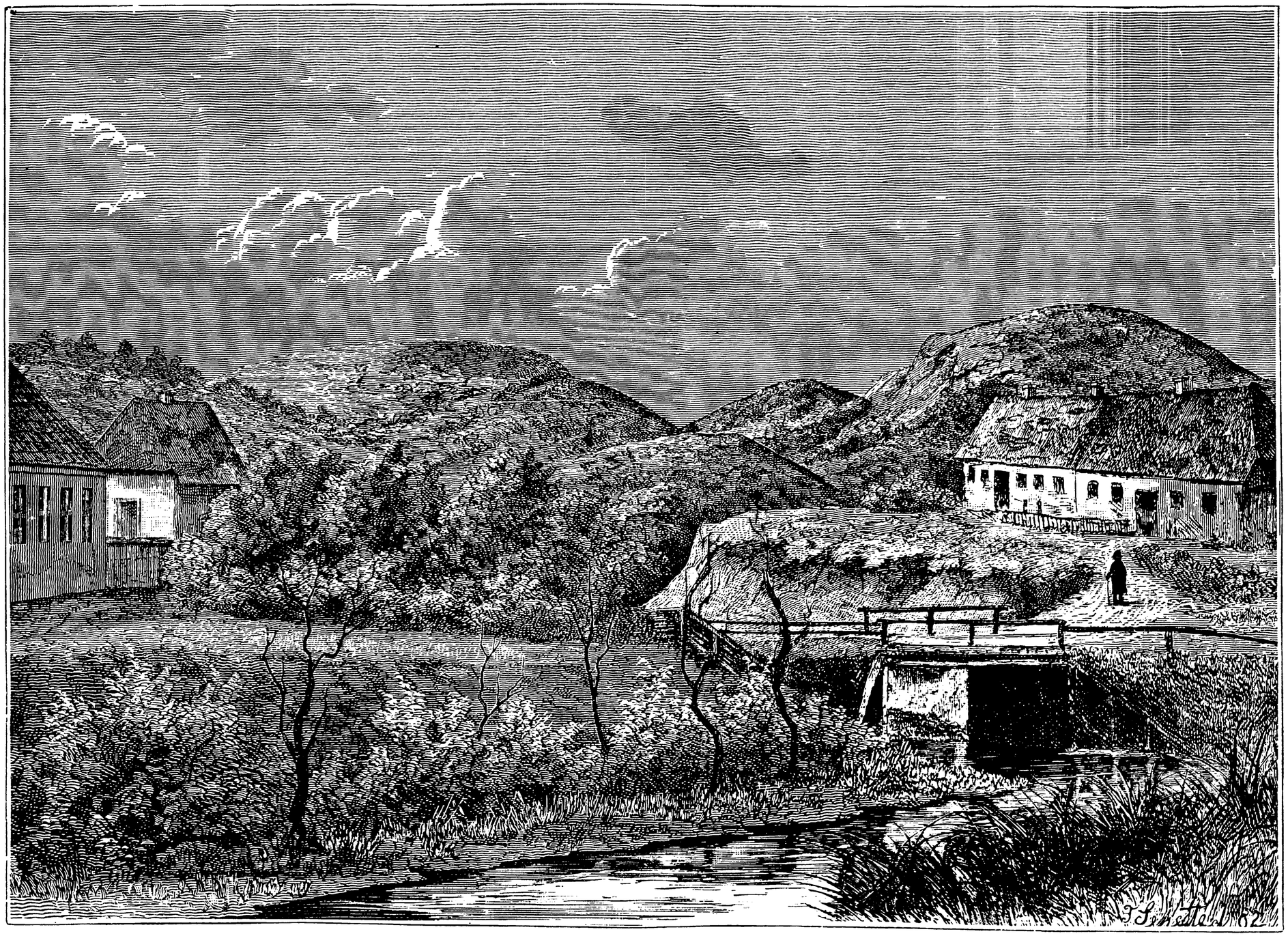

Parti fra Lønstrup.

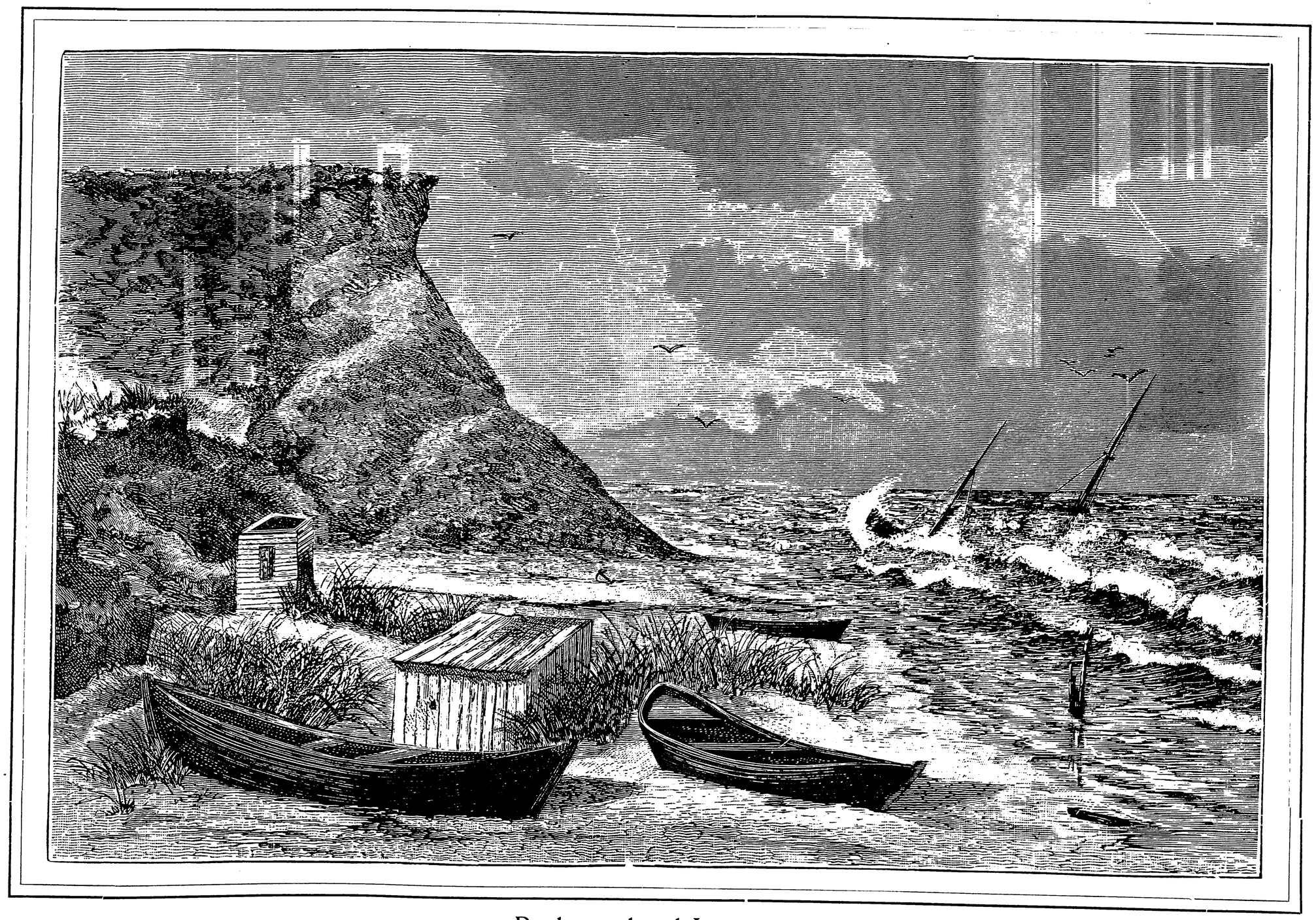

Baadestrand ved Lønstrup.

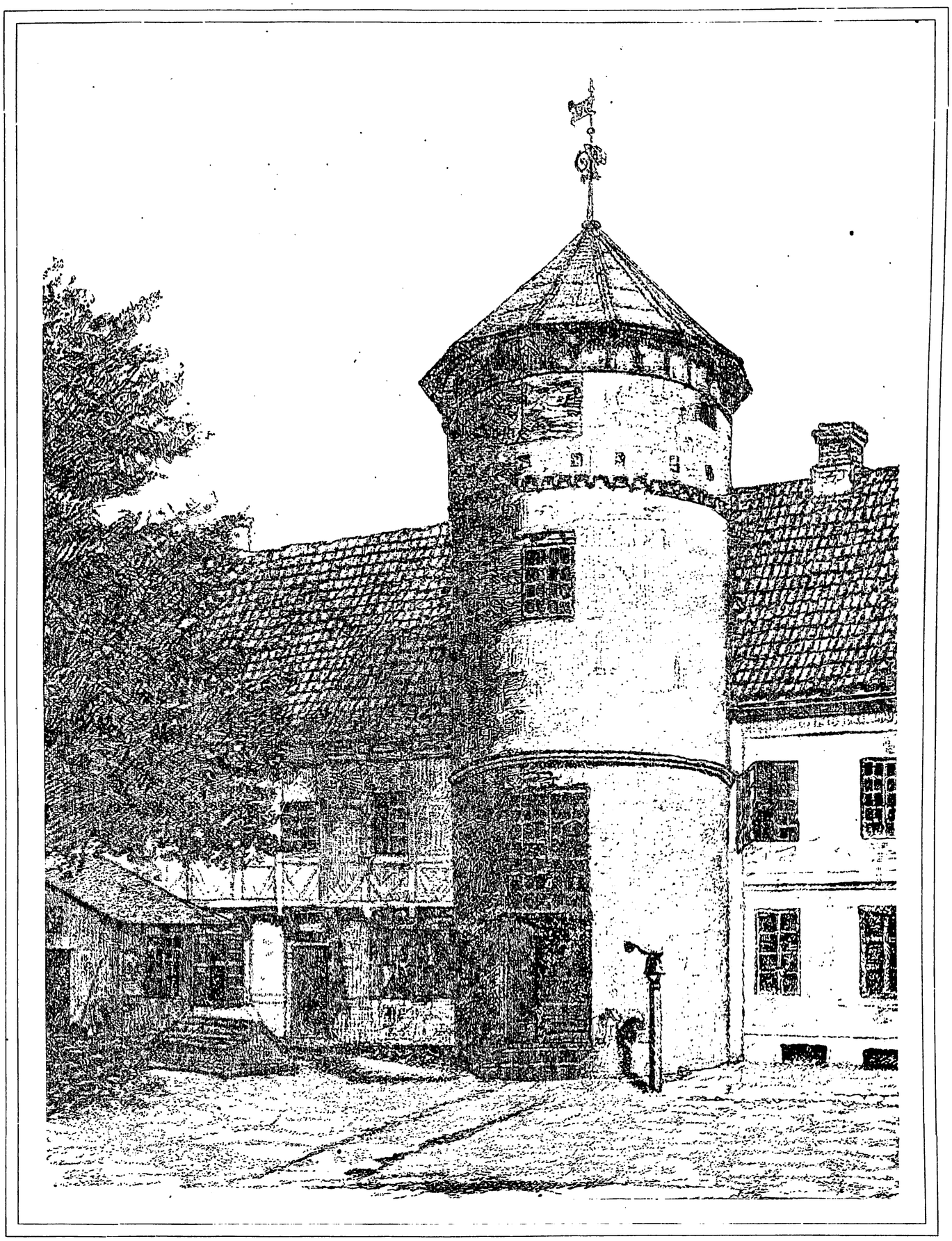

Parti fra Herregaarden Høgholt i Vendsyssel.

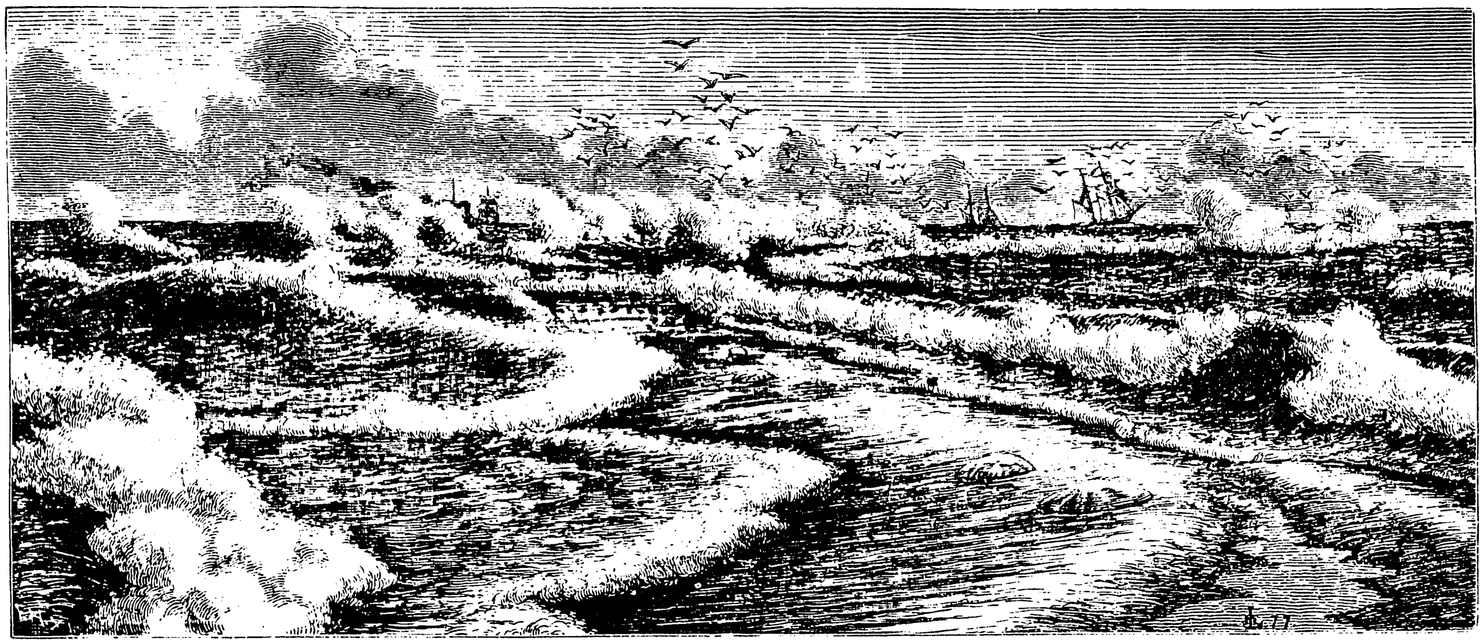

Skagens Gren.

Jyllands nordligste Pynt, 57°45′ N. Br.

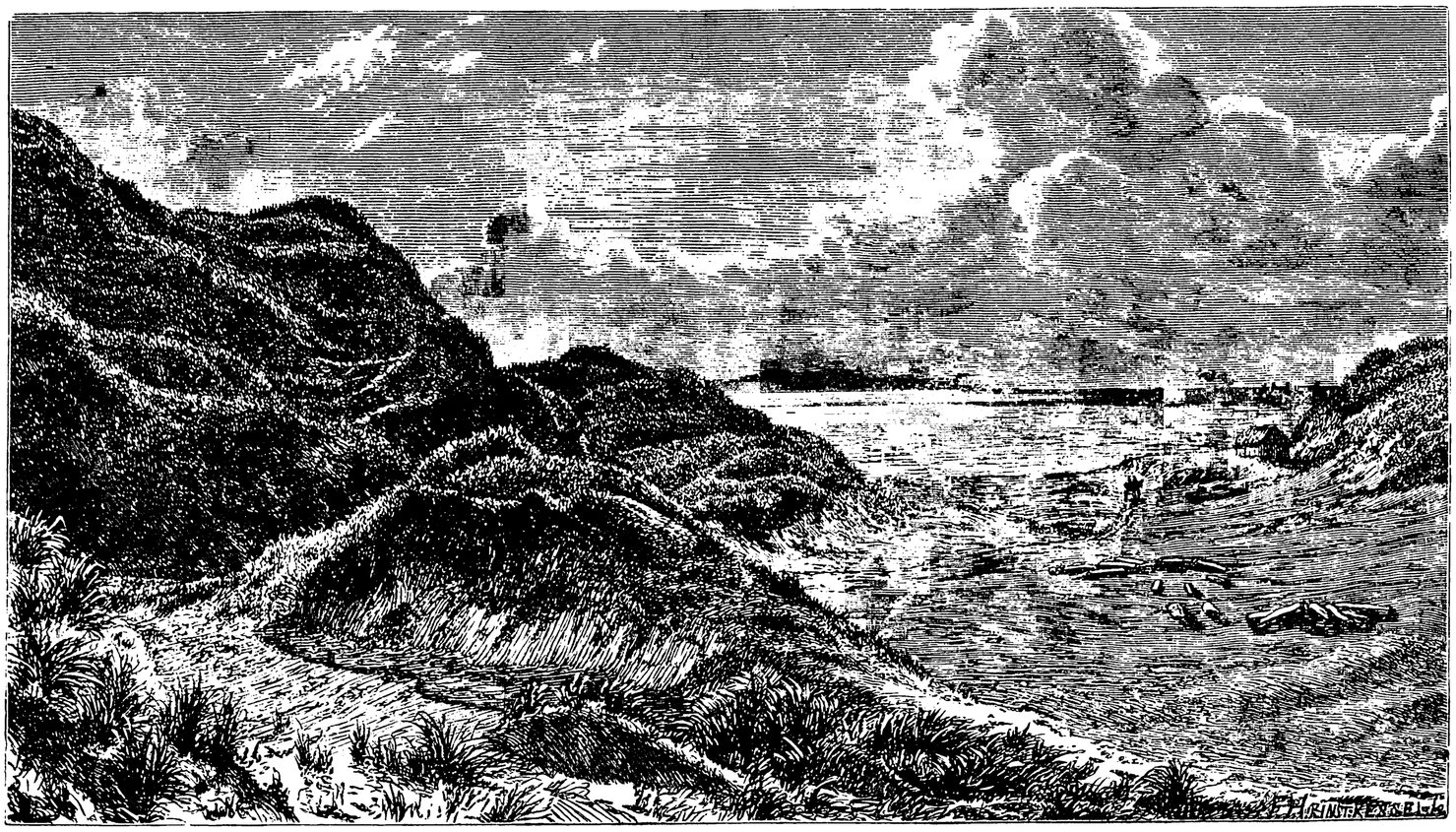

Parti af Kandestederne i Raabjerg Sogn.

Klitlandskab ved Raabjerg.

Hytte paa Heden ved Skagen.

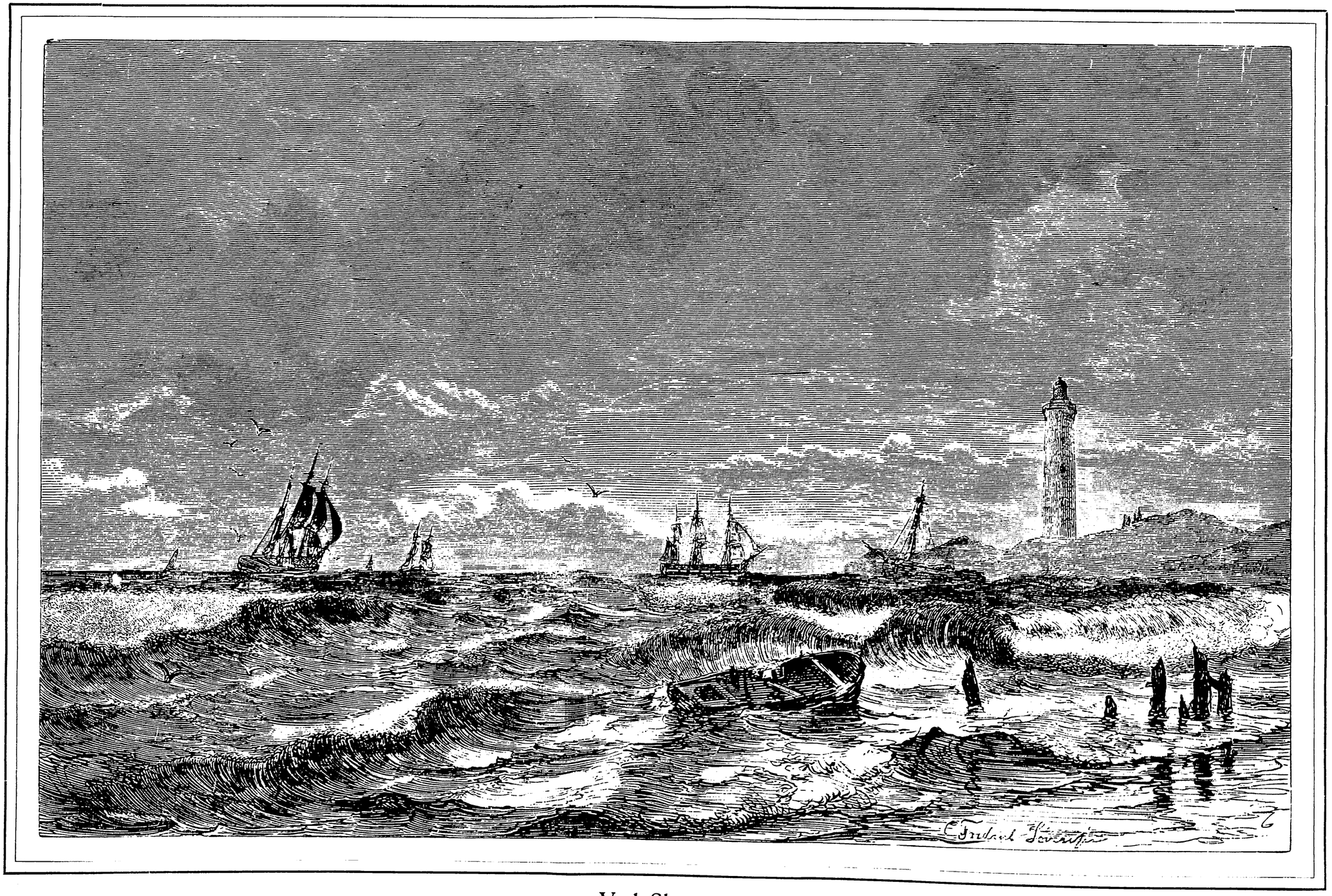

Ved Skagen.

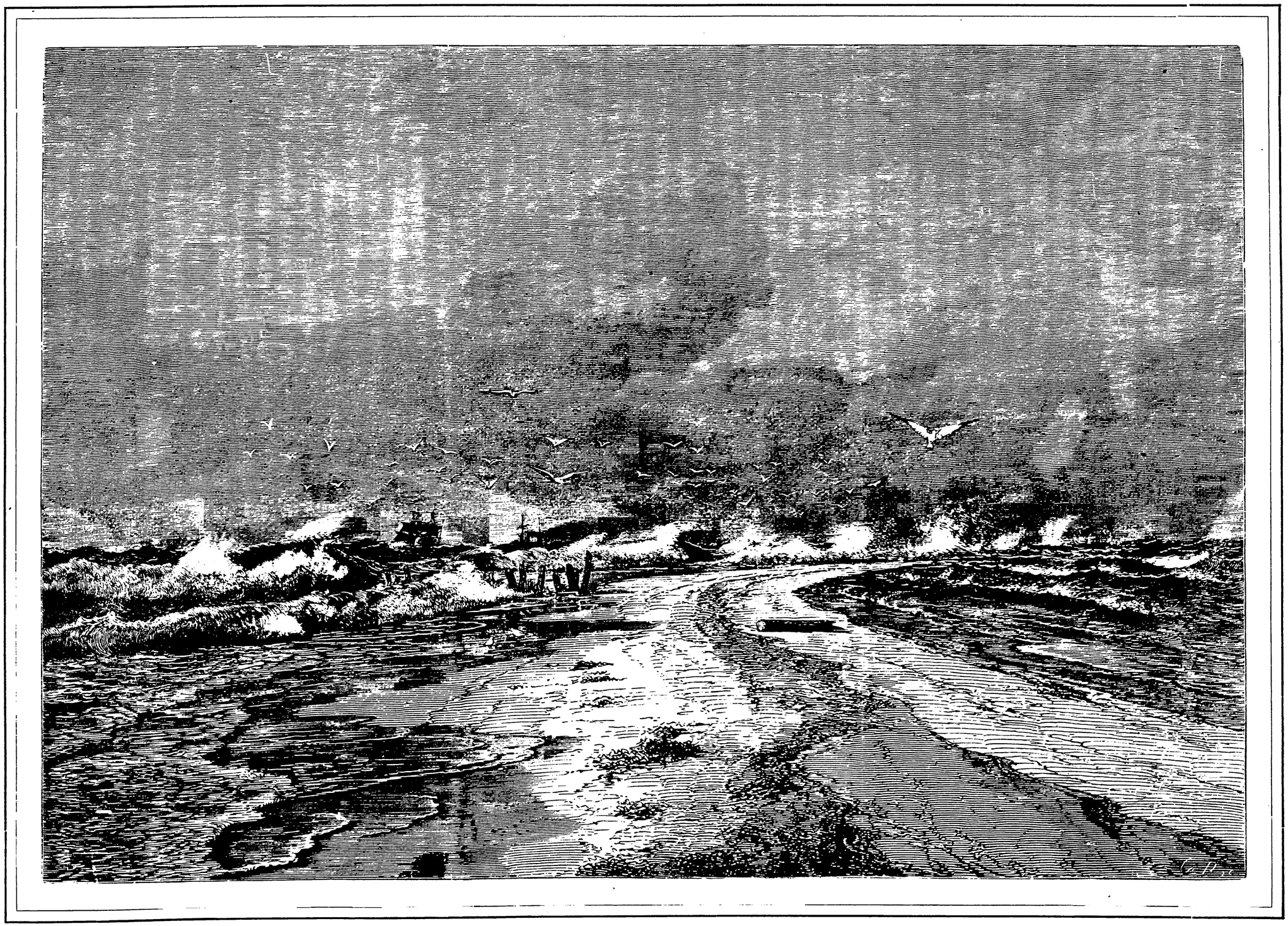

Skagens Odde.

INDHOLDSFORTEGNELSE.

Viborg Amt.

Viborg Domkirke.
Det Indre af Viborg Domkirke.
Erik Glippings Kors i Finderup.
Blichers Mindesmærke ved Viborg.
Hald Sø.
»E Bindstouw« ved Hald.
Herregaarden Spøttrup.
Hovedgaarden Kaas.
Hovedgaarden Ulstrup.
Vium Præstegaard.

Randers Amt.

St. Mortens Kirke i Randers.
Raadhuset i Randers.
Thinghuset i Randers.
Skovbakken ved Randers.
Herregaarden Rosenholm.
Hovedgaarden Rugaard.
Hovedgaarden Katholm.
Grenaa Havn.
Herregaarden Benzon.
Kalø Slots Ruiner.
Øen Hjelm.
Anholt.
Frisenvold Laksegaard.
Gammel Estrup.
Støvringgaard Jomfrukloster.
Spentrup Præstegaard.
Blichers Grav i Spentrup.
Hobro Kirke.
Mariager Kirke.
Clausholm.
Thorsager Kirke.

Aalborg Amt.

Nørlund.
Lindenborg.
Aalborg Hospital.
Hvælvinger under Aalborg Hospital.
Østeraagade i Aalborg.
Møllegade i Aalborg.
Pontonbroen over Limfjorden.
Den faste Jernbanebro over Limfjorden.
Svaneapotheket i Aalborg.
Over Limfjordsbarren.

Thisted Amt.

Jættestue i Lundhøj.
Egebæksande.
Vestervig Klosterkirke.
Liden Kirstens Grav.
Dueholmkloster.
Færge ved Vilssund.
Fiskere i Limfjorden.
Stranden ved Feggeklit.
Bautastene ved Højstrup.
Bolbjerg og Skarreklit.
St. Jørgensbjerg.

Hjørring Amt.

Fossedal i Østerhanherred.
Kokkedal.
Voergaard.
Voergaard, set fra Gaarden.
Et Hus paa Læsø.
Brand i den store Vildmose.
Klitterne ved Blokhus.
Stranden nord for Blokhus.
Ladepladsen Løkken.
Børglumkloster.
Lønstrup.
Baadestrand ved Lønstrup.
Høgholt.
Skagens Gren.
Kandestederne.
Klitlandskab ved Raabjerg.
Hytte paa Heden.
Ved Skagen.
Skagens Odde.

J.V. RODES EFTFLG.
J. SKRÆM
BRODJÆGERSTRÆDE 3.